

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 275 (13.808)

Trst, nedelja, 2. decembra 1990

Uradno in dokaj skopo sporočilo je podpisalo vodstvo sveta za revolucijo Po dolgem molku so Iračani pristali na neposredne razgovore z Američani

*Ameriški predsednik presenetil Sadama Huseina, ki je moral pristati na Bushevo ponudbo
Arabski svet pozitivno ocenil načrt ZDA, izredno kritičen pa je bil Henry Kissinger*

WASHINGTON — Po petnajstih urah popolnega molka je Sadam Husein odgovoril ameriškega predsednika Bushu in dejansko sprejel njegov predlog o neposrednih razgovorih med ZDA in Irakom.

Iračani so torej pozitivno odgovorili Bushu, vendar je že iz odgovora razvidno, da se jim zdi Busheva poteza sumljiva. Niso je mogli zavrniti, ker je prav Sadam Husein v zadnjih mesecih najbolj vztrajno zahteval od Američanov, naj pristanejo na neposredni dialog z Irakom, obenem pa je očito, da jih je Bush presenetil. Najbrž je tudi zaradi tega iraški odgovor formalno odgovor vodstva sveta za revolucijo ne pa predsednikova izjava. Morda bo Sadam Husein le nastopil tudi v prvi osebi, do sedaj pa kaže, da Iračane najbolj boli to, da jim je Bush »ukradel«
zamisli. Glede na to, da je prav Irak prvi zahteval dialog z Američani, bi si bili morali v arabskem svetu tolažiti Bushev predlog kot Sadamov uspeh, pa ni bilo tako.

Poročanje o tem, da je Irak pristal na ameriško ponudbo, je bilo v neobi-

čajno umirjenih tonih, iz komentarjev pa je razvidno, da Iračani ne verjamejo v resnost Busheve »dobre volje«. Tudi v uradnem sporočilu, ki so ga izročili ameriškim oblastem piše, da pričakujejo sedaj formalno vabilo na sestanek, šele nato pa bodo določili, kdaj se bosta sestala iraški zunanji minister Tarek Aziz s predsednikom Bushem ter kdaj bo smel v Bagdad na razgovore James Baker (na sliki).

Busheva pobuda je vsekakor sprožila v svetu precej nasprotnih reakcij. PLO je pozitivno ocenila Bushevo dobro voljo, prav tako pozitivne so bile tudi reakcije večine arabskih držav. Do ameriškega predsednika pa je bil dokaj kritičen Henry Kissinger, ki ugotavlja, da je ameriška poteza lahko nevarna. Kissinger trdi, da bi lahko ameriška pobuda odprla pot neštetim podobnim akcijam s strani evropskih vlad. S tem naj bi se razbila tista mednarodna enotnost, ki je edino pravo orožje proti Huseinovim grožnjam. Iraški predsednik bi lahko ta trenutek pridno izkoristil, Kissinger pa dvomi, da ima Bush že pripravljeno strategijo za diplomatsko rešitev zalivske krize.

Zunanji minister ponovno opozoril na pomen enotnosti Jugoslavije za pot v Evropo Gianni De Michelis včeraj v Ljubljani otvoril prostore italijanskega generalnega konzulata

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — »Samo od vas zavisi, toda naše izkušnje nam narekujejo nasvet: ne dezintegracija temveč integracija. Dezintegracija vas ne bo pripeljala v Evropo.«
To je bil odločilni, ključni poudarek govora italijanskega zunanjega ministra Giannija De Michelisa na sinočnji otvoritvi italijanskega konzulata v Ljubljani.

Predsednik Milan Kučan pa je odgovoril: »Slovenska država je sredstvo za možnost nove integracije v Jugoslavijo in v Evropi, zato pričakujemo vaše razumevanje in podporo. Mi bomo delali v interesu našega naroda, v interesu drugih narodov Jugoslavije in v interesu Evrope. Dobro sem razumel vaše sporočilo.«

Za otvoritev italijanskega konzulata in za obisk italijanskega zunanjega ministra je obstajalo v Sloveniji veliko zanimanje, saj je do tega dogodka prišlo tik pred zaključkom razprave o plebiscitu o samostojnosti države Slovenije v slovenski skupščini. V prostorih konzulata je bilo pretesno, saj so se zbrali najvidnejši slovenski politični predstavniki in številne vidne osebnosti iz dežele Furlanije-Juljske krajine.

Zunanji minister Gianni De Michelis je obžaloval, da so konzulat odprli pozno, toda sedaj bodo izkoristili možnosti, ki jih nudi. Svet se spreminja, občuten je demokratični in gospodarski napredek.

To velja za Jugoslavijo, kjer pa se ustvarja nov odnos med republikami in narodi. Treba je ta proces usmerjati tako, da bo povzročil čim manj trenj. Integracija pomeni tudi dialog, razgovor in Italija je mnogo delala v tem smislu, kot primer je pentagonalna in sporazum o investicijah Andreotti - Lončar, katerega bodo ponovno podpisali februarja za tri leta.

Toda Italija se zaveda delikatnosti trenutka. Noče se vmešavati. »Mi smo vaši prijatelji,«
je nadaljeval De Michelis in dodal, da je prav zaradi tega treba govoriti odkrito. Jugoslavija ima maksimalne možnosti, pa tudi maksimalne nevarnosti obstajajo. Toda besede o integraciji še ne pomenijo podporo silam, ki se v Jugoslaviji zavzemajo za nedemokratični centralizem, prav obratno, solidarizirajo z demokratičnimi procesi, v katerih je bila Slovenija prva.

Predsednik Milan Kučan pa je svoj govor, prav

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tiha demonstracija za žrtve pokolov

Pred poslansko zbornico so včeraj demonstrirali svojci žrtev terorizma. Shod je potekal v popolni tišini, zahtevo po pravici pa so demonstranti izrazili z napisi in transparenti (Telefoto AP)

Kaj pravi
Izidor Predan
o Gladiu?

NA 5. STRANI

V petek rop
v Mačkoljah

NA 7. STRANI

Devetdeset let
društva Slovenec

NA 10. STRANI

Veslalom za SP
Petra Kronberger
premočno prva

□ □ □

Košarkarska C liga
Jadran TKB z muko
premagal Conegliano

□ □ □

Ženska C-1 liga
Borovke odpravile
vodilno Latisano

NA 18. IN 19. STRANI

Dobro jutro s Primorskim dnevnikom

VOJMIR TAVČAR

Dobro jutro s Primorskim dnevnikom je geslo, ki smo ga letos izbrali, da bi opozorili dosedanje zveste in morebitne nove naročnike, da se začne čas obnavljanja naročnin. In tudi ta članek je bil sprva zamišljen kot topel pozdrav vsakodnevnim in tudi občasnim bralcem, ki jim je Primorski dnevnik »dopolnilo«
jutranje-
mu zajtrku.

Grizljaj pa se je včeraj jutraj zataknil v grlu ob pregledovanju časopisov in jutro, ki so ga dan prej že zagrenili televizijski dnevniki, ni bilo več tako prijetno. Zakaj?

V krajevnem merilu je bila prednoči na televiziji in včeraj na časopisih ena glavnih novic mogočna manifestacija kmetov v središču Trsta, s katero so kmetovalci in rejci hoteli protestirati proti politiki Italije in Evropske skupnosti v primarnem sektorju. Manifestacija pa je bila v Trstu na izrecno željo slovenskih organizacij in zlasti Kmečke zveze, da bi obenem opozorila tudi na vprašanje pravic slovenske narodnostne skupnosti in na prav tako žgoč problem kmetijstva na Tržaškem, ki je bilo od prvih po-
vojnih let hudo zapostavljeno, najbrž zato, ker je bilo pretežno slovensko.

Toda o vsem tem ni bilo ne na televizijskih dnevnikih ne v krajevnih italijanskih časopisih niti besedice, tudi imeni govornikov, ki sta spregovorila v slovenščini, sta izginili iz poročil. Manifestacija kmetov je bila - kako bi jo lahko »skrili«
- Slovencev pa ne. In sploh je bila v televizijskih in časopisnih poročilih demonstracija prikazana kot furlanska stvar, ki je bila po naključju organizirana v Trstu.

Edina izjema, poleg radijske posta-
je Trst A, je bil Primorski dnevnik, ki je - naj nam bo dovoljena majhna samopohvala - dal manifestaciji tisto razsežnost, ki jo je dejansko želela imeti. To je samoumevno za časopis, ki želi biti glasnik narodnostnih interesov slovenske narodnostne skupnosti, je pa tudi odraz resnega in korektnega novinarskega pristopa.

Dobro jutro, ki vam ga želimo, dragi bralci, je torej nekoliko zamračeno s pravkar povedanim. Večinski mediji so nas kot skupnost spet prezrli in pozabili, teža in breme informacije o Slovincih je bila spet zgrnjena na ramena manjšine same.

Ob pristranskem pristopu večinskih novinarjev pa dogodek istočasno potrjuje tudi vlogo in pomen Primorskega dnevnika, ki se sicer s številom strani ne more meriti z italijanskimi časopisi, a skuša z naporom založništva in predvsem z vsakodnevnim trdim delom novinarjev nadoknaditi svojo količinsko drobnost s čim bolj popolnim in poštenim poročanjem.

Mislimo, da vam zato ne bo žal odšteti 200 tisoč lir za obnovev letne naročnine, ali da novim naročnikom ne bo žal denarja, če se naročijo takoj na naš list, saj ga bodo v decembru dobivali zastonj. Naročnina je letos za spoznanje višja od lanske (192 tisoč lir). Ko bi bili hoteli ohraniti isto razmerje kot lani glede na prodajno ceno časopisa v kioskih, bi morali dvigniti naročnino vsaj na 220 tisoč lir. Omejili smo se na 200 tisoč, ker vemo, da tudi ta naročnina za nekatere bralce že predstavlja znatno breme, predvsem pa ker smo hoteli spoštovati dano obljubo: julija smo se namreč obvezali, da bomo zaradi osem-dnevne stavke na nek način »nastalo škodo naročnikom ustrezno popravili«. Zdelo se nam je, da to lahko najprimerneje naredimo tako, da omejimo povišanje naročnine.

Upamo, da so bili navedeni argumenti dovolj prepričljivi za obnovev ali za novo naročnino na Primorski dnevnik. Če se boste za to odločili, bo Primorski dnevnik ostal ali postal vaš vsakodnevni zvesti spremljevalec, ki vam bo zaželel dobro jutro ob lepem ali slabem vremenu, z vedrimi ali manj spodbudnimi novicami, toda s poštenim odsklikovanjem stvarnosti kakršna se iz dneva v dan kaže novinarskemu očesu.

Za novega šefa vatikanske diplomacije je bil imenovan monsignor Angelo Sodano

Po tridesetih letih neutrudnega dela kardinal Agostino Casaroli v pokoju

VATIKAN — Kardinal Agostino Casaroli zapuša svojo pomembno funkcijo na čelu vatikanskega zunanjepolitičnega urada. Po tridesetih letih neutrudnega dela je tudi za Casarolija napočil čas pokoja, zato je Vatikan včeraj potrdil vest, da bo najuglednejši zastopnik vatikanske »ostpolitik« od danes dalje le eden tolkih višjih duhovnikov v pokoju. Njegovo mesto bo zasedel monsignor Angelo Sodano, ki zastopa Casarolijevo diplomatsko šolo in je bil prav tako kot njegov slavn predhodnik dolga leta član vatikanske diplomacije.

Kardinal Casaroli se je rodil v kraju Castel San Giovanni pri Piacenzi 24. novembra 1914. leta. V družini sta bila že škof in rektor semenišča, zato se je mladi Agostino kar po »naravnem« poti približal študiju teologije, čeprav se je kaj kmalu odločil, da bo poglobil vprašanja diplomacije. Leta

1940 je pristopil k uradu, ki skrbi za vatikansko zunanjo politiko, njegova diplomatska kariera pa se je utrdila v šestdesetih letih, ko je postal potujoči glasnik takratnega papeža Janeza XXIII. Bodočemu kardinalu Casaroliju gre zasluga, da je prvi pričel navezovati pomembne stike z državami Vzhodne Evrope. Leta 1964 je podpisal sporazum z Budimpešto, dve leti za tem pa z Jugoslavijo. Na komaj zaključenem zasedanju KVSE v Parizu je Casaroli hudomušno dejal, da je bil edini med prisotnimi, ki se je lahko pobahal s tem, da je podpisal Helsinški sporazum.

Casarolijev naslednik je dobrih deset let mlajši od predhodnika, saj se je rodil 23. novembra 1927 v Isoli d'Asti. V svoji dosednji karieri se je ukvarjal predvsem z vprašanji odnosov med Vatikanom in Južnoamerškimi državami.

Novi vatikanski »zunanji minister« monsignor Sodano (levo) s slavnim predhodnikom, kardinalom Casarolijem (Telefoto AP)

Včeraj umrl general Vito Miceli

RIM — V rimskem kliničnem centru je včeraj umrl general Vito Miceli. Generala so operirali pred desetimi dnevi, njegovo srce pa je bilo prešibko, da bi zdržalo postoperacijske terapije.

Miceli se je rodil v Trapaniju 1916. leta. Že leta 1969 so ga povišali v generala, od 1970. do 1974. leta pa je vodil tajne službe italijanske vojske SID, dve leti kasneje pa je bil izvoljen v parlament, kjer je zastopal stranko MSI.

Bil je tudi vpisan v frimasonsko ložo P2 (imel je člansko številko 491) in je moral večkrat pred sodnike. Večkrat so ga zaslili tudi v zvezi s terorističnimi napadi na italijansko demokracijo, kot je bil na primer pokol na Trgu Fontana. Poročati je moral tudi o aferi Argo 16. Beneški sodnik Felice Casson pa ga je pred nedavnim zaslišal tudi v sklopu preiskve o Gladiu.

V predoru pod Rokavskim prelivom so včeraj končno odprli prehod

LONDON — Včeraj točno ob enajstih in petnajst minut sta si britanski in francoski delavec segla v roko skozi luknjo v steni, ki je ločevala obe ekipe delavcev v podmorskem predoru pod Rokavskim prelivom. Zgodovinski dogodek sta neposredno prenašali britanska in francoska televizija, na delovišču pa sta bila izjemoma prisotna ministra za prevoze iz obeh držav. Delavcem je z brzotavo čestital tudi francoski predsednik Mitterrand, ki je med drugim dejal, da je to gigantsko delo dokaz vitalnosti obeh držav in učinkovitosti njune kooperacije.

Točka, kjer je padla še zadnja pregrada, leži 48 metrov pod morsko gladino in je od francoske obale oddaljena 15, od britanske pa 22 kilometrov. V še nedokončanem delu predora bi bilo premalo prostora za obe ekipe delavcev, zato so jih po petnajst določili z žrebom. Delavca, ki sta si prva segla v roko, Anglež Graham Fagg in Francoz Philippe Cozette, sta si izmenjala tudi zastavi, nazdravila pa sta s šampanjcem.

Za gradnjo predora sta Francija in Velika Britanija doslej vložili 7.600 milijard lir, računajo pa, da bo skupni strošek znašal vsaj še deset tisoč milijard. Predor, ki je v preteklosti spodbudil številne polemike, bo končan predvidoma junija 1993. Britanci so ga medtem že »krstili« z imenom, ki so ga skovali iz besed channel (kanal) in tunnel, in sicer »chunnel«.

Na sliki (telefoto AP): Graham Fagg in Philippe Cozette sta si prva segla v roke, potem ko so v steni tunela skoraj petdeset metrov pod morsko gladino izvrtali luknjo.

V SZ se aids širi razmeroma počasi

SANREMO — Drugi svetovni dan boja proti aidsu je v Italiji potekal v znamenju obračunov doslej opravljene dela na tem področju. V Sanremu je na izrednem zasedanju strokovnjakov, socialnih in zdravstvenih delavcev, na katerem so bili pristoni tudi gostje iz tujine, govoril minister za zdravstvo De Lorenzo.

Minister je v svojem posegu poudaril, da je Italija doslej edina država v Evropi, ki se proti aidsu bori tudi z zakonom. Priznal je sicer, da še vedno manjkajo ustrezne infrastrukture, pomanjkljivo je tudi strokovno osebje, ki bi se ukvarjalo z bolniki, kljub temu pa se država trudi, da bi na najučinkovitejši način preprečila širjenje bolezni. Čez kakih osem mesecev bodo na

primer tudi v Italiji začeli izdelovati in brezplačno deliti posebne injekcije, ki jih po uporabi ni mogoče več izkoristiti.

Med prisotnimi je bil tudi predstavnik Svetovne zdravstvene organizacije Alex Gromyko, ki je orisal položaj v zahodnoevropskih državah. Poleg že dramatičnega primera Romunije, kjer zaradi aidsa še vedno umirajo predvsem otroci, je naštel nekaj podatkov, ki se nanašajo na Sovjetsko zvezo. Tu je testiranje najbolj izpostavljenih kategorij obvezno in brezplačno. V to skupino sodijo krvodajalci, nosečnice, prostitutke, homoseksualci in narkomani. Na skupno 290 milijonov prebivalcev pa so doslej zasledili komaj 540 primerov bolezni.

Turški heroin za italijanski trg: 15 oseb v ječi

MONZA — Karabinjerji iz Monze so aretirali petnajst oseb, o katerih sumijo, da so v večji ali manjši meri soudeležene pri prodaji turškega heroina. Aretacije so zaključni del širše akcije, v sklopu katere so zaplenili že več kot sto kilogramov čistega heroina, ki so ga v severno Italijo tiho tapili iz Turčije.

Na domu nekaterih aretirancev so našli še precejšnje količine kokaina ter približno 40 milijonov lir v gotovini.

Brigadist Gallinari kljub bolezni ostane v zaporu

TURIN — Rdeči brigadist Prospero Gallinari, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo zaradi sodelovanja pri ugrabitvi in umoru Alda Mora, bo moral ostati v zaporu. Gallinari, ki je bolan na srcu in so mu oktobra vstavili trojni »bypass«, je zaprosil za začasno bivanje na domu, dokler si ne opomore. Zdravniški izvidi pa so menda pokazali, da njegovo zdravstveno stanje ni tako težko, da bi zahtevalo posebno nego, v zaporu pa ga redno obiskuje kardiolog.

V preiskavi o zločinu v Geli karabinjerji aretirali štiri osebe

GELA — V okviru preiskave o torkovem mafiskem umoru v Geli, kjer je bilo ubitih osem oseb, so karabinjerji aretirali štiri osebe. Njihovih imen niso sporočili (neuradno se je izvedelo, da naj bi bil med aretiranimi star znanec sodnih oblasti Emanuele Iozza), pripadali pa naj bi mafiskemu klanu Madonia, ki je nasproten klanu Ioculano in ki naj bi bil po prepričanju preiskovalcev odgovoren za torkov zločin.

Stanovanje, kjer se je Iozza skrival, naj bi tudi ostalim članom Madonijeve tolpe služilo kot »oporišče«, v njem pa so našli dva kilograma plastičnega eksploziva z detonatorjem in vžigalno vrvico, tri pištole, 100 milijonov lir gotovine, radijski oddajnik s frekvenca-mi karabinjerjev in seznam s kodeksi za preiskavo o mafijskih tolpah na področju Caltanissette. Eksploziv so takoj deaktivirali, njegova moč pa je po navedbah strokovnjakov tolikšna, da bi lahko z njim vrgli v zrak celotno zgradbo.

Policija in karabinjerji so v noči na soboto opravili še celo vrsto preiskav v nekaterih »rizičnih« stanovanjskih naseljih v predmestju Gele, kjer živi približno 20 tisoč oseb. Iskali so še druga skrivališča mafijskih tolpe, predvsem pa so iskali 18 mladoletnikov, ki so »izginili« od doma po torkovem zločinu. Starši so njihovo izginotje prijavi-li karabinjerjem v strahu, da bi bili njihovi sinovi ubiti oziroma, dabi

sami zagrešili zločine v odgovor na torkov osemkratni umor. Nekateri med njimi so bili ranjeni v mini igralnici, kjer so bile v tork ubite prve tri izmed osmih žrtev. Večina mladih, ki so izginili, pripada tako imenovani »bandi iz Ulice Abela«, ki se je doslej »izkazala« predvsem s kraji in ropi. Po mnenju preiskovalcev je vseh osemnajst povezanih s klanom Giuseppe Madonie, kateremu so pripadale tudi žrtve torkovega umora. Klan Madonia je že tri leta v »vojni« s klanom Salvatora Ioculana.

primorski

dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA
LETO
1991

KONFEKCIJE

OPČINE - Narodna ul. 71 - Tel. 214269

BOGATA IZBIRA
MIKLAVŽEVIH DARIL

Celoletna 200.000 lir
Mesečna 22.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1991. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 264.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase in čestitke**.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

Nov GARDENCENTER

Sobne rastline in rastline za vrtove

RAZSTAVA BONSAI
iz kolekcije CRESPI
do 31. dec. 1990

BOŽIČNI OKRASKI
novoletne jelke in vsa oprema
za okrasitev.

V DECEMBRU VSE NEDELJE ODPRTO

TRST - Strada Costiera 6/1 - Tel. (040) 224177

V prejšnjih dneh v organizaciji tamkajšnjega društva in Confemili

V Algheru o reformi krajevnih uprav

Velika pozornost je bila posvečena predvsem stanju raznih manjšin, ki živijo v Italiji

ALGHERO — Od 23. do 25. novembra se je v Algheru v deželi Sardiniji vršil vsedrjavni posvet na temo: »Reforma krajevnih uprav in njihova vloga v prid jezikovnih manjšin v Italiji«. Posvet sta organizirala tamkajšnje društvo Obra Cultural De l'Alguer in društvo Confemili (Vsedrjavni federativni odbor jezikovnih manjšin v Italiji) v sodelovanju z občino Alghero, s pokrajino Sassari in odborništvom za krajevne uprave Avtonomne dežele Sardinije. Pobudo je s sovjam pokroviteljstvom omogočila Evropska gospodarska skupnost.

Med tridnevnim zasedanjem so predstavniki raznih manjšinskih

skupnosti v naši državi (prisotni so bili Albanci, Cimbri, Frankoprovalsanci, Furlani, Grki, Hrvatje, Katalonci, Ladinci, Okcitanzi, Sardiinci, Slovenci in Valserji) ter javni upravitelji in izvoljeni predstavniki iz dežel, pokrajin in občin, kjer te skupnosti živijo, poglobljeno razpravljali o možnostih, ki se vsem manjšinam ponujajo s sprejemom zakona 8. junija 1990 št. 142 o reformi krajevnih uprav. Omenjeni zakon je poleg drugih nezanemarljivih novosti uvedel tudi zelo pomembne statutarne pristojnosti v prid občinam in pokrajinam. Uvod v širšo razpravo sta z znanstvenim pristopom podala univerzitetna

profesorja Alberto Azzena, ki poučuje administrativno pravo na univerzi v Pisi in Paolo Carrozza, ki poučuje javno pravo in šolsko zakonodajo na univerzi v Firencih. Oba sta izhajala iz nespodbudne ugotovitve, da na vsedrjavni ravni ne obstaja za večino manjšinskih skupnosti zadovoljivega in pravičnega zaščitnega normativa. Predlog vsedravnega okvirnega zakona za vse doslej naprizenane manjšine je običal v poslanski zbornici in ni zglede, da bi prišlo v kratkem do njegove odobritve. Ob tem velja ponovno poudariti, da prav tako ni bil odobren zaščitni zakon za našo skupnost in da tudi druge manjšinske skupnosti, kot na primer Ladinci iz Tridentinske pokrajine, čakajo na odobritev določenih posebnih norm njim v prid. Prav zaradi tega je potrebno ubirati druge poti v pričakovanju državnih zakonov, da ne bi to čakanje škodilo manjšinam. Eno izmed priložnosti predstavljajo nedvomno statuti, ki jih bodo po zakonu 142 morale občine in pokrajine v kratkem izdelati in odobriti. Prav prisotnost na nekem teritoriju določene jezikovne manjšine s svojo zgodovino in kulturo daje občinam in pokrajinam priložnost izkoristiti decela njihove nove pristojnosti. Po mnenju strokovnjakov bodo statuti lahko vsebovali marsikatero pravilo v korist manjšin v zvezi npr. z rabo manjšinskega jezika ali v zvezi s pospeševanjem kulture in izobraževanja v istem jeziku. Kot je poudaril prof. Azzena naj bi se v odnosu do jezikovnih manjšin, zlasti tistih bolj šibkih, uveljavila neka odškodninska logika za ves tisti čas, ko so bile jezikovne manjšine ovirane v uživanju svojih pravic in v svojem razvoju: občinski in pokrajinski statuti s pravičnimi formulacijami, ki ne smejo biti zgolj splošnega in načelnega značaja lahko postavijo drugačen odnos do na njihovem teritoriju obstoječih manjšin. Prof. Carozza če tudi je opozarjal na marsikatero nedosled-

nost in pomanjkljivost zakona 142 in na nekatera nerešena vprašanja »italijanke večjezičnosti« ni zanimal možnosti konkretnega poseganja v smislu manjšinske zaščite z odobritvijo ustreznih statutarne norm. Upoštevati bo treba zlasti zakonska predvidevanja o različnih oblikah sodelovanja med javnimi upravami in ustanovami, ki v koordinirani obliki dela bi lahko marsikatero pobudo izpeljali za valorizacijo in razvoj jezikovnih manjšin. Oba uvodna referata sta bila precej problemsko usmerjena in nista a priori ponujala točnih rešitev in receptov: teh sicer že vnaprej ni, spričo raznolikosti manjšinskih svrtnosti in različnih pristopov k reševanju vseh manjšinskih vzlovov v Italiji. Obširna razprava, ki je sledila po referatih je to še bolj potrdila. V razpravi, ki se je odvijala po dveh ločenih delovnih skupinah so pa prišla na dan še druga vprašanja vezana tako na zakon 142 kot na splošno na celotno problematiko krajevnih uprav v italijanskem pravnem redu. Večkrat je bilo poudarjeno nerešeno vprašanje finančnega stanja krajevnih uprav in bojazen, da bo prav finančna nerazpoložljivost občin v marsičem razvotila pomen reforme. »Stopnja avtonomije je treba meriti v lirah«, je marsikdo poudaril. Nadalje je razprava obravnavala vprašanje priznanja manjšinskih organizacij in njihove vloge v občinskih in pokrajinskih stvarnostih, vprašanje decentralizacije v večjih občinah, ki ne sme biti na škodo manjšinske skupnosti, vprašanje »manjšinske diaspore« v velikih mestnih središčih izven zgodovinskega naselitvenega območja manjšin v Italiji s povezano zahtevo po ukrepih, ki naj omogočajo tudi v takih stvarnostih ohranitev kulturne istovetnosti pripadnikov manjšin. Pri izdelavi statutarne je bilo še poudarjeno, da bo treba upoštevati vse kar je bilo doslej pozitivnega storjeno v posameznih stvarnostih čeprav se

je to odvijalo prvenstveno v vsakodnevni praksi. Posebne pozornosti je bila deležna problematika združevanja manjšin občin na območjih, kjer živijo manjšine: v glavnem je bilo izraženo negativno stališče do tega vprašanja zaradi nevarnosti, ki predstavlja združevanje občin za ohranitev vseh manjšinskih značilnosti na teritoriju. Na podlagi razprave v delovnih skupinah sta bila oblikovana dva zaključna dokumenta, ki sta bila predstavljena javnosti zadnji dan posveta. Celotno gradivo posveta v Algheru pa bo v doglednem času na razpolago vsem tistim, ki se bavijo in se bodo morali baviti z izdelavo statutarne tudi z vidika manjšinske zaščite in jim bo prav gotovo v pomoč pri njihovem pomembnem delu. Posveta v Algheru se je udeležilo tudi številno zastopstvo Slovencev v Italiji, ki so doprinesli srečanju manjšin izkušnje naše stvarnosti. Prisotni so bili deželni svetovalec in zgonski župan Miloš Budin, deželni svetovalec in nabrežinski podžupan Bojan Brezigar, tržaška občinska svetovalka Anamarija Kalc, župan Režije Luigi Paletti, občinska odbornica za kulturo v Špetru Bruna Dorbolò, slovenska člana organizacije Confemili v Videmski pokrajini prof. Paolo Petricig in Marina Cernetig ter član GO SKGZ Pavel Slamič. Iz naše dežele je bilo prisotno tudi lepo število furlanskih upraviteljev in izvoljenih predstavnikov, ki so podali svoja gledanja na problematiko z vidika splošnih prizadevanj za ohranjanja in valorizacijo furlanskega jezika in kulture. S tem v zvezi bi omenili izvajanje podpredsednika Videmske pokrajine Giacomo Cuma, ki je še posebej govoril o vlogi Videmske pokrajinske uprave in o izvajanju deželne zakona F-JK. št. 10 iz leta 1988, ki predvideva določene kompetence pokrajinskim upravam pri valorizaciji tako furlanskega kot slovenskega jezika in kulture. p. s.

Kralj Peter IV. ...

V daljnem letu 1354 je aragonski kralj Peter IV. prevzel oblast nad današnjim mestom Algherom, ki je tako postalo pomembno vojaško središče za Katalonce, ki so v 14. stoletju bili na višku svoje politične moči. Od takrat je Alghero (v katalonščini L'Alguer, v sardinščini S'Alighera) mesto na severozahodni obali dežele Sardinije ohranilo vse do danes značaj katalonskega središča. Avtohtono prebivalstvo namreč še vedno goji čut pripadnosti širši katalonski jezikovni skupnosti, kljub težavam, ki izhajajo iz dejstva, da predstavlja katalonska skupnost v Sardiniji jezikovni otok znotraj širše skupnosti, sardinske, ki prav tako se bori za priznanje svoje jezikovne in kulturne istovetnosti. V tem okviru pa je treba poudariti, da katalonska skupnost ni vedno deležna pravega odnosa s strani večinskega naroda na otoku. Zadnji taki primer, ki je vzbudil številne proteste in negodovanje, je npr. zakonski osnutek, ki ga je predstavil deželni odbor Sardinije za valorizacijo sardinskega jezika in kulture. V 7. členu tega osnutka je namreč katalonščina obravnavana kot krajevna govorica in ne kot jezik. Katalonski skupnosti v Algheru je uspelo do danes se ohraniti, ker njen jezik - katalonščina - je bil vsa

ta stoletja pogovorni jezik v zgodovinskem jedru mesta Alghera in kot tak tudi jezik delovnega okolja. V zadnjih desetletjih pa je prišlo po eni strani do zapuščanja mestnega središča s strani avtohtonih prebivalcev, po drugi do naraščanja števila nakatalonsko govorečega prebivalstva. Tako je danes od 40 tisoč prebivalcev Alghera le polovica, ki še vedno obvlada katalonski jezik. Vse to postavlja Kataloncem v tem delu italijanske republike nove izzive, nove dileme v njihovem boju proti asimilaciji. Vsekakor velja za beležiti nekaj pozitivnih znakov nove okrepljene zavesti: vidni napisi v katalonščini, dosledna uporaba pridevnika "katalonski" pri označevanju marsikatero dejavnosti, tudi trgovske, dosledna prizadevanja tamkajšnjih društev za valorizacijo katalonskega jezika in kulture, itd. Nedvomno pa je zelo važen doprinos ohranjanja katalonske identitete v Algheru zadalo pospeševanje stikov in izmenjav med deželo Katalonijo, njenim glavnim mestom Barcelono in Katalonci v Sardiniji. Teh stikov in izmenjav je vedno več na različnih področjih, ne samo kulturnih, in to predstavlja za Katalonce v Algheru veliko prednost in priložnost za njihov razvoj.

Solidarnostna pomoč Sloveniji v polnem teku

V uredništvu Primorskega dnevnika v Trstu so darovali: Branko in Nadja Pahor 100.000 lir, Marta in Borut Kodrič 100.000 lir, sekcija VZPI-ANPI Trebče 100.000 lir, Ana Možina (Trebče 15) 20.000 lir, Anica in Lucijan Malalan (Trebče 224) 100.000 lir, Marija in Loris Tavčar 30.000 lir, Mira, Erika in Pavel Fonda 100.000 lir, člani KRUT-a, ki hodijo ob torkih na plavanje v Strunjan 114.000 lir, družine Cerkenič, Furlan in Soave 50.000 lir, Silvana in Vojko Slavec 150.000 lir, Kristina Milič 50.000 lir, učitelji in neučeni osebe COŠ M. Samsa od Domja (Eda Pregarc, Anita Podobnik, Floriana Pancrazi, Paola Paoletti, Alenka Starz, Darinka Terčič) 60.000 lir, učenci 1. in 2. razreda COŠ M. Samsa - Domjo (Piero Barazzutti, Angela Crevatin, Jana Kalc, Simon Mikol, Martina Olenik, Ksenija Pregarc, Katja Spetič, Simon Kocjančič, Mairim Cheber, Ingrid Bersenda, Martina Stolla in Adrijan Sossi) 103.000 lir. Učno in neučeni osebe ter dijaki Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt "Jožef Stefan" v Trstu so darovali in že oddali 2.150.000 lir Tehnični šoli v Celju; v spomin na Jožico Gruden daruje Poldo Gruden 50.000 lir; v počastitev spomina pok. Mirka Legiša daruje družina Adamič iz Prečnika 50.000 lir.

V uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici so darovali: Mirko Rogelja 50.000 lir.

Pri Tržaški kreditni banki so darovali: učenci osnovne šole Milje

200.000 lir, gostilna Petaros (Boršt) 200.000 lir, Alessio Vessel 200.000 lir, maturantje TTZ Žiga Zois letnik 1975 190.000 lir, G.R. 50.000 lir, Alma in Stojan Pertot 50.000 lir, Giorgio Predovic 500.000 lir, Stojan Glavina 50.000 lir, Erminia in Dušan Žerjal 50.000 lir, M.E.G. 50.000 lir, družina Knez 150.000 lir, družina Walter Brus 100.000 lir, Zora Skerl 250.000 lir, Renzo in Neva Žerjal 100.000 lir, družina Paulina 30.000 lir, Emilio Rapotti 50.000 lir, Rudi Košuta 100.000 lir, Giuseppe Bogatez 50.000 lir, Ignacij in Mira Ota 100.000 lir, SAFTI S.P.A. 2.000.000 lir, Božana Tercon 100.000 lir, družina Karla in Dani Mikolj 100.000 lir, Dario Strain 100.000 lir, Fabio Pecar 50.000 lir, N.N. 200.000 lir, Maria in Ladi Milič 50.000 lir, Alba Rosman v. Danese 170.000 lir, Rado Strain 50.000 lir, Miranda in Augustin Jerman 50.000 lir, Vera Udovič 50.000 lir, Sonja in Mario Stocca 50.000 lir, Sonja in Dušan Sain 200.000 lir, Ivo Simonc 200.000 lir, Ernesto Cherti 100.000 lir, dr. Annamaria Sancin 50.000 lir, Ljuba in Marino Košuta 200.000 lir, Albino Petaros 50.000 lir, Frida Valetic 30.000 lir, Justina Bizjak 100.000 lir, dijaki liceja France Prešeren 1.000.000 lir za bolnico v Celju, Mario Gustin 50.000 lir, Dario Tersar 100.000 lir, Kmečka zveza 180.000 lir, CGR-V.Perini-P.in A.Rudez 750.000 lir, Livia Canciani 50.000 lir, Marija Armani 100.000 lir, Rafael in Marta Kocijan 50.000 lir, Marcel Petkovšek 100.000 lir, KD Jože Rapotec 500.000 lir, Nevenka Samec in Roberto Zeriali 50.000 lir, Alessandro Kompare 10.000 lir, Walter Ban 40.000 lir, Edvino Benetič 60.000 lir, TRAD Trst (Bole) 300.000 lir, Fortič Edvin in Milena Rebula 50.000 lir Jožko Baša in Majda Kavčič 120.000 lir, v spomin na Maksa Pečarja daruje hči 50.000 lir.

Dne 30. novembra je znašal saldo pri TKB - Ul. F. Filzi 40.369.250 lir.

Pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah so darovali:

Boris in Rada Pahor 200.000 lir, Gabriel Ferluga z družino 50.000 lir, Irene in Danila Maver 50.000 lir, Jožko in Tatjana Gerdol 100.000 lir, Slovensko dobrodelno društvo Trst 1.000.000 lir, Emil in Vasilij Kralj 50.000 lir, Šentja-

kobski cerkveni pevski zbor Trst 300.000 lir, Galus Consort 300.000 lir, družina Igorja in Vere Čuk 100.000 lir, Zmaga in Jože Rebula 100.000 lir, Kocman Janko 100.000 lir, Lavrenčič Neva 50.000 lir, Friul Export 2.000.000 lir, Ivica Vehar in Mario Pipan 200.000 lir, namesto cvetja na grob Nevinega očeta Joška Segulina darujeta Magda in Karlo Calzi 50.000 lir; namesto cvetja na grob Jožeta Segulina daruje Jakob Albrecht 50.000 lir.

Zaradi pomote je bil 18. t. m. objavljen prispevek brez spremnega teksta, ki se glasi: V nepozaben spomin pok. botre Milke Jurišević vd. Križmančič darujejo družine Križmančič, Kermac in Cotič 200.000 lir.

Dne 30. novembra je znašal saldo 20.550.000 lir.

Pri Hranilnici in posojilnici v Nabrežini so darovali: Angela Pipan 50.000 lir, dr. Vladimir Logar 200.000 lir, Pavel Vidoni 50.000 lir, Ivanka Vittez 25.000 lir, Rudi Kojanec 100.000 lir, Marija Caharija 30.000 lir, družina Markovič 50.000 lir, Milan Vremec 100.000 lir; v spomin na pok. Antona Lukšo daruje družina Legiša 50.000 lir.

Dne 30. novembra je znašal saldo 2.465.000 lir.

Na sedežu Slovenske prosvete v Trstu so darovali: L.E. 100.000 lir, družina Ciani 50.000 lir, Marjetica Cibic 50.000 lir, Alojz Rebula 200.000 lir, Anastazija Škamperle 60.000 lir, Fani Penko 50.000 lir, Marjuča Cetin 50.000 lir, Z.P. 20.000 lir, Z.M. 300.000 lir, Anka Peterlin 100.000 lir, Slovenski kulturni klub 173.800 lir.

Pri Kmečko-dolavski hranilnici in posojilnici Sodelanje so darovali: Olga Caharija 50.000 lir, Drago Butkovič 70.000 lir in Oskar Kovič 100.000 lir.

Dne 30. novembra je znašal saldo 1.100.000 lir.

Pri Kmečko obrtni hranilnici Doberdob znaša saldo dne 30. t. m. 1.200.000 lir.

Pri Kmečki banki v Gorici so darovali: Ksaverij Leban 500.000 lir, IMSA IMPEX s.r.l. 1.000.000 lir, Majda in Marko Corsi 100.000 lir, Mirko Radinja (Pevma) 50.000 lir, Silvano Orel 50.000 lir.

Selva
ARREDAMENTI
TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 410395

oprema
za dom

RAZSTAVA ORIENTALSKIH PREPROG

Tradicionalna jesenska razstava ročno izdelanih orientalskih preprog.

Velika izbira od najmanjših do največjih kvadratnih preprog.

Strokovni nasveti in potrdila strokovnega izvedenca
Trgovinske zbornice

RAZSTAVA
OD 4. DO 22. DECEMBRA

Pogovor z Izidorjem Predanom po številnih odkritjih v zvezi z zadevo Gladio

Benečani so bili zapeljani

Do pred kratkim so obstajali samo sumi in domneve, sicer oprti na dejstvih, sedaj je okvir nekoliko jasnejši. Nekaj kock mozaika, ki je sicer še nepopoln, je bilo postavljenih na pravo mesto. Če je v Italiji tajna struktura Gladio imela predvsem obrambni značaj - seveda mimo deviacij, o katerih vodijo sedaj preiskavo sodstvo in parlamentarne komisije in ob katerih smo se v časopisu večkrat zaustavili, je v naših obmejnih krajih bila tudi sredstvo pritiska na slovensko narodnostno skupnost. V Trstu pred 1954. letom in prihodom Italije v to mesto z organizirano strukturo, ki naj bi se z orožjem uprla morebitnemu prihodu jugoslovanskih enot, nato pa z nadzorstvom nad slovenskimi ljudmi in organizacijami (spomnimo se na okrožnico obveščevalne službe SIFAR o slovenskih nabornikih, ki niso vredni zaupanja in ne smejo imeti činov v vojski); v videmski pokrajini najprej z delovanjem Organizacije O, bolj znane kot Trikolore, nato pa s strukturo Gladio. Vezni člen med obema, kar nakazuje kontinuiteto v pristopu in v politiki pa je bil polkovnik Aldo Specogna, ki je bil »skladiščnik« obeh organizacij, obenem pa tudi odgovoren za novačenje.

K temu bi lahko dodali še drugačen okvir ob koncu šestdesetih let in v začetku sedemdesetih let, ko je strategija napetosti zajela tudi naše kraje z vrsto atentatov, nasilnih dejanj, z molotovskimi in bombami, katerih cilj je bil stopnjevanje napetosti ob meji, ki se je spreminjala v »najbolj odprto v Evropi«. O tem smo v teh tednih že večkrat poročali zlasti v zvezi s skrivnostmi nabrežinske jame in tokrat se na vse to ne bi vračali, če ne z eno samo ugotovitvijo: zanimivo je, da te skrivnosti delno prihajajo na dan s preiskavama beneških sodnikov Mastellonija in Cassona, tržaško sodstvo pa - vsaj tako kaže doslej in želeli bi, da se motimo - ne misli odpirati starih svečev in odgovoriti na vprašanja, ki so že več kot dvajset let brez odgovora.

A vrnimo se v videmsko pokrajino, ki je v vsej tej aferi po svoje najbolj značilen primer. Če je bila nezaupljivost Italije do Slovencev na Tržaškem in na Goriškem po svoje razumljiva (nikakor pa ne opravičljiva), ker so se slovenski ljudje v teh krajih množično opredelili za NOB, je bil odnos do slovenskih ljudi v videmski pokrajini povsem neutemeljen, saj so bili po koncu vojne že skoraj sto let v okviru italijanske države in so se vedno izkazovali za lojalne državljane. Čemu torej tako ostra raznarodovalna politika, ki je nedvomno prispevala k materialnemu in kulturnemu obubožanju teh predelelov. Vojna vihra in nasprotja med Italijo in Jugoslavijo zaradi vprašanja mej so tudi videmsko pokrajino posejale z zastupljenimi jabolki, katerim je hladna vojna dodala še svoje, toda lojalnost slovenskega življa v teh krajih do same demokratične republike ni bila nikoli v dvomu. To so mnogokrat pokazale tudi volitve, na katerih se je krščanska demokracija vselej uveljavila kot večinska stranka.

In tudi italijanska politika je šla vedno po dvojnem tiru: po eni strani odpiranje meje, dogovarjanje in razvijanje sodelovanja z Jugoslavijo, po drugi pa ohranjanje neke »varnostne strukture« kot je bila Gladio, ki je zlasti v videmski pokrajini po priznanju samih protagonistov imela tudi funkcijo obveščevalca. Predvsem pa je ta politika težila h ktnitvi naravnega povezovalca in mosta med državama: manjšino.

Kdo ve, ali se je v tem času med italijanskimi politikmi kdo vprašal, ali ne bi bila danes zaskrbljenost za bodočnost Jugoslavije in za to, kaj se lahko zgodi na Balkanu, manjša, če bi bili v preteklosti vodili manj zadržano politiko in pripomogli k razvijanju vseh tistih potencialov in vezi, ki jih predstavljajo današnje odnose in ne do vojnujejo, da bi se naši obmejni kraji lahko zazrli v prihodnost. Tudi De Michelisova politika »pentagonalne pobude« bi naletela na manjše ovire, imela bi večjo zalet, če bi bile te prikazni že vse mlače.

Morda pa je afera, ki v teh tednih buri duhove in vznemirja vse ljudi, priložnost za obračun s preteklostjo. Ne tako, da jo odmislimo, pač pa tako, da se z razčiščevanjem vseh zgodovinskih vprašanj in z ugotavljanjem vseh odgovornosti odprejo in presežejo tiste ljevale, da bi ti kraji kulturno, politično in gospodarsko zadihali s polnimi pljuči in s pogledom obrnjenim v bodočnost.

V. T.

Izidor Predan-Dorič

ČEDAD — Gladio, Nasco, organizacija »O«, Aldo Specogna. Sigle organizacij in ime človeka, ki je po (ne samo) časnikarskih vesteh povezoval vso to dejavnost v Beneški Sloveniji, so v teh dneh glavni predmet pogovorov tamkajšnjih ljudi. Kaže da so se po teh odkritjih naenkrat na stečaj odprla doslej dobro zaklenjena vrata, za katerimi je bila skrita marsikatera skrivnost. Marsikdo se sedaj spomni na pretekle čase, ko je bil v sili razmer pač prisiljen, da sledi toku časa, ko je bila strategija hladne vojne eno glavnih orožij oblastvenih krogov, ki so na vse načine na tem obmejnem področju vsiljevali svojo politiko italijanstva Nediških dolin, kljub temu da je tam živila in še živi zelo močno zakorinjena slovenska narodnostna skupnost.

To rovarjenje se je pri nas začelo že ob koncu druge svetovne vojne in se nato nadaljevalo s Trikolozmom in organizacijo »O«. Vse te službe niso nastale, da bi se zoperstavljale Nemcem ali fašistom. Tega ne more nihče dokazati. Nastale so torej kot protislovenske organizacije v Nediških dolinah in v tem duhu tudi delovale. O njihovem delovanju imamo številne primere. Tako pravi IZIDOR PREDAN-DORIČ, ki je skoraj vse svoje življenje žrtvoval za slovensko stvarnost v Beneški Sloveniji in svoj trud tudi zelo težko občutil na svoji koži. Preselel je mesece v zaporih, ker si je upal trmasto zagovarjati, da v Benečiji živijo tudi Slovenci, ki imajo svoje pravice in si jih kot taki želijo tudi ohraniti.

V teh dneh se v Benečiji veliko govori o Aldu Specogni, o tej osebnosti, ki naj bi nekako povezovala vso to prevratniško dejavnost.

»Res je. Osebo sem ga poznal. Bil je vojak, po poklicu pa učitelj. Vseč mu je bila glasba, v nekaterih cerkvah je igral na orgle. Rodil se je v Barnasu, živel pa v Čedadu. O njegovem delu ne znamo veliko, vemo pa, da je delal »spodaj«. Več let je načeloval sekciji

ANA v Čedadu, to je združenju nekdanjih alpincev, ki, kot znamo, ima velik vpliv pri našem prebivalstvu. Imel je tudi tesne zveze z vojsko. Vsekakor je imel zelo veliko moč, saj so se oblasti pred njim enostavno klanjale.«

Kako bi ga po vaših izkušnjah označili?

»Navedel bi le primer. Pred časom sem v Čedadu prisostvoval nekemu dokumentarcu, ki je nosil naslov Protišpijonaža v Tokiu. Za mano so sedela tri dekleta in ena od teh je prijateljico vprašala, kaj je sploh protišpijonaža. Prijateljica ji je brez pomislekov odgovorila: protišpijonaža je Aldo Specogna.«

Kot kulturni in politični delavec, ki ste v vseh teh letih vložili toliko truda, da bi se ti kraji razvili, da bi Beneški Slovenci postali subjekt in uživali vse svoje pravice, ste marsikaj pretrpeli tudi na lastni koži.

»Res je. Ker sem zagovarjal ta moja stališča sem bil konec meseca oktobra leta '53 aretiran v Hlodiču. V videmskih zaporih sem »presedel« več kot šest mesecev. Zaslisevali so me. Iz mene so želeli iztrgati to, česar nisem znal. Imeli so me za špijona, ker so pri aretaciji pri meni dobili kopijo članka, objavljenega v Primorskem dnevniku, v katerem je opisan položaj in vzdušje, ki ga je v Benečiji ustvarila prisotnost vojske.«

Po več kot šestmesečnem priporu ste imeli še druge težave pri vašem delu v Benečiji?

»Imel sem jih, in tudi veliko. Onemogočeno mi je bilo vsako politično delovanje, in to na vse načine.«

Kako pa so vas aretirali?

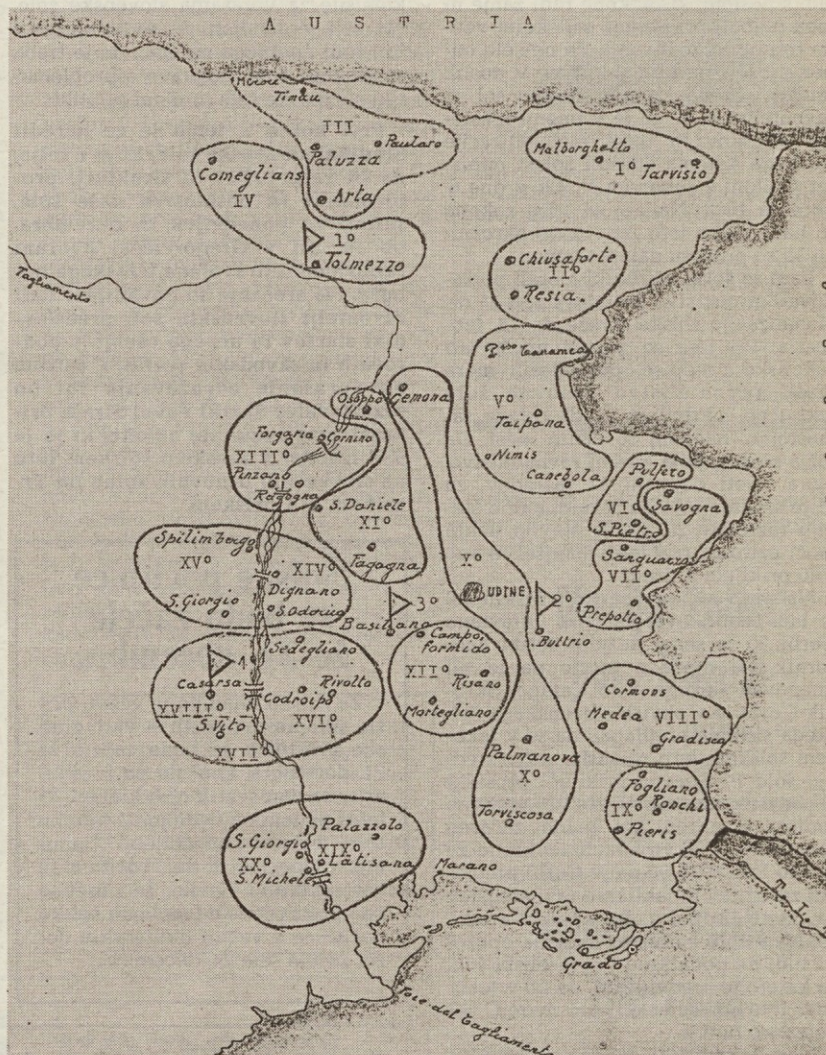
»V tisti noči med 23. in 24. oktobrom leta 1953 sem se s prijatelji mudil v Hlodiču. V isti gostilni sta bila tudi »desni roki« Alda Specogne brigadir Giovanni Chemi in njegov namestnik Biancareddu. Aldo Specogna je bil takrat občinski tajnik v občini Grmek. Z njimi je bil tudi bivši republikanec Renzo Marneu. Ko sem se poslovil so prišli za menoj in me vljudno prosili, če jim lahko sledim v kasarno. Brez pomislekov sem sprejel njihovo vabilo, ker nisem imel ničesar prikrivati. V kasarni so me temeljito zaslišali. Vse je bilo tako »naštmano«, da bi me želeli »pokošpati«.

Vendar pa je bilo takih primerov še precej!

»Bilo jih je veliko in vsak zaveden Slovenec jo je plačal na en ali drugi način.«

Kakšen je bil vaš prvi občutek, ko je afera Gladio izbruhnila na dan?

»Vsi govorijo o Specogni, ki je umrl pred osmimi leti in torej ne more razjasniti ničesar. O še živečih osebnostih, ki bi lahko kaj povedale o tej zadevi, pa nihče ne govori. V naših krajih je marsikdo, ki nima čiste vesti v zvezi s to afero. Nima je predvsem Specogneva desna roka Marneu, sedaj župan v Tavorjani, kot je tudi v zvezi s trikolozističnim gibanjem nima dosežani občinski tajnik v Špetru Renzo

Organizacija »O« je imela v letih 1954-1956 dvajset bataljonov v Furlaniji-Julijjski krajini

Terlicher in potem še nekdanji župnik v Landarju Zaban, ki je nato postal vojaški kaplan.«

V zadnji številki čedajskega Novega Matajurja so bili objavljeni podatki o številu »gladiatorjev« v raznih vaseh beneških dolin. Iz teh števil je razvidno, da je bilo v tej organizaciji vključenih tudi veliko Slovencev, saj so te vasi pretežno slovenske. Kako si to razlagate?

»Velika večina teh ljudi je bila zapeljanih. Pri tem je treba upoštevati več dejstev. Hudi ekonomski problemi naših dolin so pri vsem tem gotovo imeli veliko vlogo. Vladala je revščina. Marsikdo je tudi nasel na raznim ponudbam, ker je pač imel veliko potrebo za samo preživetje. Glede tega bi lahko našli številne primere, ki jih naši ljudje dobro poznajo. Zavedati se je treba dejstva, da so morali biti tukajšnji Slovenci pravi heroji, če so se želeli ohraniti kot Slovenci. Njihovo delo je bilo res zelo nevzdržno. In sedanja odkritja nam vse to potrjujejo.«

Kakšen je bil vaš prvi občutek, ko je prišla na dan zadeva Gladio?

»Najprej sem pomislil, da je do razkritja tega problema prišlo prepozno. Drugič imam občutek, da glede te afe-re ne bo nobene posledice in da bodo skušali vse utišati.«

Pri vsem tem pa se postavlja še eno vprašanje: Gladio še obstaja, ali pa je bil dokončno ukinjen?

»Gladio je v naših krajih še zelo živ, vendar v različnih oblikah. Glasilo La voce del Friuli orientale, v katerem je že omenjeni Marneu zelo aktiven, je eden od teh primerov. Podobno je tudi z društvom Jacopo Stellini, ki s svojo dejavnostjo razširja tako miselnost. In podobnih primerov je še in še.«

Kako pa ljudje reagirajo po vašem mnenju, kaj mislijo o vseh teh zadevah?

»Reakcije so sicer različne. Pri vsem tem pa prihajamo do ene ugotovitve: kakorkoli bo že pač šlo, se je za Benečijo odprla nova stran, pa čeprav najodgovornejši ne bodo plačali svojega dolga. Odslej ne bodo imeli več tiste moči. Ljudje se po teh odkritjih čutijo svobodnejši.«

Pogovor zapisal
ALEKSANDER ŠIRK

Nekdanji »gladiator« sen. Claudio Beorchia pojasnjuje

Pred nekaj dnevi mu je uspelo prelistati kroniste, ki so čakali pred palačo San Macuto v Rimu, kjer se sestaja parlamentarna komisija za nadzorstvo nad obveščevalnimi službami. Prišel in odšel je skoraj neopazno in tudi pozneje, ko so novinarji govorili z njim po telefonu, o svoji preteklosti ni hotel spregovoriti. Kljub temu pa so novice o njegovem pričevanju pred komisijo pronicnile: 13 let je bil član tajne strukture Gladio. Demokrščanski senator Claudio Beorchia naj bi, kot kaže, potrnil, da govorice o njegovem članstvu med »gladiatorji« niso bile iz trte izvite.

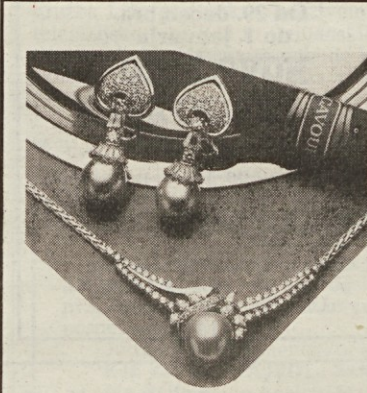
Odvetnik, star 58 let, po rodu iz Tarcenta in senator od leta 1978, Claudio

Beorchia je bil med deželniimi parlamentarci eden od tistih, ki je bil med manj naklonjenimi slovenski narodnostni skupnosti.

Po novicah iz novinarskih krogov naj bi Beorchia vstopil v Gladio takoj po opravljenem vojaškem roku v začetku šestdesetih let. Dvakrat pa naj bi se udeležil tudi vaj tajne strukture in obakrat naj bi bil formalno pozvan: leta 1964 naj bi sodeloval pri urjenju v Algheru, naslednje leto pa pri vajah v severovzhodni Italiji. Beorchia naj bi tudi zagotovil, da je po letu 1973, ko se je začel ukvarjati s politiko, prekinil vsak stik z Gladiom.

Ob vsem tem je zanimivo, da je bil kot parlamentarec Claudio Beorchia

soudeležen v raznih komisijah, ki so razpravljale o problemih dežele in tudi o pravicah slovenske narodnostne skupnosti. In v svojih stališčih je bil do Slovencev vselej nenaklonjen, zavzemal se je za to, da bi bile morebitne pravice okrnjene. Ni razloga, da senatorju ne bi verjeli, ko trdi, da je po letu 1973 prekinil vse stike z Gladiom. Ideološko pa ga je tistih 13 let udeleževanja v tajni strukturi najbrž precej pogojevalo, kot jasno kažejo vsa stališča, ki jih je zavzel v zvezi s slovenskim vprašanjem. S tega vidika je ostal »gladiator«, čeprav formalno to ni bil več in tudi s strukturo ni imel več stikov.

NEVAR S. R. L.
Ul. Maiolica 15/b
URARNA - ZLATARNA

Nevar 2 s.r.l.
Ul. Ruma 11 - Trst - Tel. (040) 362483

Velika izbira
dragocenih daril

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
TRST - Ul. Teatro Romano 9/2 - Tel. 60514

S. Servis
P. Profesionalnost
Q. Kvaliteta
R. Prihranek

5 LET GARANCIJE za elektrogospodinske stroje ZOPPAS in pri pralnih strojih ZOPPAS 10 let za boben in košaro.

ZOPPAS jih naredi neuničljive.

Na zahtevo predstavnika SSk soglasno odobrena resolucija Zgoniški občinski svet zavrača poskuse okrnitve že pridobljenih pravic manjšine

B. S.

SKUP01

Z gradnjo industrijske cone na Madžarskem Velik gospodarski korak dežele FJK proti Vzhodu

Furlanija-Juljska krajina navezuje širok program gospodarske kooperacije z južnim Podonavjem in v tem okviru je bil prav v teh dneh strojen velik in zelo konkreten korak. 20. novembra so bili namreč v Peci podpisani sporazumi o kooperaciji med italijanskimi in madžarskimi partnerji, ki so otipljiv rezultat v letošnjem juniju začtega skupnega dela, pri katerem je imela odločilno vlogo prav Dežela. Toda pojdemo po vrsti.

Konec junija letos sta bila v Peci podpisana dva okvirna dogovora: eden med Deželo FJK in Ustanovo za tržaško industrijsko cono (EZIT) na eni strani in Deželo Baranya, Občino Pecs, podonavsko trgovinsko zbornico in madžarskim iniciativnim odborom na drugi strani, drugi dogovor pa med istimi madžarskimi partnerji, Deželo FJK in družbo za spodbujanje industrijskega razvoja SPI. S tem drugim dogovorom je bila načrtovana ustanovitev centra BIC v Peci, na njegovi osnovi pa je bila tržaški ustanovi EZIT zaupana naloga, naj izdela študijo o možnosti uresničitve industrijske cone v Peci, povrh pa je bila predvidena tudi udeležba EZIT pri glavnici mešane družbe, ki naj bi cono upravljala.

Te prve predpostavke so dobile jasnejšo podobo ob juljskem obisku madžarskih partnerjev pri ustanovi EZIT v Trstu, ko so oblikovali osnutek za ustanovitev omenjene mešane družbe, povrh pa je madžarska delegacija obiskala tudi tržaški center BIC, kjer so natančneje opredelili načrt o ustanovitvi centra v Peci.

In že smo pri 20. novembru, ko so bili sporazumi, kot rečeno, dokončno formalizirani in ustanovljen Sklad za ekonomski razvoj v Peci, ki bo imel

na voljo 200 hektarjev površine. Člani tega sklada so Občina Pecs, Dežela Baranya, južnopodonavsko trgovinska zbornica, združenje industrijcev iz Pecs, deželno združenje tamkajšnjih industrijcev, Dežela Furlanija-Juljska krajina, tržaški center BIC in EZIT.

Ta velika gospodarska iniciativa - ki so jo včeraj na srečanju s tiskom predstavili predsednik ustanove EZIT Franco Tabacco, ravnatelj centra BIC Francesco Zacchigna in deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro - v grobih obrisih pomeni izdelavo tehnično-ekonomskega načrta za realizacijo industrijske cone v Peci (kjer naj bi našla prostor mala in srednja podjetja), ustanovitev mešane družbe za njeno upravljanje in centra BIC. V širšem smislu pa se iniciativa odlično vključuje v program preustroja madžarskega gospodarskega sistema, katerega težišče naj bi se z velikih in nizko proizvodnih državnih podjetij prevesilo na male in srednje podjetniške enote, pri čemer je nujno potrebno ustvariti novo podjetniško miselnost.

Furlanija-Juljska krajina prevzema s tem sporazumom v Italiji vlogo pilota pri navezovanju kooperacije z vzhodnoevropskimi državami, je poudaril deželni odbornik Saro. Industrijsko cono v Peci bomo projektirali, realizirali in upravljali prav na središčnem zemljepisnem območju - je nadaljeval - ki na eni strani meji z Jugoslavijo, na drugi pa s Sovjetsko zvezo in torej ponuja velike potencialne možnosti širjenja tovrstne kooperacije. Pri tem je poudaril tudi pomemben finančni prispevek zakona za obmejna območja in pomen sodelovanja zasebnega podjetništva iz dežele FJK. (vb)

Končan posvet o medijih na Vzhodu Vzhodnoevropski tisk kuje nova pravila igre

Včeraj se je zaključil dvodnevni posvet "Med državo in trgom: seminar o informacijskem sistemu v vzhodni Evropi", ki ga je priredila naravovarstvena ustanova Ecoistituto iz Furlanije-Juljske krajine. Včeraj sta bili na programu dve zanimivi okrogli mizi.

O "Kulturni identiteti in ideologiji: obveščanje in nove politične kulture" so spregovorili novinar Krzysztof Kuzniewski, ki je zaposlen pri dnevniku Trybuna robotnicza iz Katowic, Tibor Szabo, ki poučuje filozofijo na univerzi v Szegeđu, urednik Radia Praga Alojz Valent in ravnatelj Inštituta za demografijo pri Avstrijski Akademiji znanosti Rainer Münz. Razpravo je vodil deželni svetovalec Andrea Wehrensennig. Kuzniewski je dejal, da je glavna usmeritev poljskih novinarjev demokracija. To usmeritev pa najbolj ogrožajo nove monopolistične koncentracije, ki nastajajo s pomočjo tujih podjetnikov. Szabo je opozoril, da "osvobodjeni" madžarski tisk večkrat zapade v ekcese. To pa ni niti tako hudo, saj se zadnje čase v nekaterih madžarskih množičnih medijih pojavljajo nacionalistično ali celo antisemitsko ustrojene članki, kar bi znalo negativno pogojevati rast nove demokracije. Valent je opozoril, da do podobnih nacionalističnih pojavov prihaja tudi v Čehoslovaki. To pa moramo pripisati dejstvu, da nekateri češki novinarji še ne poznajo pravil demokratičnega poročanja. Münz je menil, da se bodo ti pojavi v Vzhodni Evropi, zaradi poslabšanja ekonomske situacije, še bolj razširili.

"Medijski trg med novim etatizmom in monopolnimi koncentracijami" je bil naslov druge okrogle mize. Raz-

pravo je vodila sodelovka časopisa Il manifesto Cinzia Franchi, ki je menila, da je največja nevarnost za vzhodnoevropski tisk težnja vlad bivših držav realnega socializma, da si z raznimi pritiski podredijo sredstva javnega obveščanja. Urednica tednika Heti világ-gazdaság iz Budimpešte Julia Väsárhelyi je v svojem posegu pojasnila, da svoboda madžarskega novinarstva ogrožajo predvsem veliki vzhodnoevropski koncerni. Ravno zaradi tega si madžarski novinarji prizadevajo, da bi parlament čimprej izglasoval zakonodajo, ki bi preprečila koncentracijo in monopoliziranje sredstev množičnega obveščanja. Alojz Valent je dejal, da v Čehoslovaki nameravajo v kratkem izdati nov zakon o tisku, ki bi jamčil novinarsko svobodo ter državljane pred obrekovanjem in lažnim poročanjem. Odgovorni urednik Primorskih novic Venčeslav Japelj je razložil, da slovensko novinarstvo ne ogrožajo monopolisti, ampak etatizem nove oblasti. Slovenski novinarski sindikat se bori za avtonomnost časnika ter zahteva, da bi novinarji soodločali o kadrovske in vsebinske vprašanjih redakcij, kjer so zaposleni. (w)

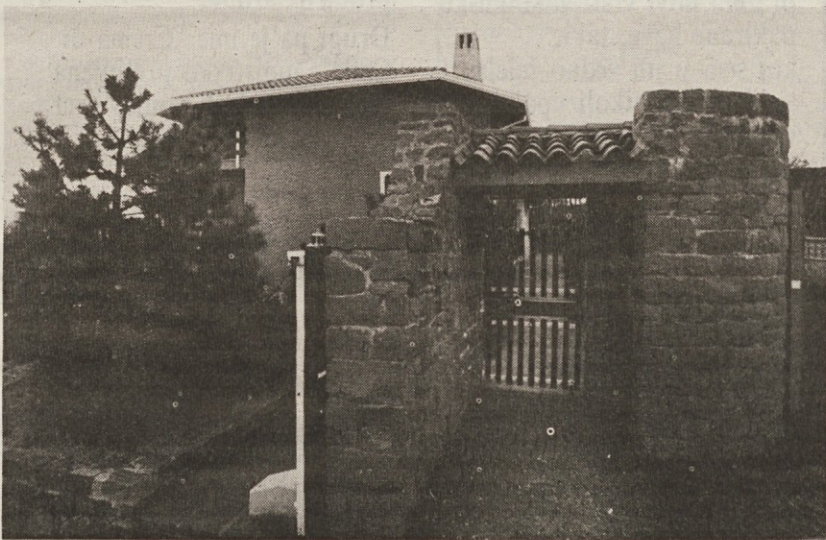
Občina Trst sporoča, da je ob priliki praznikov Miklavža, božiča in novega leta odredila začasni preključilni določbo o obveznem zapiranju trgovin. V obdobjih med 3. in 7. decembrom ter med 9. in 18. in med 27. in 31. decembrom bodo trgovine lahko odprte tudi na dan, ko imajo turnus zapiranja.

V Mačkoljah so oboroženi roparji vdrli v hišo in ukradli veliko zlatnine

V petek zvečer so nekaj po 20.30 neznanzi oropali hišo v Mačkoljah št. 130, ki je last Nivee Cecchi por. Tul in njenega moža Idleja Tula. Nivea Tul ima dovolilnico za prodajanje zlatnine na domu in prav dragoceni predmeti so bili cilj oboroženih roparjev.

Vse se je zgodilo hitro in nenadno, kot smo lahko ugotovili med obiskom na domu oropane družine. Hiša stoji na griču v bližini prostora, kjer prirejajo tradicionalni praznik češenj. Do nje vodi ozka pot, ki pelje na križišče, kamor lahko pridemo, ali odidemo po več poteh. Hiša je razdeljena v stanovanje in spodnje prostore, kjer ponavadi prodajajo zlatnino. Med obiskom smo se seveda pogovarjali z gospo Tul, njenim možem Idlejem, sinom Urošem in hčerko Katjo. Med ropom so bili doma vsi razen očeta.

Kot smo zapisali, je bil rop nenaden in za prisotne zelo šokanten. Verjetno so dejanje izvedli trije roparji, domači pa so videli le dva, saj je tretji verjetno čakal nekje na cesti. Visok in manjši moški sta izkoristila prihod sorodnika in za njim vdrli v stanovanje, kjer je bil sin. Oba sta imela zakrit obraz, v rokah pa sta imela pištolo. Zahtevala sta, naj ju peljejo do železnice, naj ju odpeljejo v to sta prisilila tudi gospo Niveo Tul, ki je bila v prvih trenutkih ropa očitno drugje. V spodnjih prostorih je bila tudi hči Katja, ki se je zavedala, kaj se dogaja, in je bila toliko prisebna, da ji je uspelo uiti iz pritličnih prostorov, in to skozi vrata, ki se odpirajo na polje. Beg hčerke je seveda iznenadil in vznemiril roparja. Eden jo je celo skušal zasledovati, vendar zamen, saj ni poznal poti, po kateri je Katja bežala.

Zaradi nepredvidenega bega sta roparja v naglici vzela iz blagajne, kar sta mogla, in odšla. Od gospe Tul sta zahtevala, naj jima da ključ avtomobila visa in z njim so tudi zbežali (uporabljamo množino, ker je bil z njima po vsej verjetnosti še tretji pajdaš). Avtomobil je bil na ulici pred vhodnimi vrati, kar je tatovom olajšalo beg. Hči Katja je medtem prišla do sosedov, ki so poklicali policijo in karabinerje, vendar slednjim ni uspelo priti v času, ko bi se lahko zasledili roparje. Ti so se izgubili v noči s plenum, ki je vreden približno 50 milijonov lir. Avtomobil so pozneje našli v industrijski

coni. Bil je popolnoma brez bencina, čeprav so bili v njem pred odhodom približno trije litri goriva, kar morda pomeni, da so se roparji do industrijske cone peljali po nekoliko daljši poti, kot bi to bilo običajno.

Ob dinamiki ropa - vse se je zgodilo hitro in vtisi so se v prisotne odčitili kot grda sanja - velja zapisati, da roparja nista bila iz naših krajev. Govorila sta v narečju, ki spominja na govorico v Veneti, kljub temu pa je bilo očitno, da sta vedela, kaj iščeta, in da sta poznala teren. Obnašala sta se precej hladno, vznemirila ju je predvsem nepričakovani beg hčerke Katje,

in kljub naglici so se obnašali brez pretiranega nasilja (besedo je treba seveda razumeti v danem okviru).

Rop v vasi v bližini Trsta je seveda nekaj nenavadnega. Gospe Tul in sinovima se je prav gotovo vtisnila v spomin podoba mask in pištol, v njih je ostal občutek strahu, ki ga ne bodo kmalu izbrisali. Očitno pa je, da zlikovske tolpe delujejo na dokaj širokem območju in da se pojavijo tudi v nepričakovanih krajih. Očitno je tudi, da žrtve opazujejo in rope dobro programirajo, kar je seveda vznemirljivo, predvsem ko gre za kraje, kjer se ljudem o ropih niti sanjalo ni in smo si morda delali iluzijo, da gre za stvari, ki se tičejo le drugih predelov Italije. (am)

Na sliki (foto Križmančič) vhod v hišo Nivee Tul, ki so jo oropali v petek zvečer.

V avtobusu prijeli žeparja iz Čila

Včeraj so v Trstu zasačili "specializiranega" žeparja iz Čila. Gre za Luisa Rena Toleda Martineza, ki so ga zasačili v jutranjih urah v avtobusu št. 5.

V žepih žeparja (naj bralci oprostijo besedno igro) so agenti našli milijon lir in posebno polivinilasto vrečko z luknjo, ki mu je pomagala pri kraji denarnic. Čilenca so prijaviili sodstvu na podlagi novih normativov in ga tudi zaprli. Prav gotovo mu bo trda predla, saj je kar pet oseb v njem prepoznalo človeka, ki jim je iz žepa vzel denarnico. Naj zapišemo, da so Čilenca izsledili v avtobusu, prav avtobusi pa so bili njegov "delovni" prostor, kjer je v gneči jemal potnikom denar.

■ Finančni stražniki so včeraj na Opčinah na vlaku iz Jugoslavije zasačili nigerijsko državljanko s ponarejenimi bankovci za 800 ameriških dolarjev. Pri natančnejšem pregledu so ugotovili, da je na njenem potnem listu bil ponarejen vstopni vizum in da podobno ponarejene dokumente so imele še 3 Nigerijke, ki so potovale z njo. Slednje so vrnili jugoslovanskim oblastem, prvo pa so zadržali na razpolago sodnim oblastem.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega dragega

Jožka Sigulina

in s svojo prisotnostjo na njegovi zadnji poti s cvetjem ali prispevki počastili njegov spomin.

Obenem se zahvaljujemo g. D. Jakominu za cerkveni obred.

Vsi njegovi

Škedenj, Opčine, Markovščina, 2. decembra 1990

Po hudi nesreči nas je zapustil naš dragi

Albin Prašelj

Pogreb bo jutri, 3. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinskog cerkev.

Zalujoči žena Angela, sin Roman, brat Edi ter sestri Marija in Vera z družinami.

Domjo, Dolina, Lonjer, Adelaide, Kanada, Nemčija, Jugoslavija, 2. decembra 1990

Žulje in kri si dal za svoj dom, večni mir si zaslužil za vekomaj.

Zena možu

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani ob žalostnem slovesu naše preljubljenega

Marije Zobec por. Barich

Družina Barich

Trst, 2. decembra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Federica Ferluge (Mirkota)

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala naj gre dr. Ukmariju, zdravniku Demšarjevi, dr. Dolharju, dr. Bastianiju in osebju pnevmološkega oddelka bolnice Santorio, g. župniku Žerjalu, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Ferlugi, Padriče, 2. decembra 1990

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nam bili ob strani ob izgubi naše drage

Sante Carli

Nečak Bruno in ostali sorodniki

Trst, 2. decembra 1990

Zahvala ni bila objavljena v nedeljo, 25. novembra, zaradi pomote v sprejemnem uradu.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

Branka Ravbarja

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Tonetu Bedenčiču, nosilcem krste, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala dr. Giorgiu Ralzi in vsemu bolniškemu osebju otorinolaringološkega oddelka.

SVOJCI

Repen, 2. decembra 1990

3. 12. 1989

3. 12. 1990

Marija Dorbež vd. Kosovel

Ob prvi obletnici smrti se je z ljubeznijo spominjajo

VSI NJENI

Trst, 2. decembra 1990

Dvanajsto zborovanje za slovenske pravice

Danes bo v Trstu na Trgu zedinjenja Italije 12. redno mesečno zborovanje za pravice slovenske manjšine v Italiji. Udeleženci manifestacije, ki bo od 11.30 do 12.30, bodo izrazili protest proti nadaljnjemu odlašanju z organom zakonsko zaščito slovenske manjšine in proti naklepu vlade, da slovenski manjšini odvzame pravico do rabe slovenskega jezika, ki jo ustava in sodišča že priznavajo, z zakonom, ki je s tako vsebino lahko samo protustaven.

■ Manifestacija, ki so jo delavci IRET-a priredili ta ponedeljek, ni bila zaman, saj je bil za prihodnjo sredo sklican sestanek, ki se ga bodo udeležili deželna odbornika za industrijo Saro in za delo Cruder ter predstavniki IRET-a, industrijcev in sindikatov, govor pa bo o podaljšanju dopolnilne blagajne in preustroju obrata. Sindikati so ob tem srečanju, ki bo v sredo ob 12. uri, napovedali novo manifestacijo pred sedežem deželnega odborništv za industrijo v UL Trento 2.

Na Trgu Unità bo potujoča razstava na ogled samo dva dni

»Kmetijski vlak« jutri v Trstu

Jutri bo pripotoval v Trst poseben »kmetijski vlak« (agricoltreno), na katerem potuje razčlenjena razstava o kmetijstvu, prehrani, kmečki industriji, kmečkem turizmu in varstvu okolja. Potujočo razstavo na vlaku, ki je prebredla že šest tisoč kilometrov v Italiji, Franciji, Belgiji, Luksemburgu, Nemčiji, Poljski in Madžarski, prireja družba Live pod pokroviteljstvom Evropske skupnosti, italijanskih državnih železnic, televizijske hiše RAI in italijanskih ministrstev za kmetijstvo in gozdove ter za turizem in okolje. Namen te pobude je opozoriti javnost na kakovost italijanskih kmetijskih pridelkov. Na 28 vozovih vlaka so razstavili najzanimivejše sestavine italijanske prehrane.

Otvoritev razstave bo jutri ob 15.30 na železniških tirih pred Trgom Unità, obiskati pa jo bo mogoče samo do torka.

Luca Carboni jutri gost »Kinotta«

Ekpa »Kinotta« pripravlja poslušalcem Radia Trst A ponovno veliko preseñenje: v okviru rubrike »Gost in the Machine« bo jutri na sporedu intervju s priljubljenim bolonjskim kantavtorjem Luco Carbonijem, ki ga je pred kratkim posnel Andro Merku.

Jutrišnji post-demencialni kviz-demens pa se glasi takole:

KJE ŽIVIMO NAJBOLJ KOSMATI LJUDJE?

Ne iščite dlake v jajcu, temveč sodelujte! Telefonska številka Radia Trst A je 362875.

Ob priložnosti praznovanja sv. Miklavža bo sredin Mladi val v celoti posvečen najmlajšim poslušalcem, medtem ko bo gost četrtkove rubrike »Domača delavnica« skupina Pop Design. Dobro zabavo!

S petkovega občnega zbora v Gregorčičevi dvorani Jeziku kot temelju narodne identitete gre prva skrb Slavističnega društva

V petek zvečer je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu redni občni zbor Slavističnega društva Trst - Gorica - Videm. Šlo je za tretji zbor po obnovitvi društva, v katerega so včlanjeni profesorji slovenščine, lektorji, prevajalci in še vsi tisti, ki se poklicno ukvarjajo s slovenskim jezikom.

Poročila kar dveh predsednikov (bivšega in sedanjega), tajnice in blagajničarke, pa še zelo bogata diskusija in navzočnost uglednih gostov iz matične domovine (prof. Martine Orožen, predsednice Slavističnega društva Slovenije, prof. Silva Faturja, predstojnika Zavoda za šolstvo - enota Koper in prof. Ljudmile Cvetek-Russi, lektorice na tržaški filozofski fakulteti) so bili najboljši dokaz o delavnosti in vitalnosti društva, ki v svojem programu jasno poudarja, kaj naj takšno društvo v zamejstvu pomeni in kakšne so njegove prvenstvene naloge, ki se vse vrtijo okrog »krepitev našega jezika, saj je jezik prvi najgloblji temelj naše narodnosti identitete, torej tudi pogoj za našo osebnost celovitost, ki je enkratna in nepogrešljiva,« kot je v svojem govoru poudaril Janez Povše, predsednik društva do aprila letošnjega leta.

Na občnem zboru smo poslušali tri poročila. Po izvolitvi prof. Marije Cenda in Vere Tuta-Ban v predsedstvo občnega zbora, je prvi spregovoril Janez Povše. »Poročilo želim začeti s podatkom, da je naše društvo soglasno sprejelo kulturni program, ki se ne more izogniti svoji osnovni nalogi, to je krepitvi občutka za naš jezik v vseh pomenih te besede. Ne smemo pozabiti, da živimo znotraj posebnega kulturnega, predvsem jezikovnega prostora, da smo torej Slovenci, ne glede na to, da živimo izven meja metične domovine. Dejstvo je,« je med drugim dejal govornik, »da smo Slovenci v Italiji celoviti lahko samo preko in s pomočjo jezika.«

Potem ko se je v svojem govoru dotaknil številnih problemov, ki nas kot Slovence prizadevajo, se je zaustavil prav pri problemu šole. »Prepričani smo, da je naša šola najmočnejši temelj naše narodnosti identitete in je zato nujno odkrivati tiste oblike sodelovanja, ki bi tej šoli pomagale in ji koristile.«

Omenil je tudi troje različnih področjih, ki jih zaobjema delovanje društva. »Naši obiski v Benetiji, organizirano srečanje slavistov s Tržaškega in gorškega področja pa še druge iniciative nas vodijo do spoznanja, da je medsebojno kontaktiranje že samo po sebi pozitivno in koristno; razvijanje stikov z Ljubljano, Novo Gorico in Koprom pa vitalnega pomena za dejavnost našega društva.« »Resnica o delo-

vanju našega društva je ta,« je v sklepni besedi poudaril Povše, »da se ob resnično važnih in odločilnih trenutkih slavistični utrip kar množično prebudi in zaživi, kar dokazuje, da je naše delo naravnano v pravo smer.«

Njegov izčrpn govor je nato dopolnila sedanja predsednica društva Majda Kaučič - Baša, ki je najprej omenila dejavnost društva pri obravnavanju problemov slovenščine v javni rabi, s tem tudi rabe slovenščine v slovenski šoli; spregovorila je o srečanju s šolniki, kjer je tekla razprava o jeziku učbenikov na slovenskih šolah, omenila potrebo po raziskavi jezika in raziskavi pogojev za rabo jezika. Omenila je še pobudo društva za seznanjanje slovenistov s problemi Slovencev v Italiji, popularizacije slovenske literature, zlasti med mladino in ne nazadnje tudi vprašanje permanentnega izobraževanja naših slovenistov. »Reševanje vseh teh problemov,« je na koncu dejala, »ni odvisno le od nas samih, temveč predvsem od same pristojnosti organizirane manjšine in njene jezikovne politike. Odvisno je torej od tega, kaj naša manjšina hoče,« je še pristavila.

Tajniško in blagajniško poročilo je podala Vera Tuta-Ban, ki je med drugim omenila tekmovanje za Cankarjeva priznanja za srednješolce, izlete, posvetovanja, sodelovanje z društvom iz Kopra in Nove Gorice, izhajanje štirih biltenov in ene izredne številke, zelo podrobno in bogato obveščanje o delovanju društva v našem dnevniku, objavljanje stališč društva, udeležbo na raznih zborovanjih, predavanjih, literarnih večerih ob Cankarjevih dnevih, predstavitev knjig, pripravo Primorskih slovenističnih dnevov, ki jih tokrat pripravlja društvo v Kopru, in se zahvalila SKGZ za njeno pomoč.

Sledila je izredno živahna in bogata diskusija, ki je pokazala veliko zavzetost članov društva za vse, kar zadeva naš jezik, predvsem pa za probleme naše šole, ki so pri društvu postavljeni na prvo mesto. Med diskutanti je spregovorila tudi prof. Orožen, ki je našela vrsto novih pobud, ki nastajajo in so bile že sprejete pri Slavističnem društvu Slovenije.

Sledila je razrešnica starega odbora in izvolitev novega. V novi odbor so bili izvoljeni: Lučka Abram, Lojzka Bratuž, Marija Češut, Loredana Gec, Majda Kaučič Baša, Marija Klinc Cenda, Olga Lupinc, Boris Pangerc, Janez Povše, Vera Tuta, Andreja Duhovnik Antoni in Živa Gruden. Imenovani so bili še trije člani nadzornega odbora: Nada Perot, Lelja Rehar Sancin in Slava Starc Križman.

NEVA LUKES

Zanimivo predavanje prof. Pleška na Padričah Sinhrotron: kako deluje in komu služi

Med predavanji, ki se povezujejo na aktualne probleme, moramo prav gotovo omeniti predavanje dr. Marka Pleška o sinhrotronski svetlobi in projektu Elettra, ki ga bodo uresničili pri Bazovici. Predavanje je v torek priredilo KD Slovan s Padrič in je, kot je dejal predsednik Oskar Grgič, imelo kot cilj obrazložiti ljudem znanstvene in tehnološke značilnosti svetlobnega pospeševalnika. Javnost namreč veliko ve o problemih lokacije in o političnih ozadih, manj pa o tem, čemu sinhrotron služi, kako bo izgledal, o morebitnih nevarnostih itd.

Mark Pleško je pripravil jasno in poljudno predavanje, ki je bilo dostopno »laikom«, a hkrati ne preveč poenostavljajoče. Kronistu večera je zato nemogoče v nekaj vrsticah prenesti bralcu strnjeno a dovolj kompleksno razlago. Obnovili bi zato le nekaj osnovnih misli in sklepanj. Načrt Elettra predvideva »stroj«, ki bo namenjen raziskovalnim in hkrati ekonomskim dejavnostim. Prvi znani pospeševalniki so namreč nastali iz čisto znanstvenih namenov, saj je šlo za mogočnejše stroje, ki so pomagali znanstvenikom razkrivati najmanjše drobce materije, skratka, področje atomske in subatomske fizike. To so dosegli s pospeševanjem delcev atoma, v primeru, ki nas neposredno zanima, elektronov. Pri pospeševanju so ugotovili, da oddajajo elektroni v svojem vrtočnem »teku« posebno svetlobo. V brezračnem prostoru je pospeševanje elektronov proizvedlo luč, ki je najpopolnejša od vseh, ki jih do sedaj poznamo. Izjemno intenzivni žarek, ki zaobjema vse vrste svetlobe, od infrardečih žarkov do žarkov X in drugih, ima neverjetno intenziteto in zaradi svoje specifičnosti lahko prodre v najmanjše delce materije in naredi »vidno« to, česar druge svetlobe ne morejo. Znanstveniki so pozneje »ujeli« čudežni žarek, saj so kmalu razumeli, da je vsestransko uporaben: koristen je lahko za proučevanje najrazličnejših kovin in zlitin, v medicini, v biologiji, v fiziki in celo v zgodovinskih raziskavah. Z njim lahko osvetlimo globine (kot z žarki X in boljše) kot tudi površine materije. Koristnost takšne nenavadne luči je očitna. Z njo bodo lahko proučevali to, česar bi z drugo lučjo ne mogli, saj so nekateri delci materije vidni le sinhrotronski luči.

Sinhrotron Elettra bo v znanstvenem smislu izjemno raziskovalno orodje. Zgradili ga bodo na podlagi dokaj kompleksnih tehnoloških procesov, stroj bo končno pospeševal elektrone in jih s pomočjo magnetnih polj vrtil v brezračnem prostoru velikega obroča. Iz obroča bodo izpeljali posebne cevi za sinhrotronsko luč, ki bo uporabna v raznih laboratorijih.

Prisotne je seveda zanimalo predvsem vprašanje varnosti. Pleško je naglasil, da gradijo sinhrotron z dokaj natančnimi varnostnimi napravami, saj povzroča pospeševanje elektronov sevanje, ki ne sme »uiti«. Betonski zidovi in številne druge varnostne naprave bi preprečile morebitne preboje sevanja. Treba pa je naglasiti, da sinhrotron ni jedrska centrala, ki lahko vedno oddaja radioaktivno sevanje. To se v sinhrotronu dogaja le takrat, ko je v pogonu in ko pospešujejo elektrone. V trenutku, ko napravo izključijo, se vsi procesi končajo in sinhrotron je mrtev in povsem nenevaren. Vsekakor bo sinhrotron zaposloval številne znanstvenike, ki pa bodo delali pri Bazovici in v Centru za znanstvene raziskave le za krajša obdobja; letno naj bi se izmenjalo približno dva tisoč oseb.

V soboto v Kulturnem domu na Proseku osrednja proslava

Amaterski oder Jaka Štoka slavi 30. obletnico delovanja

Amaterski oder »Jaka Štoka« s Proseka - Kontovela bo v soboto proslavil 30-letnico svojega delovanja. V času, ko razna društva stagnirajo, ko so nekatere dramske skupine celo prenehale s svojo dejavnostjo, je jubilej, ki beleži kar 30 let nepretrgane dejavnosti na področju gledališke ustvarjalnosti, več kot pohvale vreden.

Na obletnico nas je po telefonu opozoril Dario Rupel, ki s svojo ženo Zvonko Guštin sodeluje v tej amaterski skupini že od njenega začetka dalje. »Mi bi želeli to obletnico proslaviti kar najlepše. Tako bomo imeli v soboto, 8. decembra, glavno proslavo v prostorih KD na Proseku, kjer bomo odprli razstavo slik iz raznih naših nastopov in prireditev, pokazali bomo nagrade, ki smo jih v tem času prejeli, kot tudi diapozitive iz raznih iger, ki smo jih v vsem tem času odigrali.«

Kar okrog 150 igralcev se je v teh letih zvrstilo s svojim igranjem v tej amaterski skupini. Seveda so mnogi odšli, drugi so vztrajali dalj časa, nekaj jih je, ki dela in igra pri amaterskem odru že od začetka dalje.

»Če že govorimo o 30-letnici našega delovanja, se moramo spomniti tudi prve predstave v letu 1960. Bila je to veseloigra Glavni

dobitek, ki je doživela lep uspeh. Tej je sledila še veseloigra Dopust na Francoskem. Potem smo pripravili v vseh teh letih še okrog 20 predstav, ki so imele vedno dovolj občinstva, pa tudi lep odmev pri kritiki, ki je sledila takšnim amaterskim prireditvam.«

Ko smo po telefonu obujali spomine na začetke delovanja amaterskega odra Jaka Štoka, smo se spomnili, da je leta 1961 režiser in igravec Joško Lukeš z uspehom režiral dramo Klic zemlje. Za njim so se pri amaterskem odru zvrstili še drugi režiserji: vrsto let Stane Raztresen, za njim Adrijan Rustja, nato Igor Malalan, Branko Kraljič in sedaj Drago Gorup. Prva režiserka pa je bila Ljuba Ukmar in tudi to je prav, da ne gre v pozabo.

Na sobotni proslavi bodo razdelili tudi nagrade in priznanje najbolj zaslužnim igralcem, režiserjem in drugim sodelavcem, nam je povedal Rupel. Proslava se bo nadaljevala še v nedeljo, ko bo v Kulturnem domu na Proseku amaterski oder ponovil predstavo »Poročil se bom s svojo ženo«, ki je njegova zadnja uprizoritev, s katero bo prav danes oder nastopil tudi v prostorih KD Igo Gruden v Nabrežini. Čestitkam, ki jih bo oder prejemal v teh dneh, se pridružujejo tudi naše. (nl)

Poznam veliko različnih vrst kave, toda takšnih, kakršnih sta ti dve ne srečamo vsak dan! Od Cremcaffè nam prihajata še čisto sveži in komaj praženi novi vrsti vakuumsko pakirane kave, taki, kot sem si jih vedno želela, a si jih nisem nikoli upala vprašati.

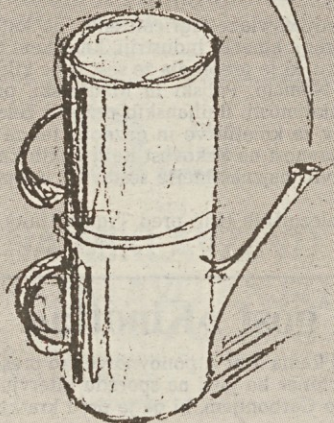
Prva je »Gusto Forte«, mešanica z odličnim značajem, seveda vakuumsko zaprta, tako da lahko do zadnjega požirka sprostimo polnost svoje silne in prodirne arome.

Drugi pa je ime »Crema di Caffè«: mojstrsko prefinjena mešanica nežnih vonjav vrst Arabica, okrepljena s

ščepecem Robuste.

Dva resnično simpatična obraza. In kako lepo se predstavljata, zmerno in hkrati elegantno, z njuno idealno težo: 250 gramov. »Crema di Caffè« in »Gusto Forte«: novi zamisli pod znakom Cremcaffè v veselje vaše posode za kavo. In v vaše!

...častna beseda!

CREMA DI CAFFÈ / GUSTO FORTE

Cremcaffè

Danes popoldne v Križu že sedma ponovitev Verčeve »Tanzschule«

Danes popoldne ob 18. uri bo v dvorani doma Albert Sirk v Križu že sedma ponovitev uspešne uprizoritve »Tanzschule« Sergeja Verčeve, ki jo je pod okriljem Kulturno umetniškega društva »Magnet« pripravilo Mladiško gledališče »Kresna noč«. Priložnost več torej, da si ogledate ta zanimiv gledališki projekt-uspešnico o maščevani ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrega.

(Foto Križmančič)

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE**

David Pownall

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija MARIO URŠIČ

Danes, 2. decembra, ob 16.00 - abonma RED C

v sredo, 5. decembra, ob 20.30 - abonma RED D

v četrtek, 6. decembra, ob 20.30 - abonma RED E

v soboto, 8. decembra, ob 20.30 - abonma RED F

v nedeljo, 9. decembra, ob 20.30 - abonma RED G

gledališča

VERDI
Operna sezona 1990/91
V tork ob 20. uri (red B) druga predstava Bellinijeve opere LA STRANIERA. Dirigent Gianfranco Masini, režija Denis Krief.

V četrtek, 6. t. m., ob 20. uri tretja predstava za red C.

Simfonična sezona 1990/91
V petek, 7. decembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta s sopranistko SUMI JO in pianistom BO PRICEJEM. Na programu Mozartove, Schubertove, Debussijeve in Straussove skladbe.

Jutri ob 17. uri bo v Mali dvorani gledališča Verdi na sporedu drugi del video filma ČAROBNA PIŠČAL W. A. Mozarta. Vstopnice pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Danes ob 16. uri ponovitev predstave TITUS ANDRONICUS W. Shakespeara v izvedbi gledališča Teatro di Genova. Režija Peter Stein. Nastopajo E. Pagni, M. Crippa, L. Pistilli in P. Graziosi. V abon-mentu: odrezek št. 3 red, »I. nedelja«.

Jutri ponovitev ob 20.30 (red prost).
Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abon-mentov.

Od 8. do 30. decembra je na programu LA PRESIDENTESSA, delo C. M. Hennequina in P. Vebra, ki ga je priredil Umberto Simonetta. Režija Mario Licalsi.

Gledališče Ul. Ananjan
Danes ob 20.30 bo skupina "Quelli de IL LUMICINO" zadnjič ponovila Goldoni-jevo delo LE BARUFFE CHIOZZOTTE.

V petek, 7. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina Ex Allievi del Toti prvič uprizorila glasbeno komedijo SERVOLA FRA CARNEVAL E QUARESIMA, ki sta jo napisala Cappelletti & Paghi. Predstava bodo trajala do 16. decembra.

KUD Magnet in MG Kresna noč
Danes ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu ponovitev predstave TANZSCHULE avtorja Sergeja Verča. Krvava igra o maščevalni ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrega.

Gledališče Miela Reina
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ANTIGONA v izvedbi gledališča Teatro delle immagini od Pordenona.

Jutri ob 21. uri bo v gledališču Miela Reina solidarnostna manifestacija TELETION 90 pod pokroviteljstvom tržaške občine in Šolskega proveditorata iz Trsta ter v sodelovanju s Skupino "H"-Trieste. Na odru se bodo predstavili umetniki in osebnosti tržaškega kulturnega življenja, ki bodo s svojo prisotnostjo popestrili večer.

Predstavo bodo predvajali v petek, 7., in soboto, 8. decembra, na prvi italijanski mreži RAI1 ob 19. ure dalje v televizij-skem maratonu, ki bo omogočil nabirko sredstev za boj proti mišični distrofiji.

izleti

Zveza upokojencev iz Nabrežine prireja izlet ob zaključku turističnega leta v Eracleo Benetke v nedeljo, 9. decembra. Za informacije telefonirati na št. 200036.

Danes, NEDELJA, 2. decembra 1990
ŽIVKA
Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.23
Dolžina dneva 8.57 - Luna vzide ob 16.12 in zatone ob 7.45.

Jutri, PONEDELJEK, 3. decembra 1990
FRANČEK
PLIMOVANJE DANES: ob 2.37 najnižja -15 cm, ob 8.32 najvišja 57 cm, ob 14.33 najnižja -71 cm, ob 22.13 najvišja 33 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.20 najnižja -13 cm, ob 9.08 najvišja 54 cm, ob 16.10 najnižja -70 cm, ob 22.56 najvišja 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,1 stopinje, zračni tlak 1016,3 mb, naraščala, veter 20 km na uro, severovzhodnik, s sunki 56 km na uro, vlaga 31-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 13,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Ašira Purich, Martina Micalizzi, Adriano Vecchiet, Lucia Fornasaro, Roberta Vezzoni, Luca Maurich, Giulio Dal Maso.

UMRLI SO: 91-letna Gisella Fogar, 85-letni Renato Pasirolla, 88-letna Vittoria Boccasin, 63-letni Albino Praselli, 83-letni Mario Lanza, 83-letna Lidia Vidali, 61-letni Luigi Cralli, 72-letni Pietro Derossi, 81-letni Arturo Mocolle, 89-letni Giuseppe Secoli, 76-letni Valentino Benolich,

**KUD MAGNET
MG KRESNA NOČ**

Sergej Verč

TANZSCHULE

Danes, 2. decembra, ob 18. uri
v Domu A. Sirk v Križu.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo
Jutri ob 20.30 bo nastopil KVARTET CHERUBINI in RADOVAN VLATKO-VIC.

Gledališče Miela Reina
V tork, 4., in sredo, 5. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert tangov v izvedbi Luis Rizzo Cuarteta in z César Strosio en Bandoneón Y Susanna Rizzo.

V krožku RAS - Ul. S. Caterina 2 - bo jutri ob 18. uri KONCERT altistke MARTE VALETIČ ob spremljavi pianistke Anne Luci Sanvitale. Na sporedu skladbe Schumann, Wolfa, Čajkovskega, Rahmaninova in Gotovaca. Vstop prost.

razstave

V TK Galeriji razstavljata do 12. t. m. kipar ZMAGO POSEGA in slikarka ALENKA SOTTLER.

V kavarni S. Marco v Ul. C. Battisti 18 je na ogled fotografska razstava, ki sta jo pripravila Fabio Amodeo in Nives Millin z naslovom: Arturo Giacomelli: Viaggio nella Trieste di Svevo.

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 je do 4. decembra na ogled razstava slikarja PAOLA GALLA. Razstava je odprta ob torkih, četrtnih in sobotah od 18. do 20. ure.

razne prireditve

KD Kraški dom vabi na MIKLAVŽEVANJE, ki bo danes, 2. decembra, ob 11. uri v Kulturnem domu na Colu. Otroke bo zabavala skupina VIKJ SHOW. Ob tej priliki bo tudi sejem knjig, ki se bo pričel uro pred predstavo. Vabljeni otroci in starši.

SKD Vigred priredi v sredo, 5. decembra, ob 19. uri MIKLAVŽEVANJE na osnovni šoli v Sempolaju. Večer bo popostrila lutkovna skupina FRU-FRU z igrico »Čarobna skrinjica«. Vabljeni!

Športno-kulturno društvo Cerovlje-Mavhinje priredi v sredo, 5. decembra, ob 20. uri MIKLAVŽEVANJE v osnovni šoli M. Vilhar v Cerovljah. Starši lahko prinesejo darila v osnovno šolo v tork, 4. decembra, ob 19. do 22. ure. Vljudno vabljeni.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo jutri, 3. decembra, govoril dr. Andrej Vovko na temo: JOŽA LOVRENČIČ, PESNIK, PISATELJ IN JAVNI DELAVEC OB 100-LETNICI ROJSTVA. Začetek ob 20.30.

Mladinska sekcija in zahodnokraška sekcija Slovenske skupnosti vabita na javni posvet, ki bo v Domu A. Sirk v Križu v četrtek, 6. decembra, ob 20. uri. Tema večera bo: ZAŠČITA KRASA IN DOMAČE PREBIVALSTVO. Strankini predstavniki in izvedenci bodo obrazložili zakon o parku in o razvoju Krasa, ki ga pripravlja deželni odbor.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

Amaterski odbor J. Štoka vabi vse bivše člane in prijatelje v Kulturni dom Prosek na PROSLAVA OB 30-LETNICI NEPREKINJENEGA DELOVANJA v soboto, 8. decembra, ob 17. uri otvoritev razstave, ob 17.30 kulturni program s sodelovanjem MPZ V. Mirk in ŽPZ Prosek-Kontovel, v nedeljo, 9. decembra, ob 10. do 17. ure odprtje razstave, ob 17.30 nastop amaterskega odra J. Štoka z veseligrmo M. Marınca Poročil se bom s svojo ženo.

včeraj - danes

82-letna Anna Dell'Angela, 77-letna Enrica Tikal.

SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 2. decembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 20.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Žavljje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923)
- odprta od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 3., do petka 7. decembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Drevored XX septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Milje - Lungomare Venezia 3.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Drevored XX septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39,

TRŽAŠKA KNJIGARNA

obvešča cenjene odjemalce, da bo v decembru poslovala po sledečem urniku:

od torka do petka
od 8. do 13. ure

in od 14. do 19. ure.
ob sobotah od 9. do 13. ure

in od 15. do 19. ure.

Odprta bo tudi jutri, 3. decembra, in ponedeljek, 24. decembra, in sicer od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

razna obvestila

Pri Koročih nad Miljami praznujemo danes, 2. decembra, našo zavetnico sv. Barbaro. Slovesnost s somaševanjem bo ob 15. uri. Vodil bo g. Žužek, župnik na Katinari. Pel bo naš domači zbor. Po maši bratsko srečanje ob kozarcu domačega vina. Vabljeni vsi dobri kristjani.

KD Rdeča zvezda prireja Miklavžev knjižni sejem v občinski knjižnici v Saležu danes, 2. decembra, od 15. do 17. ure, v tork, 4. decembra, od 15. do 18. ure.

Knjižnica P. Tomažič - Prosvetni dom Opčine - vabi 3., 4. in 5. decembra med 16. in 20. uro ljubitelje slovenske knjige na Miklavžev sejem knjig, ob tej priložnosti boste lahko naročili Jadranski koledar 91.

SK Brdina - Prosvetni dom Opčine - nudi 3., 4. in 5. decembra med 16. in 20. uro bogato izbiro smučarske rabljene opreme novim in starim ljubiteljem zimskega športa. Pridite!

TFS Stu ledi sprejema nove člane v sredo, 5. decembra, v Dijaškem domu od 20.30 dalje.

Društvo naravoslovcev in tehnikov »T. PENKO« prireja razstavo naravoslovne fotografije. Razstavljena bodo dela domačih avtorjev, ki so sodelovali pri razpisu »S fotokamero v naravo«, ter izbor fotografij z razstave »Neznana narava Slovenije«, ki jo je priredilo Prirodoslovno društvo Slovenije v sodelovanju z Inštitutom za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije in Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. Otvoritev razstave bo v sredo, 5. decembra, v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, ob 20. uri. Otvoritev bo spremljala okrogla miza: »O problemih varstva naravnega okolja«. Sodelovali bodo: prof. dr. Kazimir Tarman, mag. Jana Vidic in prof. Stane Peterlin.

ARISTON - 16.00, 22.15 Linea mortale, r. Joel Schumacher, i. Julia Roberts, Kiefer Sutherland.

EXCELSIOR - 15.30, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swayze.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 22.00 La stazione, i. Sergio Rubini.

NAZIONALE I 16.00, 22.15 Nawy Seals (Pagati per morire).

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Ore disperate, r. Michael Cimino, i. Mickey Rourke.

NAZIONALE III - 15.40, 22.15 Le comiche, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Cuore selvaggio, dram., r. David Lynch, i. Nicolas Cage, Laura Dern, William Dafoe.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Due nel mirino, i. Mel Gibson, Goldie Hawn.

MIGNON - 16.00, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford.

EDEN - 15.30, 22.00 Analità, porn., □ □

CAPITOL - 15.45, 22.00 Pretty Woman, i. Richard Gere, Julia Roberts.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Caccia a Ottobre rosso, i. Sean Connery.

ALCIONE - 15.30, 22.10 Il viaggio di Capitan Fracassa, r. Ettore Scola, i. Orenella Muti, Massimo Troisi.

RADIO - 15.30, 21.30 La zia erotica, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □ □

Trg Unità 4, Milje - Lungomare Venezia 3.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Milje - Lungomare Venezia 3.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI 89 60 6 13 14
CAGLIARI 77 56 83 17 69
FIRENCE 81 13 29 82 21
GENOVA 38 52 63 11 2
MILAN 74 52 75 89 13
NEAPELJ 87 31 38 20 21
PALERMO 25 35 13 39 40
RIM 69 40 90 55 39
TURIN 88 53 79 58 65
BENETKE 27 67 55 30 5

ENALOTTO

2 2 2 X 2 2 1 2 2 1 X X
KVOTE:

12 87.563.000.—
11 2.135.000.—
10 162.000.—

V SKD I. GRUDEN

gostuje amaterski oder »Jaka Štoka«
Prosek-Kontovel z igro Marjana Marınca

**»POROČIL SE BOM
S SVOJO ŽENO«**

Danes, 2. decembra, ob 18. uri v
društveni dvorani v Nabrežini.

čestitke

Draga ERIKA! Prav veselo v šolo greš, mnogo lepega že veš. Kar naučila se boš v šoli, tega pozabila ne boš nikoli. Za tvoj jutrišnji 8. rojstni dan, ti želimo vse naj, naj, tvoji sošolci 3. razreda iz Boljunca.

30. novembra je ANDREJ RENER - Drečjek slavil svoj življenjski jubilej. Člani in odborniki sekcij VZPI-ANPI z Opčin, ob Banov in Ferlugov mu želijo vse najboljše in še veliko zdravih in vedrih let.

Danes praznuje 60 let AMELIJA VO-DOPIVEC iz Ricmanj. Ob tem jubileju ji čestitata in želita vse najboljše MePZ in odbor KD Slavec.

Draga MELJA VODOPIVEC! Ob tvojem rojstnem dnevu ti iz srca želimo, da bi še dolga leta nazdravljali v tvoji družbi mož Ljubi, hči Mara z možem Giannijem, vnukinja Moira, Liliana, Matilda in Dušan.

MePZ Primorsko ima sedaj v svoji sredi tudi profesorja telovadbe. Novemu profesorju MILOŠU TULU čestitata za uspešno opravljen študij in da bi še tako dolgo lepo pel kot telovadil mu želita MePZ in KD Primorsko.

V Sestu pri Padovi je uspešno diplomiral MILOŠ TUL. Čestitajo mu mama, oče, brat in ostali sorodniki.

Danes se poročita na Repentabru SUZANA ŠKABAR in ADRIANO ARBA. Mnogo sreče, zdravja in razumevanja na skupni poti jima želita Milko in Verica z družinama.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

AGIP
Ul. Revoltella
Nabrežje O. Avgusta
Istrska ulica
(nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)

MONTESHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
D'Annunziov drevored 73
Miramarski drevored 37
Miramarski drevored 273
Nabrežje T. Gulli 8
Sesljan (drž. cesta 202)

ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul. Battisti 6 (Milje)

IP
Ul. F. Severo 2
D'Annunziov drevored 38/A
Ul. Baiaumonti 2
Miramarski drevored 213

CHEVRON
Nabrežje N. Sauro 14

API
Ul. F. Severo 2/5

NOČNE ČRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH
(odprte neprekinjeno 24 ur

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

C.P.S. POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV MONTAŽA TV ANTEN

Gabrovce 87 - Zgonik (Ts) - Tel. 229492

PLOŠČICE - SANITARIJE

Rolich & C. S. n. c.

Nabrežina Kamnolomi 35/c
Tel. 200371

PROMOCIJSKA PRODAJA S POPUSTI

od 25%

Za vas in za narod

Kljub navdušenju, s katerim so vaščani na začetku sprejeli nastanek Bralnega in pevskega društva Slovec, v tedanjem časopisu zasledimo prvo poročilo o prireditvi šele nekaj mesecev pozneje. Verjetno so novizvoljeni odborniki usmerili veliko svojih moči v postavljanje temeljev zborovski dejavnosti, morda se - kljub veliki meri dobre volje - tudi še niso povsem pomirila medvaška nesoglasja (kar je sicer za življenje na katerikoli vasej precej značilno): kakorkoli že, prva društvena prireditev je bila poleti leta 1900. Seveda je v duhu tedanjih časov bila to prava vrtna veselica, z vsemi značilnimi primesmi tovrstnih kulturno-zabavnih srečanj. V popoldanskem delu so pred zbranim občin-

S podobnimi prireditvami se je Bralno in pevsko društvo Slovenec izkazovalo pojavljalo na obzorju tržaškega prosvetnega dogajanja v prvem petletju svojega življenja. Veliko več pozornosti so prav verjetno posvečali gojenju slovenske pesmi, saj je prav le-ta bila rdeča nit vsakega prosvetnega delovanja. Z večjo in manjšo mero uspešnosti je pevski zbor nastopal v domačem krogu - predvsem na Auerjevem dvorišču - in gostoval po bližnjih vaseh. Zaznavni skok je doživel s prihodom učitelja in glasbenika Frana Venturinja, ki je od leta 1910 (do leta 1920) poučeval v vaški šoli. Pevsko delovanje je povzdignil na res zadovoljivo raven, v krajevni zgodovini pa bo

Leto 1914 je pomenilo prvi veliki preobrat: šele štiri leta pozneje, po končani vojni vihri je prosvetno življenje v vasi spet zaživelo, začeli so prirejati veselice, plese in izlete, predvsem v goste k drugim društvom. Vaški pevski zbor je spet vodil Fran Venturini, njegovo mesto pa je že leta 1921 prevzel Štefan Ferluga, ki se je v okviru društva še posebej uveljavil kot organizator. Dve leti pozneje je zbor vodil Ernest Švara iz Ricmanj, po dveh sezonah pa je zborovodsko vlogo prevzel njegov brat Vlado Švara, vse do leta 1926, ko ga je zamenjal doma-

Tudi pevski zbor Bralnega in pevskega društva Slovenec je v dobi pred izbruhom druge svetovne vojne našel zatočišča na cerkvenem koru. V teh letih je ohranjal slovensko pesem pod vodstvom Karla Hreščaka, po njegovi smrti (1929) sta zbor vodila najprej brata Vlado in Vinko Švara, nato pa je mesto prevzel domačin Drago Petaros, cerkveni organist, ki je zbor vodil vse

Vas sicer nima več »svojeaga« zbor, saj so se zaradi najrazličnejših težav - s katerimi se pravzaprav soočajo še nekateri drugi zamejski zbori - pevske vrste zaznavno razredčile. Že v tretjo sezono pa stopa združeni MePZ Slavenc-Slovenec, ki ga je po Aldu Kumarju letos prevzel zborovodja Danijel Grbec in ga sestavljajo pevci iz Ricmanj, Boršta in Zabražca.

Med »demografskimi« raznimovitostmi gre omeniti podatke, da je leta 1910 na šest tisoč prebivalcev takratne dolinske občine (obsegala je tudi Osp in Gabrovico) zabeleženo eno samo ime italijanskih narodnosti, ki je živel prav v Borštu. Sicer je bilo več sezonskih prebivalcev, v glavnem delavcev, ki pa se jim ni bilo treba opredeliti za narodnost.

Ob Bralenem in pevskem društvu Slovenec in v okviru kar plodnega zborovskega delovanja je ob svojem prihodu učitelj in skladatelj Fran Venturini (leta 1910) začel v Borštu ustanavljati breško podružnico Ciril-Metodove družbe, ki je sicer imela se-

Med pomembnejšimi organizacijami je bilo Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine, ki so ga ustanovili leta 1905, in sicer iz objektivnih razlogov za Boršt, Zatrežec, Boljunec, Botač, Drago in Jezero. Delovanje letnega je bilo zelo redno, tik pred izbruhom prve svetovne vojne so za zbira-

Ob slavju

Sestavila
in uredila

DAMIANA OTA

Raznolika prisotnost društev na prelomu stoletja

Iz leta 1893 je prvi dokument o ustanovitvi Posojilnega in konzumnega društva v Borštu, sicer se o njem govori še prej, a le v člankih na straneh Edinosti. To je bila prva tovrstna organizacija v tedanji davčni občini, ki je obsegala Boršt, Zabrezec in Jezero, delovala je približno desetletje, saj se že okrog leta 1899 pojavljajo dopisi s

Vzporedno z bralnimi in pevskimi pu-
je delovalo še Glasbeno društvo Slo-
venec. Zanimivo je, da je v Bregu edi-
no tovrstno uradno ustanovljeno druš-
tvo (pravilnik je iz leta 1914), sicer pa
so bile podobne organizacije dejavno
prisotne tudi v Dolini Ricmanjih.

Med »demografskimi« raznimovitostmi gre omeniti podatke, da je leta 1910 na šest tisoč prebivalcev takratne dolinske občine (obsegala je tudi Osp in Gabrovico) zabeleženo eno samo ime italijanskih narodnosti, ki je živel prav v Borštu. Sicer je bilo več sezonskih prebivalcev, v glavnem delavcev, ki pa se jim ni bilo treba opredeliti za narodnost.

JADRANSKI KOLEDAR 1991

s knjižno zbirko

Tri knjige, zajeten zbornik, priročna tiskovina: vsak čas bo zdaj paket petih izdaj »Jadranske zbirke 1991« na naših domovih. V tem kupu potiskanega in lepo vezanega papirja bo veliko zanimivih zgodb in znanje, veliko spodbudno lepega in izzivalno trpkega. A o tem bodo spregovorila besedila sama, le vzeti jih bo treba v roke in jih brati. Ni nujno takoj - ko bosta čas in razpoloženje zanje primerna. Od vseh kulturnih stvaritev zgleda, da knjiga najdlje počaka na svoj trenutek, sto ali celo tisoč let. Bog daj ušakati, bi rekel naš nono?

Ob letošnjih naslovih bi rad zato povedal le kako anekdoto ali pripetljaj v zvezi z njihovim nastajanjem ali z avtorji. In najprej mi pride na misel prijatelj Tomizza,

človek, ki se ne zmrzne, če ga kdo od slovenskih sosedov pocukne za priimek, češ, vi ste pa pravzaprav Tomica - hrvaški Tomažek - po izvoru. Še včas mu je, da je zgodovinska spretnost nacij v Istri zaznamovala tudi njegov priimek. No, Tomizza mi je pripovedoval o beneški dedinji in njenem možu že, ko smo predstavljali Zaročenca iz ulice Rossetti: da bo to spet dokumentirana zgodba o krhki ljubezni, ki je dobesedno obkoljena od smrti - od jetike, ki jo je dedinja pravzaprav podedovala in imela v krvi; in je bil ves razvnet, ker je pravkar po arhivih zasledoval živčav takratnih spletk in pravn in vraž in vsega, kar Tomizza tako skrbno izriše, da za zlahka potopimo v svet in čas njegovih romanov. Tako me je te dni potegnili vase 16. oziroma 17. stoletje v Furlaniji, kjer se dogajajo Navzkrižni prebegi (Fuge

incrociate), ki jih je avtor pravkar izdal v knjigi: spet tema, ki je nam tako blizu: o renegatstvu, ki je pravzaprav le beg iz tesnobe ob duhovnem diktatu tedanjega reda. Tu se skratka nek Žid pokristjani, nekoliko kasneje pa se nek kristjan odloči, da se bo požil. Baje je avtor po tem novem naporu izjavil, da bo samo še skočil delo, ki ga ima zdaj pred sabo, potem pa bo nehal pisati. Upamo, da je to le porodniška depresija, ki se loteva vsakega ustvarjalca, ko njegove stvaritve shodijo in gredo v svet.

Knjigo o Rižarni je napisal tržaški Žid, pesnik in pisatelj Ferruccio Fölkel, ki že desetletja živi v Milanu, tam poudarja svoj tržaški izvor, v naše mesto pa le redko in s kar najtežjim srcem pride, da bi takoj spet pobegnil. Zakaj tako, je lepo razložil v tej pričevalni knjigi o Rižarni, pa tudi na nedavni predstavitvi svojih Židovskih zgodbic v Trstu. Zelo gospodarskemu občinstvu je takrat zalučal v obraz različne besede o kolaboracionizmu in špekulantstvu tržaškega meščanstva med zadnjo vojno in o rasistični zadrnosti do Slovencev še

danes. Nastal je tak šunder, da so se prireditelji zbal škandala ali celo pretepa.

Velika knjiga o oljki je knjiga, ki smo si jo Slovenci vsaj enkrat v svoji zgodovini morali privoščiti, da poudarimo tudi naš mediteranski značaj in seveda da razvijamo gojitveno kulturo tudi za ta sadež na sodobnih osnovah. Ker vemo, da živi oljka tisoč let, se bo taka knjižna naložba vsekakor izplačala, »amortizirala« v vsem tem času. No, a medtem bi založba že zdavnaj lahko šla na boben, ko pa je možnih gojiteljev oljke na Slovenskem komaj nekaj stotin - in toliko torej tudi možnih kupcev knjige. Pa je avtor Vitjan Sancin knjigo razširil preko okvira gojenja dreves še s pogledom na zgodovino, s strokovnim popisom lastnosti in uporabnost oljčnega olja, s poglavjem o vlaganju oljk in drugim takim. Skratka, načrtovani priročnik na 150 straneh je narasel na 320 strani s preko petdesetimi barvnimi slikami. Pri založbi smo prebledeli, saj za pesniško zbirko ali politični tekst še dobiš kak prispevek, ki ti pomaga uravnovesiti rdeči račun, za strokovne priročnike pa ni nikjer kaj takega predvidenega. Pa se je le zgnilo srce nekega našega bančnega zavoda (v knjigi je pošteno naveden) in tako bo knjiga v dostojni obliki izšla in upamo, da bo enako uspešna kot knjigi o aktinidiji in sadjarstvu, ki ju je Sancin pred tem izdal. Ta uspeh si želimo pri založbi tudi zato, ker bi

želeli od domačega avtorja kmalu še kak tekst - obljubljal nam je že knjigo o jagodišču, oziroma o grmovnicah. Njegovo pisanje namreč odlikuje nazornost in natančnost, obenem pa poljudnost. Predvsem pa nas navdušuje, ker skozi svojo vedo - sadjarstvo - uveljavlja našo posebno obmorsko klimo in našo gojitveno tradicijo. Tudi v jeziku tako uveljavljamo izraze, ki je domače tam, kjer rastlina uspeva, n. pr. oljke (sadež) namesto olive, oljčno olje namesto olivnega olja, figa namesto smokve ipd. Zaradi tega so tudi naši priročniki kulturna dejanja, ki utrjujejo in razvijajo našo identiteto, našo zračenost z okoljem na slovenskem jugozahodu.

Seveda bi lahko zdaj dodal še kako zgodbo - polno strahu in včasih jeze - o opremljevalcih, tiskarjih, knjigovезnicah. - Pa jih ne kaže nič ogovarjati, saj si tega niti ne zaslužijo, če bodo le knjige do predstavitve 7. decembra izšle in torej še pred prazniki naše pot do naših domov.

Koliko topline in veselja vam bodo tam nudile, to pa je že zgodba, ki bi jo zelo radi kmalu zvedeli tudi mi vsi, ki smo bili ob rojevanju letošnjega knjižnega paketa zraven.

MARKO KRAVOS

Jadranski koledar 1991 bo predstavljen javnosti v tem tednu, že sedaj pa poteka prek raznašalcev, uredništev ali založbe zbiranje naročin. Čimprejšnje naročilo bo bralcem omogočilo hitro dostavo knjižnega kompleta že od 10. decembra dalje.

JADRANSKI KOLEDAR Zbornik 1991

192 strani; bogato ilustriran; cena v prosti prodaji: 24.000 lir

Z letošnjo številko praznuje Jadranski koledar svojo uradno 40-letnico, čep rav je v resnici s svojim predhodnikom - Koledarjem OF - že skoraj pol stoletja zvesti spremljevalec vsakokratnega manjšinskega in širšega primorskega dogajanja. Tokratni zbornik je zato še nekoliko prazničnejši in pestrejši: sooblikovalo ga je 39 avtorjev, ki z razpravami, članki, eseji, literaturo, vinjetami, ilustracijami, humorjem in satiro komentirajo iztekajoče se leto ter zanimivejše teme iz naše sedanje ali pretekle stvarnosti.

Fulvio Tomizza BENEŠKA DEDINJA

208 strani, cena v prosti prodaji: 23.000 lir

Eden najpomembnejših italijanskih romanopiscev, Istran in tržaški someščan Fulvio Tomizza, se je slovenskemu bralcu že priljubil s številnimi deli, nenazadnje z romanom Mladoporočenca iz Ulice Rossetti. Tokrat gre za zanimivo in napeto zgodbo o premožni beneški podjetnici Pavlini Rubbi in koprskem grofu Gianrinaldu Carlju. Roman, ki je komaj pred poldrugim letom izšel pri italijanski založbi Bompiani, je v slovenščino prevedla Devana Jovan-Lakovič.

... Dva dneva sta minila od velike noči; v soboto sta ženin in nevesta podpisala pogodbo, priči sta bila bodoči dož Marco Foscarini in senator Pietro Grimani, soimenjak tedanjega doža.

Pred palačo gospe Rubbi je plačani čolnar z drugimi veslači čakal v slavnostno okrašeni nave pagio-la, da bi odpeljal nevesto do cerkve na otočku San Secondo, ki ga potnik vidi s prostim očesom, ko se z vlakom pripelje v Benetke in se ga skoraj dotakne, predno prekoraci most pred postajo.

Pavlina si je nadela poročno obleko, z roko tu in tam potegnila po njej, še enkrat pred majhnim ogledalom preverila, če je dobro naličena, se pogledala v veliko stensko ogledalo najprej z ene pa še z druge strani. Izza hrbta zasliši ganjeni in občudujoči glas služabnice, ki ji je zaželela dolgo in srečno življenje.

Ona pa se je zasukala in dejala nekaj, kar je bilo videti, kakor da je izpisano v ogledalu: »Livija, v dveh ali treh letih tudi jaz ne bom več v napoto.«

V naslednjih dneh je bilo razpoloženje Rubbijeve stalno radostno, kar se ji je sicer tu in tam dogajalo tudi ob ne povsem primernih priložnostih, vendar pa je tako iznenada kot se je pojavilo, tudi ugasnilo. Pregledovala je svoje obleke, preštevala najbolj nenavadne, nikoli uporabljene lasulje, popevala in glasno komentirala. Obnovila je spalnico in si med drugim kupila tudi novo srebrno skrinjico za shranjevanje glavnikov.

Vitjan Sancin

VELIKA KNJIGA O OLJKI

320 strani; 52 barvnih fotografij, številne skice, ilustracije, razpredelnice; cena v prosti prodaji: 38.000 lir

Domači agronom, avtor uspešnega priročnika o aktinidiji (kiviju) je tudi priznan strokovnjak oljkarstva in oljarstva. Svojo široko področno razgledanost in bogate praktične izkušnje želi tokrat prispevati bralcu Velike knjige o oljki, ki je najpopolnejša slovenska monografija o tem zlahtnem drevesu in sadežu.

GRŠKI NAČIN

Na grški, oziroma kakor ga tudi imenujemo, naravni način, vlagamo popolnoma dozorele in obarvane plodove, ki pa imajo še primerno konsistenco. Plodove najprej dobro operemo v vodi, nato pa jih hranimo v slani vodi, dokler ne postanejo sladki. Potapljanje v slani vodi traja različno dolgo, kar je odvisno od sorte, stopnje dozorelosti, koncentracije soli v vodi, navadno pa od 6 do 12 mesecev. Med tem časom se sproži počasna, tiha fermentacija, ki jo povzročajo kvasovke rodov Saccharomyces, Hansenula, Torulopsis in druge. Ta način ima v deželah mediteranskega bazena različne postopke, ki pa se med seboj le malo razlikujejo.

Oljne plodove potapljam v vodi z začetno 8% koncentracijo kuhinjske soli. Po petih do desetih dneh, ko se koncentracija umiri pri 5-6%, dodajamo kuhinjske sol v več obrokih, dokler ta ne naraste in se obdrži pri 9-10%. V nekaterih primerih lahko to koncentracijo zvišamo na 12%, vendar dobimo v tem primeru manj kakovostne plodove.

Po drugem postopku potapljam plodove najprej v 23% vodni raztopini soli. Vsakih 12 ur, in to tri do štiri dni, slano vodo zamenjamo s svežo. Končno potapljam plodove v 8% koncentraciji. Tako poenostavimo postopek razgrenitve in odstranimo del fermentacijskih sladkorjev iz mesa plodov.

Po manj uveljavljenem postopku potapljam plodove najprej v 7% koncentraciji kuhinjske soli za 60 do 90 dni. Vodo večkrat zamenjamo. Po preteku tega obdobja stabiliziramo koncentracijo kuhinjske soli v vodni raztopini na 8%.

Ne glede na omenjene postopke pustimo prvih 20 do 30 dni posode nekoliko odprte, da zagotovimo nemoten izhod plinov, ki se sproščajo pri fermentaciji. Sele ko to burno vrenje preneha, posode spet napolnimo s slano vodo v primerni koncentraciji in hermetično zapremo, da zagotovimo razgrenitev in nadaljnje tiho vrenje. Med razgrenitvijo, v razmaku 20 do 25 dni, kontroliramo pH vrednost tekočine. Prebujna fermentacija namreč lahko preveč zniža pH vrednost (4,5) in povzroči nepovratno razbarvanje plodov, zato z večkratno zamenjavo vode v prvih treh do štirih dneh odstranimo sladkorje. Če pade pH vrednost prenizko, jo z dodajanjem natrijevega lugla zvišamo na 4,8-5.

Tako pripravljene plodove luga zvišamo do črne barve. Preden jih pakiramo in namenimo prodaji, jih odberemo in za dva do tri dni pustimo na soncu, da dobijo enakomerno, skoraj črno barvo.

PRIPRAVA V OCTU

V Grčiji, kjer je ta način nastal, uporabljajo za vlaganje le dobro dozorele plodove sorte kalamata, zato imenujemo ta način priprave tudi način kalamata. Na plodovih naredimo s posebnimi stroji dve zarezi, in sicer nasprotnih diametralnih straneh. Take plodove nato potapljam najprej pet do osem dni v čisti vodi ali raje 2% raztopini kuhinjske soli, da se razgrenijo, nato pa še 24 - 28 ur v očetni kislini. Končno plodove spakiramo v pločevinaste posode s 6 - 8% vodno raztopino kuhinjske soli in dodamo nekoliko oljčnega olja.

Ferruccio Fölkel RIŽARNA Vrata v smrt

192 strani; opremljena z bogatimi fotografskimi gradivom; cena v prosti prodaji: 25.000 lir

Tržaški Žid Ferruccio Fölkel se je kot pisatelj in založniški delavec pomembno uveljavil v italijanskem prostoru. Avtor zdajšnje uspešnice »Nove židovske zgodbe« je dokumentarno knjigo o Rižarni izdal v Milanu leta 1979, pričujočo slovensko izdajo v prevodu Vide Gorjup-Posinkovič pa je opremil z novim predgovorom.

... »Danes še tega ne vemo, kje natančno je stal dimnik,« mi je povedal arhitekt Boico. Bojda je Giuseppe Saragat, takratni predsednik italijanske republike hotel, da postane Rižarna narodni spomenik. Odkril pa ga je naslednji predsednik, Giovanni Leone. In baje Leoneju ni bilo veliko do tega, da bi odkrival pomnik smrti. Brez dvoma se kot Neapelčan tisti dan ni počutil posebno lagodno med tolikimi Slovenci, Hrvati in Židi, med vsemi tistimi znaki smrti. Nekateri pravijo, da so ga videli skrivaj kazati roge. A kdo ve, če je to res. Narodni spomenik je arhitekt Boico tako spreminjal, da je ostalo le še bore malo od nekdanjega vojaškega in koncentracijskega taborišča. »Ker se je vse

podiralo,« trdi arhitekt. Morda to drži, morda pa je hotel to strahotno opustelost spremeniti v druge vrste brezup, v razumskega, v brezup, ki bi nas silil k razmišljanju, Kot lahko vidimo iz načrta je Rižarna popolnoma menjala svoj videz. »Ni prav,« mi je rekel Wachberger in, čeprav cenim Boicove arhitektonske rešitve, se z njim strinjam.

Zgradili so kraj za razmišljanje, kjer lahko Židje, katoliki in protestanti »obhajajo«. »Vendar to ni cerkev pa tudi tempelj ne,« pristavlja arhitekt. »Kaj pa komunisti?« sem se vprašal. Po rasnih obredih in obredih v znanost povzdignjenega zločina je manjkalo le še obredov razodetih veroizpovedi!

»Zadnje ure so bile v resnici strašne,« se spominja Wachberger. »Bilo je 28. aprila in Nemci so se bali, da jih bodo obkolile prednje čete Titovega 9. korpusa, ki so se utrdile na robu kraške planote. Nihče ni vedel, kaj se bo zgodilo z nami. Globoko v sebi smo bili prepričani, da nas bodo Nemci pred pobegom vse pobili.

74 strani; cena v prosti prodaji: 10.000 lir.

Praktičen za na mizo, uporaben za beležke, koristen zaradi naslovov slovenskih ustanov v tržaški, goriški in videmski pokrajini, namizni Jadranski koledar za leto 1991 nudi poleg običajnih koledarskih informacij (državni in verski prazniki v Italiji ter Jugoslaviji, imena svetnikov, lunine mene, dolžine sončnih dni itd.) še prikupen estetski videz.

**NAMIZNI
JADRANSKI
KOLEDAR
1991**

Večina na Občini Gorici sprejela predlog opozicije Za kritje deficita bodo odtujili samo del razpoložljivega premoženja

Goriški občinski svet je predsinoči po dolgi razpravi soglasno odobril sklep o prodaji nekaterih občinskih nepremičnin, katere izkupiček naj bi uporabili za kritje deficita. Odobritev je bila soglasna, ker je občinski odbor po dolgi razpravi s predstavniki opozicije in ob mnogih pomislekih tudi iz vrst večinskih strank popravil prvotni sklep in umaknil določilo, da bi prodali tudi poslopje bivšega zavoda Dante pri Rdeči hiši, v katerem je danes policijska kasarna.

Kot smo že poročali v zvezi z odobritvijo občinskega obračuna za leto 1989, se je lansko poslovanje občine zaključilo s približno 278 milijoni dejanskega primanjkljaja. Če k temu prištejemo še predvidevanja glede letošnjega primanjkljaja, doseže "luknja", ki jo je treba zamašiti, skoraj 824 milijonov lir. Odbor je predlagal, naj bi si ta denar priskrbeli s prodajo dela premoženja, ki je last občine. Predlagal je prodajo že omenjene policijske kasarne (izvedenci tehničnega urada so njeno vrednost ocenili okrog 2.300 milijonov lir), nadalje bivše karabinerske kasarne v Ul. Pola (300 milijonov), bivšega vrtca v Ul. Torriani in poslopja

podjetja La Favorita v Ul. Pola (obe sta vredni po približno 200 milijonov). Če k temu prištejemo še odškodnino, ki naj bi jo vnovčili zaradi razlastitve za novi sedež Urada za civilno motorizacijo, bi občina skupno vnovčila nekaj več kot 3 milijarde 200 milijonov lir.

Na ta predlog pa so imeli mnogi svetovalci precej pomislekov. Začel je socialist Zucalli, ki se je vprašal, ali je smiselno prodajati kasarno blizu Rdeče hiše in ali bo sploh mogoče najti kupca. Komunist Busolini je ugotovil, da uprava ni predstavila inventarja premoženja, niti ni izdelala širšega načrta glede možnih prodaj kot tudi ne premišljene prednostne lestvice. Podobne kritike je izrekel tudi zeleni Fiorelli, ki je pristavil, da bi moral o takih odločitvah biti podrobno in predčasno obveščen ves občinski svet, medtem ko ga je uprava postavila pred skoraj izvršeno dejstvo.

Na te in še druge ugovore so odborniki za javna dela Del Ben, za urbanistiko Fornasir, finance Alberti ter župan Scarano pojasnili, da gre pač za boleč ukrep, ki ga je treba sprejeti v

sili proračunskih razmer. Vsekakor, je dejal Scarano, to še ne pomeni, da bo občina vse te nepremičnine tudi dejansko prodala. Gre za sklep, ki je potreben za kritje primanjkljaja, kaj in kako bomo prodali pa bomo še videli, je dodal in se obvezal, da bo o tem omogočil širšo razpravo.

Prav, so odvrnili iz opozicije Bratina, Busolini, Fiorelli in drugi, če je nujno kriti deficit, ki zaenkrat znaša le 278 milijonov lir (oz. kakih 800, ko bo prištet tudi letošnji), čemu prodati za več kot 3 milijarde lir premoženja? Predlagali so, naj se izloči iz sklepa poslopje policijske kasarne, ki ga gre obdržati v lasti občine tudi v vidiku njegove uporabe v sklopu nastajajočega univerzitetnega središča. Ta predlog je bil pogodu tudi načelniku KD Obitu. Po vrsti ugovorov in protiguovorov je uprava sprejela spremembo in omejila sklep na prodajo ostalih poslopij (v skupni vrednosti okrog 950 milijonov lir). Sklep je bil odobren soglasno, s priporočilom opozicije, naj se pripravijo inventar premoženja in jasne politične izbire glede razpolaganja z njim.

Ob prisotnosti predsednika Cossige V Redipuglii slovesnost pokopa neznane vojaka

Prejšnjo nedeljo so iz Sovjetske zveze na ronško letališče prepeljali posmrtno ostanke neznane italijanske vojaka. Danes bodo žaro slovesno pokopali v grobnici v Cargnaccu. Še prej bo slovesnost v Redipuglii, kjer je bila žara shranjena teden dni.

Slovesnost se bo pričela ob 9.10. Po prihodu in razporeditvi enot mehanizirane brigade Gorizia bodo ob 10. uri prikoralaki na ploščad predstavniki vojaških enot, ki so se v drugi svetovni vojni bojevale na ruskem bojišču. Ob 10.45 bo dospel predsednik republike Cossiga, sprejel ga bo obrambni minister Rognoni. Nato bo slovesnost dosegla vrhunec z izkazovanjem časti in nagovori. Žaro bodo kasneje, v popoldanskih urah s helikopterjem prenesli v grobnico neznane vojaka v Cargnaccu.

Med slovesnostjo bodo zaprli za promet pokrajinsko cesto Foljan - Ronke, del pokrajinske ceste med Foljanom in Špetrom ob Soči ter še nekatere ceste v bližini Redipuglie.

■ V prostorih Primexa v Novi Gorici bo jutri ob 10. uri posvetovanje o obli-

kovanju statusa prostih con na območju Slovenije. Na posvetovanje, ki ga prireja IS Občine Nova Gorica so bili povabljeni ministri Mencinger, Rejc in Kranjc.

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

OB NEDELJAH ODPRTO DO 13. URE

GORICA - Tel. 521522
Ul. Garzarolli 195

ZKD

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

vabi na razgovor o

SLOVENSKI STVARNOSTI V POSTKOMUNIZMU

Uvodno besedo bo imel ljubljanski dopisnik Primorskega dnevnika

BOGO SAMSA

Kulturni dom, mala dvorana, v četrtek, 13. decembra, ob 18.30.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Ghost (fantasma)«. Igrata P. Swayze in D. Moore.

VERDI 15.30-22.00 »Ore disperate«. Igra M. Rourke.

VITTORIA 15.30-22.00 »Le comiche«. Igrata R. Pozzetto in P. Villaggio.

Tržič

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Gremlins II.«

COMUNALE 16.00-22.00 »Stanno tutti bene«. Igra M. Mastroianni.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00-18.00-20.00 »Studentka«.

SVOBODA Šempeter 18.00 »Gorile v megli«. Ob 20. uri »Zgodbe o Nicole«.

DESKLE 17.00 »Kickboxer«. Ob 19.30 »Črni dež«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita - Don Boscova ulica 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 - Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

pogrebi

Jutri ob 9.30 Mario Jacob iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče, ob 9.45 Maria Comuzzi vdova Fattore, ob 10. uri Maria Zuppl vdova Blasig iz splošne bolnišnice v Slovenj, ob 11. uri Emma Melandri por. Bertossi iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

Aloja Terčiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali in dragega pokojnika pospremili na zadnji poti.

Sin Alojz z družino

Podgora, 2. decembra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Emila Pahorja

se toplo zahvaljujemo g. župniku, cerkvenemu zboru, darovalcem cvetja, sodrušnikom in vsem, ki so z nami žalovali.

Žena Hilarija, sin Silvan z družino, sinova Lučano in Franko, brat Alojz, sestre Emilija, Zela, Albina in Matilda z družinami

Jamlje, 2. decembra 1990

Člani KŠD Danica, sekcije VZPI-ANPI, Gospodarske zadruge Vrh in Balinarskega kluba Danica izrekajo iskreno sožalje svojcem in sorodnikom ob nenadni izgubi dolgoletnega vzornega člana Dominika Grilla.

Uprava družbe SIP od jutri v novih prostorih

Sedež goriške podružnice SIP se bo jutri preselil v novo upravno in poslovno središče na Korzu Italia južno od spominskega parka. Slovesnost ob odprtju novih prostorov bo ob 10.30 in bosta na njej sodelovala vsedržavni direktor telefonske družbe dr. Antonio Zappi in deželni direktor dr. Giorgio Ribotta.

Dežurne bencinske črpalke

GORICA

IP - Trg Crispi, ESSO - Ul. Lungo Isonzo, TOTAL - Ul. Aquileia, CHEVRON - Šmihelova Ulica, AGIP - Tržaška cesta

TRŽIČ

TOTAL - Ul. Boito, IP - Ul. Matteotti, AGIP - Ul. Cosulich

KRMIN

AGIP - Drevored Venezia Giulia

GRADIŠČE

TOTAL - Ul. Trieste

Lepo vreme obet za množičen obisk Danes višek Andrejevega sejma

Andrejev sejem se je pričel v znamenju lepega, čeprav nekoliko hladnega vremena. Nekaj zabavišč so odprli že včeraj dopoldne, pravo sejemsko vzdušje pa se je začelo šele popoldne. Krošnjariji so imeli precej posla, saj ni manjkalo kupcev, predvsem iz bližnje Slovenije.

Vreme bo, kot kaže, precej naklonjeno tradicionalni goriški prireditvi. Za danes napovedujejo množičen prihod obiskovalcev predvsem s Tržaškega in iz bližnje Furlanije, pa tudi iz sosednje Nove Gorice. Glede tega velja zabeležiti, da bodo danes spet odprli mejni prehod na Škabrijelovi ulici, kar se bo verjetno poznalo v manjši prometni gneči v mestu. Višek bo Andrejev sejem dosegel danes in jutri. Jutri bodo kramarji morali pospraviti stojnice, medtem ko bodo zabavišča ostala v mestu do konca tedna.

Če bo mraz huje pritisnil bodo malo manj zadovoljni upravitelji zabavišč, roke pa si bodo meli gostilničarji.

Na sliki (foto Čubej): med včerajšnjim potepanjem med stojnicami krošnjarjev v Ulici Roma.

Jutri bodo na Vrh pokopali Dominika Grilla - Lavčevega

Za Dominikom Grillom, ki je včeraj zjutraj nenadoma preminil na svojem domu, ostaja velika praznina, ki jo bo težko nadoknaditi. Poleg svojcev ga bodo pogrešali jamarji in bivši bori, ne bo ga več med skupino balinarjev, kulturno športni center bo ostal brez pravega gospodarja.

Domačemu kraju, kjer se je rodil pred 59 leti, društvom na Vrh in celotni skupnosti je pokojnik daroval zelo veliko v obliki prostovoljnega dela, kot član raznih odborov, kot podjetnik gradbene stroke. Koliko žuljev in nadurnega dela je vložil v kulturni in športni center, še prej v gradnjo jamarškega doma, spomenika itd. Nikoli ni odrekal, ko je bilo treba pomagati, poprijeti za delo, voditi. Tudi gradnjo skupnih, vaških objektov, je vodil z isto skrbjo, kakor da bi gradil lasten dom. Kljub temu da je od tedaj minilo že več kakor štirideset let, je v njem ostal živ duh, ki je prežemal mlade v delovnih brigadah za

gradnjo proge Šamac - Sarajevo, kjer je tudi sam delal in kakor mi je s ponosom in zavestjo pravil pred kakšnim letom.

V družini jamarjev s katerimi je preživel tudi petkov večer bo ostal zapisan kot tisti, ki je odkril Kraljico krasi in ki je zelo veliko doprinesel, da so Kraški krti danes med vodilnimi klubi v deželi.

Ob vsem tem je Dominik ostal zmeraj enak, skromen, delaven, skrben in tih.

Škoda, da ga je bolezen, ki ga je prvič napadla že pred nekaj leti, tako prežgodaj iztrgala iz kroga družine in skupnosti, ki ji je zvesto služil.

Pogreb Dominika Grilla bo jutri, v ponedeljek, ob 14. uri. Do pogreba leži na domu.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 25. novembra do 1. decembra 1990.

Rodili so se: Giacomo Canciani, Sandro Urban, Chiara Sirocchi, Alessandro Tommasi, Francesca Gabbi, Federico Knez.

Umrli so: 78-letni redovnik Bruno Scablabin, 80-letni upokojenec Romano Komavli, 89-letna upokojenka Maria Padovan, 96-letna upokojenka Teodolinda Grion vdova Marangon, 79-letni upokojenec Mario Jacob, 95-letna Luigia Bean vdova Spessot, 58-letna Anna Laura Visintin, 76-letna upokojenka Giulia Bregant vdova Stabon, 91-letni upokojenec Alojz Terčič, 96-letni upokojenec Andrej Paulin, 75-letna upokojenka Maria Pellis vdova Dellapicca, 82-letna upokojenka Giuseppina Tonut, 75-letna upokojenka Angelina Okretic vdova Rebolizza, 69-letni podjetnik Vittorio Miotti, 98-letna upokojenka Elisabetta Candotto vdova Pecorari, 67-letna upokojenka Emma Melandri por. Bertossi, 79-letna upokojenka Maria Zuppl.

Oklici: profesor Alberto Ziani in profesorica Tiziana Lavoriero, financar David Maltese in uradnica Maria Concetta Minardo, podoficir mornarice Iqini De Monte in gospodinja Samatha Degenhardt, zdravnik Giuseppe Nicotra in bolničarka Miriam Rolt, Massimiliano Praelino in Elena Urdan.

razna obvestila

SKRD Jadro prireja v dvorani rajonskega sveta v Selcah miklavževanje, ki bo v torek, 4. decembra, ob 18.30. Nastopil bo domači otroški zbor ter skupina animatorov ZSKD iz Trsta.

KD Kras Dol-Poljane priredi 5. decembra ob 19. uri miklavževanje v prostorih šole na Palkišču. Darila sprejemajo na sedežu društva.

KD Sovodnje prireja v sredo, 5. t. m., ob 19. uri miklavževanje v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Celoletna 200.000 lir
Mesečna 22.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1991. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 264.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase in čestitke**.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA LETO 1991

Teden v znamenju srečanja lutkovnih gledališč

Nova pobuda namesto odpovedanega Srečanja malih odrov Alpe-Adria

Od torka do petka prihodnjega tedna bo Gorica gostila svojevrstno gledališko srečanje pod geslom Alpe Adria: figuralno gledališče med tradicijo in inovatorstvom. V nekem smislu gre za nadaljevanje dosedanjih gledaliških srečanj Alpe Adria, ki so se odvijala med Gorico in Novo Gorico, ki pa so, z lanskim letom, tudi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in primernih gledaliških struktur (dvoran), presahnili.

Razlika je v tem, da bo gledališka govorica tokrat prepuščena figuram, lutkam in ne pravim poklicnim ali amaterskim igralcem. Protagonisti bodo tokrat lutke, tiste klasične, lutke iz papirja, oziroma sence. Pri takih predstavah je pozornost gledalcev in poslušalcev usmerjena predvsem v dialog, oziroma zvočno spremljavo (glasba je takoreč obvezna), manj v scensko zasnovu.

Ze takoj velja povedati, da je pobuda, ki jo pripravlja Goriška občina v sodelovanju z deželno gledališko ustanovo in Pokrajino zasnovana precej ambiciozno. Ne gre za muho enodnevnico, ampak naj bi se festival, oziroma srečanje lutkovnih gledališč nadaljevalo in razvijalo tudi v prihodnje, seveda ob mednarodni udeležbi.

Smernice bodo skušali izluščiti na petkovem posvetovanju na to temo, ki se bo odvijalo v Kulturnem domu in ki ga bo vodil predsednik mednarodne zveze lutkovnih gledališč (UNIMA) Henryk Jurkowski. Posvetovanja se bodo udeležili "strokovnjaki" iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Češke, Madžarske in Nemčije. Začelo se bo ob 9.30 v Kulturnem domu in je seveda odprtega značaja.

Srečanje lutkovnih gledališč ne bi bilo tako, če ne bi prireditelji poskrbeli za vrsto predstav. Le te bodo na sporedu od jutri do petka, 7. t.m. Paleta programa je zelo široka in zajema predstave za otroke in za odrasle (tudi če je

čutiti prisotnost ustaljenega mnenja, da so lutkovne predstave pač izključno za otroke).

Različne lutkovne skupine bodo gostovale na solah, "odrasli" pa si bodo predstave lahko ogledali v Kulturnem domu, Verdijevem gledališču, v pokrajinskem muzeju na gradu. Vstopnine ne bo.

Jutrišnji program predvideva ob 10.30 gostovanje Gledališča Papilu iz Anakarana s predstavo "Potep", v vrtcu v ulici Marconi. Nastopajo lutke iz papirja. Zvečer, ob 20.30 pa bo skupina Bastien iz Zagreba v Kulturnem domu predstavila "Slike z razstave".

Torkov program izpolnjujejo gostovanja Podreccovih lutk ob 9.30 in 11. uri v kongresni dvorani na razstavišču, predstavi sta namenjeni otrokom, oziroma učencem, vstopnina znaša tisoč lir, gostovanje skupine Teatro di Porta Romana iz Milana ob 20.30 v Verdijevi dvorani s predstavo "Chiacchieri, chiacchieri" in skupine Centro Teatrale di Ricerca iz Benetk (ob 21.30) v isti dvorani, s predstavo "Synthesis". V sredo bo skupina I piccoli di Podrecca ponovila predstavi ob 9.30 in 11. uri v konferenčni dvorani na Espomegu. V četrtek pa je predvidena samo ena predstava, prav tako na Espomegu, ob 10.30.

Petkov spored predvideva ob 10.30 gostovanje Podreccovih lutk, ob 10.30, na Espomegu, ob 10.30 gostovanje Gledališča Papilu v otroškem vrtcu v ulici Romagna in zvečer (za odrasle) ob 20.30 nastop Julia Reichert's Kabinett Theatre iz Graza v pokrajinskem muzeju na gradu. Predstava nima naslova.

Srečanje lutkovnih gledališč se bo zaključilo v petek, kakor smo že zapisali s posvetovanjem, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki iz številnih evropskih držav.

Od 10. do 14. decembra v Novi Gorici Na mednarodnem festivalu 33 turističnih filmov

V Sloveniji prireajo Mednarodni festival športnih in turističnih filmov že od leta 1966, in je doslej potekal v Kranju. Sedaj so se organizatorji, med katerimi je najpomembnejša ustanova INTERFILM iz Ljubljane, odločili, da omenjeno prireditev preselijo v Novo Gorico. Festival naj bi ob prikazovanju novosti s področja športnih in turističnih filmov, vplival tudi na razvoj turističnega gospodarstva v obmejni Novi Gorici. To je bilo poudarjeno na novinarski konferenci v torek, ki so jo priredili predstavica omenjene ustanove, to je INTERFILMA, ter ravnateljica Kulturnega doma V Novi Gorici.

Kot omenjeno bo Mednarodni festival športnih in turističnih filmov od 10. do 14. decembra v Novi Gorici, program filmov pa bo zelo bogat, tako po vsebinski kot po umetniški oziroma izpovedni plati in zasnovi. Za udeležbo oziroma prikazovanje so prijavi 106 filmov iz 124 območij, po strokovni in umetniški selekciji pa so za prikazovanje izbrali 33 filmov iz šestnajstih držav. Polovico filmov bo športne narave in tematike, drugo polovico pa bodo predstavljali filmi s turistično vsebino.

V Novi Gorici bo v okviru Festivala več vzporednih prireditev, tako tudi posvetovanje turističnih častnikov iz Slo-

venije. Pričakujejo obisk mnogih filmskih avtorjev, ustvarjalcev in drugih strokovnjakov iz raznih držav. V tem okviru bo prisel tudi Francesco Biamonti, umetniški direktor znanega Festivala v Trentu v Italiji. Vstopnice za ogled filmov bo nudilo novogoriško Kino podjetje po ugodnih cenah. Na novinarski konferenci so sporočili, da bo med filmi, ki bodo na oged, tudi nekaj vrhunskih umetniških dosežkov s področja športa in turizma.

Mednarodni Festival športnih in turističnih filmov (to bo njegova trinajsta izvedba), se bo začel v ponedeljek 10. decembra ob 20. uri. Slavnostni govornik na otvoritvi bo slovenski minister za turizem Ingo Paš. Filmom bodo podelili razne nagrade, prvi med njimi pa bo prejel GRAND PRIX, imenovan Zlati Triglav. (m.d.)

prispevki

Namesto cvetja na grob Norme Gergolet darujejo Ida, Anita, Marina in družina Braida 100 tisoč lir za SZ Mladost.

N.N. daruje 500 tisoč lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Matilde Mikul darujejo sodelavci Vere 200 tisoč lir za KSD Naš Prapor.

Uspešna solidarnostna akcija Občine in društev V Doberdolu so za poplavljenca zbrali nad šest milijonov lir

Občina Doberdob je bila pobudnik in usklajevalec široke solidarnostne akcije za zbiranje denarne pomoči po poplavih prizadetemu prebivalstvu v Sloveniji. V sodelovanju s predstavniiki kulturnih in športnih društev ter drugih organizacij, so nabirko že izvedli. Občani Doberdoba in drugih zaselkov v občini so se množično odzvali pobudi. V dveh dneh, kolikor je trajala nabirka, so poverjeni predstavniki zbrali pri občanah 6.320.000 lir. Denar bodo, po navodilu jugoslovanskega generalnega konzulata v Trstu, nakazali na poseben žiro račun. O solidar-

nostni akciji pa bo Občina s posebnim pismom obvestila tudi predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta. Ob tem velja zabeležiti, da zgoraj omenjeni znesek ne obsega celotnega prispevka doberdobske skupnosti za pomoč in odpravljanje posledic vremenske ujme v Sloveniji. Prispevek milijon lir je že pred kakšnim tednom nakazala Posojilnica v Doberdolu, pobudo za zbiranje sredstev pa je dala tudi župnija v Doberdolu, vendar do danes še nimamo podatkov o tej akciji.

Mejni prehod odprt

Mejni prehod v Škabrijelovi ulici, oz. na Erjavčevi ulici bo danes spet odprt in sicer od 9. do 19. ure. Tako so nam potrdili na poveljstvu mejne policije. Prehod, ki najbolj neposredno povezuje Gorico in Novo Gorico je bil nekaj nedelj zaprt po, kot se zdi, tišem dogovoru med predstavniki obmejnih organov, na predlog jugoslovanske strani.

Prejšnjo nedeljo so proti takemu, spričo številnih pobud o zblizevanju in povezovanju med mestoma, protestirali zeleni golobice. Protest je kot kaže bil uspešen, čeprav še ne povsem, saj bi kazalo prilagoditi (potrebam prebivalstva namreč) urnik.

Za obisk Andrejevega sejma v Gorici bodo Novogoričani torej lahko šli preko prehoda v Škabrijelovi ulici.

Pobuda štandreške šole za drugačen odnos do narave Učenci posadili sadna drevesa

V Štandrežu, na robu vasi nedaleč od avtoceste in avtoporta, raste že nekaj dni enajst novih dreves. Posadili so jih učenci in učenske četrtga in pe-

tga razreda štandreške osnovne šole. Drevesa so nameravali saditi 21. novembra, ko praznujemo dan dreves, pa jim je dež takrat to preprečil. Nekaj

dni so zaman čakali na boljše vreme, naposled pa so sklenili, da se kljub rahlemu dežju oborožijo z dobro voljo in motikami in se podajo na izbrano njivo, ki jo je skupaj z mladimi sadnimi drevesci dala na razpolago štandreška zdravnica Dorina Tomasi.

Učiteljica Majda Paulin in učenci so z navdušenjem sprejeli predlog, da bi posadili drevesca in so se na ta dogodek vestno pripravili. V šoli so izdelali tablice za vsako drevo. Napisali so njegovo latinsko, slovensko in italijansko ime pa še ime učenca, ki bo skrbel za drevo. Preden so se lotili dela, jih je učiteljica še spomnila na odgovornost, ki jo vsi imamo do narave. Človek, je dejala, navadno s svojimi dejavnostmi škoduje naravi. Prav zaradi tega je pomembno, da se učenci s posaditvijo dreves obvežejo, da bodo zanje skrbeli in tako že od mladih let vzpostavijo drugačen odnos do narave. Če bodo pridno skrbeli za ta drevesca, bodo čez nekaj let imeli zadoščenje, da bodo lahko zobali češnje, jabolka, hruške in druge sadeže. Pri sajenju je bil prisoten tudi štandreški župnik Žorž, ki je blagoslovil sadike.

Na sliki (foto Marincič) štandreški učenci sadijo drevesa.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Doslednost pri upravi občine

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

"Arogantnost ne pomaga nobenemu, še toliko manj pa tistemu, ki si jo prisvoji skupaj z nesramnostjo kot edino sredstvo pri politični dialektiki.

Glede prvega dvoma Branka Černica o morebitni nepravilni izvolitvi inž. Petejana Marca v občinski svet in odbor s funkcijo podžupana gre povedati naslednje:

—na prvi seji je občinski svet soglasno odobril izvolitev vseh svetovalcev (torej tudi predstavniki SSK),

—na isti seji je bil inž. Petejan Marco soglasno izvoljen za podžupana (torej tudi z glasovi SSK),

—nobeno delo ni bilo še potrjeno inž. Petejanu v novi mandatni dobi,

—ob teh podatkih se porajajo določeni dvomi glede povsem nedoslednega ravnanja predstavnikov svetovalske skupine SSK, ki so najprej potrdili vse sveto-

valce in nato volili za podžupana, danes pa, po šestih mesecih izražajo o tem določene dvome; to pomeni obenem, da jim ni jasno niti njihovo ravnanje in delovanje (sic!). Kaj reči sedaj o takih ljudeh, ki danes govorijo nekaj, jutri pa počenjajo čisto nekaj drugega. Gotovo nimajo kaj očitati nikomur glede doslednosti potem ko sami ne poznajo ali nečejo poznati te besede.

V zvezi s soškim parkom: gospod B. Černic očita upravi, češ, da ni razumela bistva takega parka. Uprava sovođenjske Občine pa je s svoje strani že določila, da bo sestavila primerno komisijo in je na razpolago vsakomur, ki bi ji lahko na katerikoli način pripomogel k pravilni in za vas koristni kritiki na račun okvirnega načrta tega parka. Težko pa bo sprejemati nasvete in pripombe takih občanov in obenem svetovalcev, ki ne vedo niti, da je potrebno najprej razpolagati z okvirnim načrtom, da lahko razumeš bistvo in nato dajaš pripombe. V vednost občanom: občinska uprava ne razpolaga še z okvirnim načrtom in to svetovalec B. Černic še kako dobro ve.

Kar se tiče uničevanja odpadkov pa je ravnanje svetovalske skupine SSK kar se da čudno. V zadnjem občinskem svetu je manjšina (SSK), glasovala za pripombe, ki jih je občinska uprava pripravila, deset dni kasneje pa gospod B. Černic spet kritizira ravnanje uprave. Kje je doslednost. Spet v vednost občanom: na predzadnji občinski seji svetovalci so bili seznanjeni z dejstvom, da je na pokrajini na razpolago načrt za uničevanje smeti za vsakogar, ki bi ga hotel pregledati in nato pri pristojnih organizacijah podati pripombe. Obenem smo imeli na občini povzete tega načrta, tudi na razpolago svetovalcev, ki pa ni bil deležen pozornosti s strani svetovalcev manjšine. Isti

svetovalci manjšine pa se upajo danes kritizirati ravnanje občinske uprave, češ da ni hotela seznaniti svetovalcev v zvezi z gor omenjenimi načrti.

Problem župnišča. Uprava je na zadnji seji občinskega sveta jasno povedala, da namerava župnišče popraviti in ga vzposobiti za primerno bivališče župnika. Časovni termini niso v celoti odvisni od uprave, ampak tudi od ustanove, ki daje posojila za javna dela. Ni razumljiva vsekakor vsa ogorčenost s strani manjšine, saj se danes, kljub neuporabljivosti poslopja poslužujejo tega objekta tudi skavti in vsa mladina, ki na katerikoli način sodeluje z župniščem. Če stanovanje ni primerno za bivanje župnika toliko manj je primerno za delovanje drugih organizacij. Občinska uprava ne namerava odgovarjati za morebitne posledice, ki bi se lahko pojavile ob uporabi neprimernega poslopja, še toliko manj za tiste, ki to upravo tako nizkotno kritizirajo. Zelo zanimivo bi bilo tudi vedeti zakaj manjšina tako ostro nastopa, da občinska uprava naj podari celotno zemljišče s poslopjem sovođenjski župniji.

Iz vseh zgoraj navedenih podatkov je dovolj razumljivo, da se svetovalska skupina SSK poslužuje teh argumentov iz izključno demagoških razlogov. Očitno zadnji volilni uspehi niso pozitivno vplivali na sovođenjsko SSK, saj nadaljuje s svojo arogantno in izključno podiralno politiko.

Ali ni vendar mogoče, da se za vsem tem skriva tudi kakšen drugi cilj "nekega", ki nima nič v zvezi s politiko? Upati je vsekakor, da se nismo pogreznili na tako nizkotno raven sodelovanja.

Sovodnje ob Soči, 28. nov. 1990

Uprava sovođenjske Občine
PRIMOŽIČ VITO
BUTKOVIČ RAFKO

POMOČ TVOJI **NAGLUŠNOSTI**

UŽITEK PRI PONOVNEM ZAZNAVANJU GLASOV

PHILIPS je lahko izdelala slušni aparat, Popolnoma vstavljen v uho, ki se ga lahko regulira z daljinskim upravljanjem.

ELEGANTEN - DISKRETEN - UDOBEN

BREZPLAČNI NASVETI IN PREIZKUSI

V GORICI: **lekarna dr. PROVIDENTI**
Travniki 34, tel. (0481) 531972, vsak četrtek 9 - 12

V ČEDADU: **STILOTTICA**
Ul. Ristori 24, tel. (0432) 730898, 1. in III. sredi v mesecu 9-12.

ISTITUTO ACUSTICO PONTONI
SLUŠNI ZAVOD
TRŽIČ - UL. GALILEI 63 - TEL. (0481) 46983

Nova trgovina otroških oblačil

SILVIA BABY

Kakovost - bogata izbira - ugodne cene

Decembra odprto vsak dan

GORICA - Ul. Alviano 2 - Tel. 0481/32395

A black and white photograph of two men, likely political figures, in a dramatic pose. The man on the left wears a striped suit and glasses, while the man on the right wears a light-colored military-style uniform and points his right hand forward. They are set against a dark background.

**Franc
Kurinič**

**Praviti
vino
v
okoli
Oceana**

Velike ladje so po drugi svetovni vojni spet prevažale slovenske ljudi čez Ocean v obe smeri; eni so se vračali, drugi odhajali. Kako usodna in tragična potovanja za majhen narod pod Alpami.

Knjiga »Na naši koži« je izšla pri Založništvu tržaškega tiska

Rafko Dolhar in leto 1975

Pred nekaj dnevi je prof. Jože Pirjevec predstavil v Tržaški knjigarni knjigo Rafka Dolharja »Na naši koži«, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska. Njegovo razmišljanje objavljamo v celoti.

V času pred spravo - nekaj let bo od tega - mi je Rafko Dolhar na torkovem večeru v klubu na ulici sv. Franciška (potem ko me je prejšnjega dne srečal v klubu v ulici Donizetti) nekoliko ironično rekel, da sva midva edina Slovenca, ki nepristransko hodiva sem in tja. Morda je v tem nekoliko pretiraval, prav dosti pa tudi ne. Naj mi bo dovoljeno začeti svoje razmišljanje s to osebnim epizodo, ki z ene strani pove, zakaj sem z veseljem sprejel vabilo, naj spregovorim o Dolharjevi pravkar publicirani knjigi »Na naši koži«, z druge pa tudi marsikaj razkrije o avtorju samem: o njegovem smislu za antikonvencionalnost, ki pa ga spremlja tudi vedno prisoten občutek za blag nasmehek nad sabo in drugimi.

Politika Dolharja, kakor se nam profilira v dnevniku iz leta 1975, je najbolje označil Alojz Rebula, tam kjer se z avtorjem pogovarja o njegovem podpisu, ki ga je Dolhar, kljub temu da je bil deželni tajnik Slovenske skupnosti, dal, ne da bi kogarkoli vprašal za dovoljenje ali soglasje: »Politična funkcija je nadstruktura, ki nas sme ovirati pri naši človečnosti«. Pri branju dnevnika, ki ga imamo pred sabo, je povsem očitno, da je Dolhar opravljal sicer svojo politično funkcijo z vso potrebno odgovornostjo, pri tem pa vendar ohranil svojo pamet in svojo iniciativo, v prepričanju, da človek najbolje ravna takrat, ko ravna po svoji vesti. Dolhar - tajnik Slovenske skupnosti, je še v nečem Slovenaden pojav: gre namreč za človeka, ki v tej večini katoliški stranki ne skriva svojega agnosticizma, svoje laične in v določenem smislu levičarske usmerjenosti, ki pa mu vendar uspe ostati tajnik stranke precej časa, še dlje pa njen izvoljeni predstavnik v tržaškem občinskem svetu. Pač zgovoren dokaz za njegovo politično spretost, saj vemo, da ni politično spretost, pa tudi za njegovo nenadomestljivost v trenutku, ko je bila Slovenska skupnost skupaj s strankami leve sredine na oblasti.

Zakaj se je Dolhar odločil, da nam da v pokušnjo svojega dnevnika, zapisovanja prav beležke iz leta 1975? Najbrž ne streljam povsem mimo, če rečem, da zato, ker je to leto v marsičem prelomno in odločilno v zgodovini Slovenec v Italiji po letu 1945. Tisti proces, ki se je začel posebno v Trstu sredi prejšnjega desetletja, je v tem letu začel dajati prve sadove. Težnja Krščanske demokracije in Socialistične stranke, da na kakšen način le uredi odnose s Slovenci, da z nenaadno počasnimi in obotavljajočimi, a vendar konkretnimi potezami izravna tisto vrzel, ki so jo zasedali iredentizem, fašizem in druga svetovna vojna v odnose med tu živječimi narodnostnimi skupnostmi, se začela dobivati nekoliko otipljivejše obrise. Ne smemo seveda pretiravati, vendar ne

moremo mimo dejstva, da je bil v tistem času tržaški župan inž. Spaccini odločno demokratično usmerjen, da je enotni antifašistični odbor ob otvoritvi Rižarne grozil, da se uradne manifestacije ne bo udeležil, če ne bo govora v slovenščini, da si je naš jezik, pa čeprav z ogromno težavo, a prav po zaslugi Rafka Dolharja, utiral pot v upravno delovanje občine, da se je govorilo o slovenski televiziji kot o možni stvari, da so nekaj ulic v občini sicer v okoliških vaseh - poimenovali po Slovencih, da so se tu in tam pojavili dvojezični napisi in smerokazi. Drobnotice, za katere pa je bilo treba ogromno naporov, nenehnih pogajanj, sej, posegov in pritiskov, o katerih nam Dolharjev dnevnik, daje le slutiti. Vsekakor se je atmosfera v mestu začela bistriti. Upravičeno je bilo pričakovati, da je razvoj v odnosih med večino in manjšino dozorel do stopnje, ko bo v njem prišlo do zaznavnega kvalitetnega skoka. V te razmere je zasekal Osimo nepričakovano in dosti bolj usodno, kot je bilo pričakovati. Dolhar je sicer na samem začetku zaslutil, da je v dogovoru med Italijo in Jugoslavijo o končni rešitvi še odprtega mejnega vprašanja skrita tudi nevarnost za Slovence v zamejstvu, češ, »če je Italija čakala dvajset let, da odstopi definitivno Cono B Jugoslaviji, ne bo istočasno plačala tudi računa slovenski manjšini, ne bo istočasno plačala dveh računov hkrati. Zelo se bojim, da bo odločitev definitivnosti meje sprejeta na naši koži«.

Ni naključje, da je naslov Dolharjevih zapisov iz leta 1975 izpeljan iz tega sklepne stavka, saj se je njegovo

vo pesimistično in obenem preroško predvidevanje še kako hitro udejanilo in je še vedno - po petnajstih letih - značilno za našo vsakodnevno izkušnjo. Toda, da ne bo nesporazumov, kljub tem pomislekom in utemeljenim strahovom, je bil Dolhar dovolj real-politik, da je razumel, kako pomembni so Osimski sporazumi predvsem za Jugoslavijo, ki se je v pričakovanju Titove smrti znašla v izredno delikatnem trenutku in je upravičeno želela še pravočasno rešiti odprto mejno vprašanje. Kot je pravilno rekel stari Ribičič v pogovoru s predstavnikmi Slovenske skupnosti in Strunjanu: »Z vsemi sosedi pač ne moremo biti spti«.

Odnosi z matico so ena glavnih tematik Dolharjevega razmišljanja. Smo v letih, ko je v Jugoslaviji triumfal dogmatični utopizem poznega Kardeja, v času absurdnega napada na Rebulo in Pahorja zaradi knjižice izdane ob Kocbekovi 70 letnici, ko za stranko takšnega kova kot je bila in je Slovenska skupnost ljubljanska vrata pač niso bila prav na stečaj odprta. Nezaupanja je bilo precej na eni in na drugi strani - kot je očitno iz Dolharjevih zapisov - vendar ga le ni bilo toliko, da bi se tisti dialog, ki je bil vzpostavljen v Kavčičevi dobi na dokaj urejen način ne nadaljeval. Tudi kar se tiče odnosov znotraj naše zamejske slovenske stvarnosti, je Dolharjev dnevnik precej zgovoren: nakazuje nam njegovo odklonilno stališče do slovenskih socialistov (ali socialistov tout court), ki jih obtožuje oportunitizma, in do komunistov, ki jih čuti kot poglavitnega, a izredno dobro organiziranega tekmea v vaseh tržaške okolice. Bolj

sproščeni so - tako zgleda - odnosi med Slovensko skupnostjo in SKGZ, v ključnih trenutkih narodnoobrambne pomena pride med obema skupinama celo do dogovarjanja in do usklajevanja skupne politike. Najbolj pa seveda Dolharja zavzema razmišljanje o lastni stranki, o njeni vlogi med našimi ljudmi, o njeni uspešnosti prav v letu, ko je razširila svoj delokrog na Goriško in tako zadobila deželni značaj: do nekaterih njenih potez ni akritičen, predvsem čuti njeno pomanjkljivo prisotnost na terenu, čeprav se obenem tragično zaveda, da je za to potrebno mnogo ljudi in denarja.

Še eno temo, ki sem jo zaznal v Dolharjevem pisanju, bi želel omeniti. Njegovo razmišljanje namreč o vlogi naše skupnosti tu v zamejstvu, o problemu slovenske identitete in obstoja. Zelo se strinjam z njim, ko pravi, »defenzivni koncept ohranitve narodnosti me spominja na komunistične diktature ali pa na prekomorske kolonije, ki slonijo na izolaciji. Tako kolonije kot diktature se borijo z virusom svobode ne misli. Ali moramo torej tudi mi našo ohranitev osnovati le na obrambnih okopih, ki nam jemljejo energije, da je ne moremo sprostiti v ustvarjalne namene?«

Potem je tu še Dolhar, zdravnik, univerzitetni predavatelj, družinski oče, sin, hribolazec, občudovalec kraške pokrajine, tenkočuten opazovalec narave in njenih lepot. Nemiren človek, pa vendar trden v svojem prepričanju, da se ne realizira povsem, če se ne realizira tudi v skupnosti, kateri pripada.

JOŽE PIRJEVEC

V Špetru predstavitev »Zimske pravljice«

Pri Založništvu tržaškega tiska je v teh dneh izšla v štirih jezikih knjiga za otroke »Zimske pravljice«. Mjute Pjovasnice. Ker je knjiga nastala v nadiških dolinah so v Špetru izkoristili priložnost, da izid knjige, ki je sama po sebi kulturni dogodek, spremenijo v še večji kulturni praznik. Študijski center Nediža in ZTT s sodelovanjem Občine Špetar bodo namreč v petek, 7. decembra odprli razstavo o zasnovi knjige z osnutki, skicami in izvirnimi risbami, dopolnili pa jo bodo z izborom otroških knjig iz raznih dežel.

Na svečanosti, ki bo v občinski dvorani in nato v Beneški galeriji, bodo po pozdravu župana Firminiga, odbornice za kulturo Dorbolojeve in podpredsednika videmske pokrajinske uprave Cuma sodelovali ilustratorica knjige Alessandra D'Este, predstavnik ZTT, kulturni delavci in učenci Glasbene šole iz Špetra.

Ocena glasbenega kritika po prvih treh abonmajskih koncertih

Sezona Tržaškega koncertnega društva

Abonmajski koncerti Tržaškega koncertnega združenja v gledališču Rossetti v Trstu so se pričeli v novembru, sklenili se bodo v aprilu. Zvrstilo se bo devetnajst glasbenih večerov komorne glasbe, od solističnih do komornih, instrumentalnih ali vokalnih skupin. Med njimi so tudi Zagrebški solisti, ki bodo v gledališču Rossetti nastopili 25. februarja.

Abonmajske koncerte je odprl izvrstni godalni kvartet Petersen, ki so ga leta 1979 ustanovili študenti visoke šole za glasbo v Berlinu. Sestavljajo ga: Ulrike Petersen - prva violina, Gernoth Sues-smuth - druga violina, Friedmann Weigle - viola in Hans Jakob Eschenburg - violončelo. Njihovo igranje je bila skupna igra štirih podobno čutečih in podobno mislečih glasbenih umetnikov z enakim videjem in čutenjem Mozartove glasbe (Kvartet v D-duru KV 155, Kvartet v G-duru KV 387 - prvi izmed šestih Haydnovih kvartetov) kot tudi z izvirnostjo in s sarkazmom napojene Šoštakovičeve glasbene pripovedi (Kvartet št. 8 v C-molu op. 110 - posvečen spominu žrtvam fašizma in vojne. Osnovni motiv je skladatelj ustvaril iz začetnic svojega imena: D-S-C-H in delo označil kot "Stran iz mojega življenja"). Lahkotna in virtuoza igra posameznika, reliefnost podajanja glasbenih vsebin je odlika kvarteta Petersen. Njihov pristop do glasbe je racionalno dovršen. Do samega vrha komorne poustvarjalnosti pa jim

manjka še korak, ki pomeni, poleg dovršenega racionalnega muziciranja, tudi emocionalno intuitivski prenos glasbene vsebine na poslušalce. To je dano le največjim glasbenim duhovom.

Na drugem koncertu smo poslušali violinista Ernsta Kovacica iz Avstrije (verjetno koroški Slovenec Kovačič) in pianistko Margarito Gras iz Sovjetske zveze, ki je leta 1973 sprejela avstrijsko državljanstvo. Prvi del njunega recitala je bil posvečen dunajski klasiki, drugi pa češki glasbeni ustvarjalnosti. Izvedba Mozartovih Šest variacij v G-molu K 360 in Beethovneve Sonate v G-molu št. 10 op. 96, zaradi medlosti violinskega zvoka, ritmičnega neskladja med instrumentoma in interpretacijsko razbite glasbene oblike, ni prevze-la poslušalcev. Več glasbene dramatičnosti in li-ričnosti smo doživeli ob poslušanju Sonate L. Jan-acka. Koncert sta Kovacic in Gras sklenila z izvedbo skladbe Zdomoviny (Iz domovine) B. Sme-tane, ki je izzvenela v interpretacijskem neskladju klavirja in violine. Za umetnika iz Avstrije je bil to, sodeč po naštevavanju njihovih uspehov v koncertnem listu, manj uspešen nastop pred številno publiko, ki je večkrat kazal na slabo pripravljenost in neuigranost izvajalcev (Kovacic je vse igral iz not).

Na zadnji koncert Tržaškega koncertnega združenja v novembru, ki je bil pretekli ponedel-

jek v gledališču Rossetti v Trstu, sta mezzosopranistka Nicoletta Curiel in pianist Bruno Canino privabila več poslušalcev, kot jih običajno obiskuje abonmajske koncerte. Priljubljenost tržaške pevke v domačem mestu je tako velika, da so poslušalci nagradili z burnim aplavzom vsako njeno odpeto točko. Njen čuten telesni nastop in dramatično podajanje glasbene tekstovnih vsebin z zvonkim glasom je prevzelo poslušalce, da so ji oprostili odstopanja od notnega zapisa glasbe in od stilnih značilnosti, v katerih so skladatelji ustvarjali. Poslušali smo dela Bellinija, Purcella, Haydna, Beethovna, Brahmsa, Dvoržaka in Satieja. Sodeč samo po njenih interpretacijah, bi vse skladatelje uvrstili med ustvarjalce 19. stoletja. Njen nastop je bolj opereten kot resno operni ali samospevski. Tudi pianist se je prilagodil njene-mu interpretacijskemu značaju. Curiellova dobro obvlada tehniko svojega načina petja. Njena izgovorjava je jasna v italijanskem jeziku, ne poglobi pa se v melodični značaj jezikov (nemščine, francoščine).

Curiellin nastop je dopadljiv, kar je včasih dovolj, da postane ljubljene poslušalcev.

Na prvem decembrskem koncertu Tržaškega koncertnega združenja bomo v gledališču Rossetti poslušali v ponedeljek, 3. decembra Kvartet Cherubini.

MIRKO SLOSAR

Zimski vozni red vlakov

Velja od 30. septembra 1990 do 1. junija 1991

H - hitri vlak
K - krajevni vlak
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta
4.20 H/K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini
12.25 H Benetke
13.48 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin
17.10 H Benetke
17.25 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro §
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan-Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
21.40 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimi-

glia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst
0.10 E Benetke
2.12 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan-Lambrate-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.15 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 K/H Benetke
19.00 H Benetke
19.50 K Benetke §
20.15 H (Benetke Express) Benetke

20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre
22.08 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre
23.17 K Benetke
23.25 IC (Svevo) Milan-Mestre
* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE
Odhodi iz Trsta
9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah)
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.45 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst
7.30 E (Benetke Express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Moskva-Varšava-Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtkih)
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1. in 3. 11.; 8., 25. in 26. 12.; 1. 1.; 1. in 25. 4.; 1. 5.

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ
Odhodi iz Trsta
5.56 H Videm-Trbiž §
7.00 H Videm
8.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.15 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.10 K Videm
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)

17.16 K Videm §
17.50 H Videm (1)
18.25 H Videm §
19.20 H Videm §
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst
0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.05 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.22 H Videm (1)
15.05 K Videm §
15.45 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
19.07 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.10 K Videm §
22.20 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Film: Il findanzato di tutte (kom., ZDA 1955, r. Charles Walters, i. Frank Sinatra)
8.50 Nanizanka: Wildside - L'opera é finita
9.35 Risanke
9.55 SP v smučanju: ženski slalom (iz Valzoldane)
10.40 Maša (iz Redipuglie)
12.00 Nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.00 Tednik: TG l'una
13.30 Dnevnik
14.00 Igra: Toto-TV Radiocorriere
14.05 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Pregled nogometnih dosežkov: 90. minuta
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Film: E io mi gioco la bambina (kom., ZDA 1980, r. Walter Bernstein, i. Walter Matthau, Julie Andrews)
22.25 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.20 Tenis - Davisov pokal: ZDA-Avstralija (finale)

RAI 2
7.00 Risanke
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Jutranji Dnevnik
10.05 Aktualno: Praznični dan
11.00 Variete: Srečanje v moskovskem cirkusu
12.00 Variete: Fuori onda (vodi Raffaella Carrà)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika: Nonsoloner
13.45 Variete: Ricomincio da due
16.20 Videocomic
16.50 Dokumentarec: Free Dog
18.00 Rubrika: Studio Stadio - it. nogomet A lige
19.45 Dnevnik in vreme
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
21.05 Nadaljevanke: Beautiful
22.10 Variete: Scrupoli (vodi Enza Sampò)
23.15 Dnevnik - nocoj
23.30 Rubrika o protestantizmu
24.00 Dok. oddaja: Noistotus
0.30 Umbria Jazz '90: Cedar Walton Trio in New York Voices
0.15 Film: La notte dei pipistrelli (krim., ZDA 1941, r. Jean Yarrowborough, i. Bela Lugosi)

RAI 3
10.05 Nanizanka: Professione pericolo
10.55 SP v smučanju: superveloslalom M (iz Valloira)
12.00 Veliki interpreti: Sergiu Celibidache dirigira Simfonijo št. 5 v B-duru Sergeja Prokofjeva
12.55 SP v Smučanju: ženski slalom (iz Valzoldane)
14.00 Deželne vesti
14.10 Film: Lunedì di tempesta (dram., ZDA 1988, r. Mike Figgis, i. Sting, Melanie Griffith, Tommy Lee Jones)
15.45 Dokumentarna oddaja: Antarktika - Poslednja meja (1. del)
16.40 TV film: Scene da un matrimonio (dram., Šve. 1973, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann, 2. del)
18.15 Drobci
18.35 Rubrika: Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Drobci
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.15 Nočni dnevnik
23.40 Deželni nogomet

TV Slovenija 1
8.15 Otroška matineja: Živ žav, 9.10 nanizanka Hov!
9.35 Dok. oddaja: Gradovi
10.05 Dokumentarni niz: Zgodba o Hollywoodu (9. del)
10.55 Nanizanka: Mati in sin
11.25 Videomeh
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Video strani
13.10 Ona + on (pon.)
14.35 Nad.: Alternative 4
15.30 Sova: ponovitev nanizank Zlata dekleta in Murphyjev zakon
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Pobeg (dram., ZDA 1983, r. Robert Day, i. Deborah Raffin)
18.45 Risanke
19.00 Mernik in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanke: Primož Trubar - Nigirdom (Drago Jančar, i. Polde Bibič, 2. del)
21.20 Zdravo
22.45 Dnevnik, šport in vreme
23.05 Nočni program Sova, vmes nanizanki Spet ti? in Murphyjev zakon
0.20 Video strani

TV Koper
10.00 Dokumentarec: Campo Base
11.45 Odbojka - klusko SP
13.30 Pregled: Sportime Domenica, vmes klusko SP v odbojki (14.30 mali finale, 17.30 finale, iz Milana)
19.00 TVD Stičiče
19.25 Otroška oddaja
20.00 Video glasba: Tutti frutti
21.00 TV debata
21.40 Nanizanka: Mod Squad
22.20 TVD Novice
22.30 Eurogolf - turnir Masters Volvo
23.30 Finale SP v odbojki

TV Slovenija 2
9.55 SP v smučanju: ženski slalom (iz Valzoldane)
13.30 S šahovske olimpiade
14.30 Ansambel Toneta Kmetca
15.00 Športno popoldne
19.00 Da ne bi bolelo
19.30 Podelitev filmskih nagrad feliks (iz Glasgova)
21.30 Dokumentarec: Vulkani
22.00 Nogomet: Olimpia-Partizan
22.30 SP v smučanju (povzetki)
23.30 Športni pregled

CANALE 5
8.40 Nabožna oddaja
9.25 Dokumentarna oddaja: Arca di Noe
10.30 Aktualno: Il Girasole, 11.00 Block Notes
12.00 Varieteja: Antepima, 12.30 Rivediamoli
13.00 Superclassifica Show
14.15 Variete: Nedelja v kinu
14.35 Film: Guardie e ladri (kom., It. 1950, r. Steno, i. Totò, Aldo Fabrizi)
16.35 Nedelja v kinu (2. del)
16.55 Filmske novosti
17.00 Nanizanka: I cinque del quinto piano
17.30 Aktualnosti: Nonsolomoda
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto! 19.45 La ruota della fortuna
20.30 Film: Predator (pust., ZDA 1987, r. John Mc Tiernan, i. Arnold Schwarzenegger, Bill Duke)
22.35 Variete: Dieci e lode
23.05 Aktualnosti: Nonsolomoda
23.35 Italija sprašuje
0.35 Filmske novosti
0.40 Nanizanka: Marcus Welby M.D. - Il chirurgo, 1.40 L'ora di Hitchcock

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Nanizanka: Occhio su Hollywood
9.00 Rubrika: Cadillac
9.10 Filmske novosti
9.30 Rubrika: Veliki golf
10.30 Ekološka oddaja: Gaia - Projekt za okolje
11.00 Rubrika: Ciak
11.45 Vikend v kinu
11.50 Vesti iz parlamenta
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevanke: Marilena, 16.10 La mia piccola solitudine, 17.20 Ribelle, 18.30 La donna del mistero
20.35 Film: I quattro figli di Katie Elder (western, ZDA 1965, r. Henry Hathaway, i. John Wayne, Dean Martin, Earl Holliman)
23.00 Koncert v Scali: Riccardo Muti dirigira Mozartovo Simfonijo v g-molu K 183 in Beethovnovo Simfonijo št. 3 »Eroico«
0.20 Filmske novosti
0.25 Film: Salto nel tempo (fant., ZDA 1984, r. Val Guest, i. Carol Lynley)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke
10.30 Rubriki: Sport v ZDA, 12.20 Guida al campionato
13.00 Tednik: Grand Prix
14.00 Aktualno: Be Bob a Lula, 14.45 Domenica Zip
16.00 Otroški spored: Bim bum bam in risanke
18.00 Nan.: Nata libera
19.00 Risanke
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.00 Šport: Pressing
22.30 Variete: Mai diré gol
23.00 Film: Tenere cugine (erot., Fr.-ZRN 1980, r. David Hamilton, i. Anja Schute)
0.50 Filmske novosti
0.55 Rock opolnoči: Jean-Michel Jarre
1.55 Nanizanka: Mike Hammer

ODEON
8.30 Nanizanke: Arthur, 9.30 T.H.E. Cat, 13.00 Captain Power
13.30 Film: E papà tornerà (dram., 1983, r. Armando De Guzman, i. Rudy Fernandez)

15.00 Film: Senza sosta (dram., ZDA 1968, r. Maury Dexter, i. Jeremy Slate)
16.30 TV film: Un segreto per sempre (dram., ZDA 1986, r. Gilbert Cates, i. Peter Coyote, Lindsay Wagner)
18.00 Nan.: Gli inafferrabili
19.00 Film: I risanke
20.00 Rubrika: Sportacus
20.30 Film: Ombre rosse (western, ZDA 1939, r. John Ford, i. John Wayne, Claire Trevor)
22.00 Dok.: Diario di soldati
22.30 Film: 6.000 km di paura (dram., It. 1978, r. Bitto Albertini)
24.00 Nan.: Gli inafferrabili

TMC
8.00 Risanke: Snack
9.55 SP v smučanju: slalom Ž, 11.00 superveloslalom M
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Nedelja na TMC
12.55 Ženski slalom
14.00 Film: La scomparsa del volo 412 (fant., ZDA 1974, r. Jud Taylor, i. Glenn Ford)
16.00 Glasbena oddaja: George Michael
17.25 Film: Viaggio al pianeta Venere (kom., ZDA 1953, r.

Charles Lamont, i. Bud Abbott, Lou Costello)
19.00 Dokumentarna oddaja: Neurejeni potopis
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Galagoal
22.30 Film: L'ottava moglie di Barbablu (kom., ZDA 1938, r. Ernst Lubitsch, i. Gary Cooper)
24.00 Film: Cleopatra Jones - Licenza di uccidere (pust., ZDA 1973, r. Jack Starret)

TELEFRIULI
13.00 Športne napovedi
13.30 Furlanske zgodbe
14.00 Praznično ozračje
19.00 Športne vesti
20.00 Kronika iz parlamenta
20.30 Film: I pericoli di Paolina (kom., ZDA 1967, r. Herbert B. Leonard-Joshua Shelley, i. Pat Boone)
22.00 Nan.: Primus
22.30 Športne vesti
24.00 Aktualno: Prva stran

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Kozorog (France Bevk); 10.50 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Variete: Ulica Castaldi (9. oddaja); 14.55 Country glasba; 15.30 Sport in glasba; dogodki, rezultati in komentarji; 17.00 V studiju s vami: Sergej Verč.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori pojo; 17.30 Zabavna radijska igra; 18.30 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.10 Naših sporedov; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00-Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.35 Pesem tedna; 14.45 Nedeljska oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.30 Filmska glasba; 8.00 Nedeljska oddaja; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Avtorska popevka; 9.30 Mixage; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Čudovitih 7; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Šport in glasba; 18.00 Lestvica Long Playing plošč; 19.00 Glasba; 19.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja odbornikov SKD Tabor in knjižnice Tomažič; 15.00 Od nedelje do nedelje; 20.30 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Dai papà, sei una forza! (kom., ZDA 1974, r. Vincent McEveety, i. Bob Crane), vmes (11.55) vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarov svet: Zmajeva zemlja
15.00 Sodobni umetniki: Luigi Viani
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Kratke vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Politična tribuna
20.45 Film: Il nome della rosa (dram., It.-Fr.-ZRN 1986, r. Jean-Jacques Annaud, i. Sean Connery, F. Murray Abraham)
23.00 Dnevnik
23.10 Civilizacija strojev: Ideje
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.35 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2
7.40 Nanizanki: Lassie, vmes risanke
8.40 Nanizanka: Adderly
9.30 Dok. o Dolinah Velina
10.00 Rubrika o židovski kulturi
10.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
10.50 Nadaljevanke: Capitol
12.00 Aktualnosti: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in Diogenes
13.30 Rubrika o gospodarstvu
13.45 Nad.: Beautiful, 14.15 Quando si ama, 15.05 Destinii
15.35 Film: Il tesoro di Capitan Kidd (pust., ZDA 1954, r. Lew Landers)
17.00 Vesti in Odprti prostor
17.25 Videocomic
17.45 Nanizanka: Alf
18.10 Knjige: Casablanca
18.20 Šport in Rock café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.35 Aktualno: Mixer
23.15 Nočni dnevnik, vreme, horoskop
23.55 Film: Gulag 77 (dram., ZDA 1984, r. Roger Young)

RAI 3
11.10 Nanizanka: Professione pericolo
12.00 Dok. oddaja: Meridiana - Tečaj angleščine in francosčine, Oče-učenec, Razvojna psihologija, Pravosodje za mladoletnike
14.00 Deželne vesti
14.30 Raziskava o mestnem vesolju
15.30 Balinanje - memorial Rizoli
16.00 Navdušenje do ciklokrosa
16.30 Nogomet: A tutta B
17.40 Nanizanka: Throb
18.05 Dokumentarca: Geo, 18.35 Drobci barvnega radia
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Ponedeljkov deželni šport
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Ponedeljkov proces
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Film: Mica scema la ragazza! (kom., Fr. 1974, r. François Truffaut, i. Bernadette Lafont)
0.10 Nočni dnevnik
0.40 Tenis - Trophy '90

TV Slovenija 1
9.00 Spored za otroke in mlade: Miti in legende islamskih ljudstev, 9.15 Cici-ban, dober dan - Pri čevljarju, 9.30 Da ne bi bolelo
10.00 Mozaik. Ljudska glasba: tamburaška skupina Biserica iz Reteč in madžarski ansambel Muzsikass, 10.30 Utrip, 10.45 Zrcalo, 11.00 Mernik
11.15 Video strani
15.30 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.99 Dnevnik
17.05 Mozaik. Zdravo (pon.)
18.25 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Jajce, 18.45 Čebelica Maja
19.10 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV film: Plavalni tečaj
20.50 Osmi dan
21.35 Oddaja o knjigah: Od obzorja do obzorja
21.50 Dnevnik in vreme
22.10 Balet: Krst pri Savici
22.45 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alfred Hitchcock vam predstavlja in Murphyjev zakon
24.00 Video strani

TV Koper
12.30 Superwrestling
13.30 Klubsko SP v odbojki
15.45 Eurogolf - turnir Masters Volvo
16.45 Wrestling Spotlight
17.30 Argentinski nogomet
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Otroška oddaja
20.00 Glasba na TV: Joan Faulkner
20.30 Rubrika: Lunedi Sport
21.00 Dok.: Camel Trophy
21.30 TVD Novice
21.45 O zamejskem športu: 6. krog
22.30 Pregled: Sport Parade
23.15 Eurogolf - turnir Volvo Masters
0.15 Rubrika: Bordo Ring

TV Slovenija 2
16.45 S šahovske olimpiade
17.30 Studio Ljubljana
19.30 Dnevnik
20.00 Variete: Lepa naša domovina - Turizem
20.30 Dok.: Po slehah napredka
20.55 Šport: Sedma steza
21.15 Omizje: O plebiscitu

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Vozlišča; 9.00 Valčki in polke; 9.30 Doživljati rojstvo; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Klasična glasba; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Portreti in srečanja; 12.15 Orkestri; 12.40 Cecilijanka 1990; 12.50 Orkestri; 13.25 Gospodarstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Tako ali drugače?; 14.30 Naravoslovje malo drugače; 14.50 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška foklora; 15.45 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val: Kinotto.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansamblji; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturmo.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 V podaljšku; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna 52; 18.35 Glasbene želje; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Knjige; 12.00 Glasba po željah in čestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.00 Glasba za vsakogar; 10.00 Dobro jutro; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst; 12.30 Zmenek s psihologom; 20.30 Glasba.

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Vedovo cerca moglie (kom., ZDA 1951, r. Douglas Sirk, i. Van Heflin)
10.30 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno 1987
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Top Gun (pust., ZDA 1986, r. Tony Scott, i. Tom Cruise, Kelly McGillis)
22.50 Nan.: Casa Vianello
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Striscia la notizia (pon.)
1.20 Nan.: Marcus Welby, 2.20 L'ora di Hitchcock

RETE 4
8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.15 Andrea Celeste, 9.45 Amandoti, 10.15 Aspettando il domani, 10.45 Così gira il mondo
11.25 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Top Secret - Un affaruccio delizioso
20.35 Nadaljevanke: La donna del mistero
22.45 Film: Maria's Lovers (dram., ZDA 1985, r. Andrej M. Končalovski, i. Nastassja Kinski, John Savage, Keith Carradine)
0.55 Filmske novosti
1.00 Film: Campo da tennis (krim., ZDA 1984, r. Cyril Franken, i. Peter Graves)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30

Po podatkih za november

Življenjski stroški vsak mesec večji

RIM — Tudi to pot se je izkazalo, da je november (poleg seveda decembra) v pogledu inflacijskega pritiska še kar najbolj vroč mesec. Po podatkih zavoda ISTAT so bili življenjski stroški tedaj za 6,5% večji kot novembra 1989; čeprav je ta stopnja malenkostno višja od draginjske ravni +6,6%, zabeležene v "vzorčnih" mestih, je vseeno najvišja v tem letu — oktobra je znašala +6,2% — je pa tudi nad lansko novembrsko, ki se je glasila +6,4% nasproti novembru 1988.

V primerjavi z oktobrom so bile nadrobne cene v minulem mesecu za 0,6% višje. Če ne bo prišlo v decembru do bistvenega zasuka, kar lahko že takoj izključimo, saj gre ta mesec veliko denarja za praznične nakupe, potem se bo ustalila letošnja inflacija pri 6%; to bo kajpak slaba reklama za rimsko vlado, ki si je, kakor vemo, že od vsega začetka zadala cilj, obdržati "programirano stopnjo inflacije" na (pravzaprav skozi vse leto prekašani) ravni +4,5%.

Največjo podražitev je ISTAT ugotovil pri postavki "elektrika in goriva": +16,6%. Drugje so bili povški v skladu s povprečjem: prehrana +6,2%; oblačila +5,3%; stanovanje +6,8%; artikli za gospodinjstvo +6,2%; zdravstvene storitve in zdravila +3,8%; prevozi in komunikacije +4,3%; razvedrilo, predstave, izobraževanje in kultura +7,2%; druge dobrine in storitve +6,8%.

V primeri z oktobrom pa so potrošne cene novembra poskočile takole: prehrana +0,4%; oblačila +0,7% (zaradi vsesplošne podražitve); elektrika in goriva +0,5% (plin v jeklenkah se je podražil za 0,3%, kuriva pa za 0,2%); stanovanje +0,5%; stroški za gospodinjstvo +2,1% (pohištvo in razne potrebščine so se podražile za 1,2%, izdatki za vzdrževanje pa za 0,6%); zdravstvo in zdravila +0,3%; prevozi in komunikacije -0,2% (to edino znižanje gre pripisati predvsem kombinaciji med pocenitvijo bencina za 0,7% in podražitvijo železniških vozovnic za 0,2%); razvedrilo, predstave, izobraževanje in kultura +1,4% (knjige, časopisi in revije so se podražile za 0,5% in rekreacijske dejavnosti za 0,7%); druge dobrine in storitve +0,6% (prvenstveno zaradi povišanja cen v gostinskih obratih).

V sredo in četrtek nova stavka agentov

Italijanska borza se pogreza vse niže

MILAN — Na delniški borzi je teden minil ob drsenju cen v potrditev teze, da je tržišče brez protiteles, s katerimi bi lahko reagiral na malodušje investitorjev, ki utegne postati endemično. Na obzorju so same neznane: normativ o capital gainu, ki je še v megli, zalivska kriza in jeza borznih agentov, ki grozijo s stavko v sredo in četrtek. Zaradi tega je indeks MIB padel za 3,70% na 729, kar je 27,1% manj kot 2. januarja, in se bliža minimumu iz novembra 1987 (661 ali 33,9% manj kot na začetku leta). "Tolažba" je le v tem, da se zaradi dragega petroleja in strahu pred gospodarsko recesijo tudi drugim borzam po svetu ni godilo bolje: Tokio -4,05%, Frankfurt -2,85%, London -0,98%, Pariz -2,14% in Zürich -0,54%; le newyorški Dow Jones se je s +1,28% odzval na Bushevo iztegnjeno roko iraškemu predsedniku.

Kakor rečeno, duhove hudo razburja Formicov dekret bis o obdavčevanju capital gaina, se pravi zaslužka od borznih kupčij: prvič zato, ker mu nekateri ljubijo a priori nasprotujejo, drugi pa zaradi tega, ker naj bi dekret predvideval vplačilo davka tudi takrat, ko plusvalenca ni oziroma je celo minusvalenca (torej zguba), o čemer smo na tej strani že poročali. Predsednik senatne komisije za finance Enzo

Berlanda: »Nihče ni proti obdavčitvi, toda potrebne so enostavnejše formule; kazalo bi pozorno preučiti predlog Franca Pira, ki jamči gotovost prihodka in je protišpekulacijsko usmerjen, saj bi tisti, ki opravi več kupčij, tudi več plačal.« Piro predlaga, da se davčno breme prenese na obseg prodaje oziroma davčni količnik 5 tisočink, ki je za Berlando povsem sprejemljiv, drugačnega mnenja pa je član omenjene senatne komisije Mario Usellini: »Količnik naj znaša največ 2 tisočinki, naj pa se raztegne tudi na operacije zunaj borze, s čimer bi davek nanesel še več, kot ima v načrtu vlada.«

Oglasila sta se tudi komunisti Antonio Bellocchio in Angelo De Mattia, ki sta v komisiji za finance oziroma kredit: »Borzni agenti imajo prav, če zahtevajo čimprejšnjo odobritev zakona o ustanovitvi posredniških družb SIM in drugih zakonov o borznem in finančnem poslovanju sploh, saj zahtevajo s tem tudi razčiščenje lastne vloge in položaja.« Prejšnji sestanek ministrskega predsednika Giulia Andreottija z borznimi agenti, ki jim pasivnost vlade onemogoča opravljanje nalog, za katere so institucionalno zadolženi, pa sta označila kot grmenje v gorah, iz katerega se je rodila miška.

Po spravi potezi Busha nasproti Sadamu Huseinu

Petrolej je cenejši

Pocenilo se je tudi zlato - Dolar še vedno nad 1,50 marke

NEW YORK — Busheva sprava poteza nasproti Sadamu Huseinu je tako rekoč hipoma in seveda blagodejno vplivala na tržišče s petrolejem in zlatom, le nekoliko bolj umirjeno pa tudi na valutno tržišče. Newyorška petkova kotacija petroleja wti proti dobavi v januarju se je znižala za 4,06 dolarja pri sodu na 28,85 dolarja in torej naposled zdrknila pod "odpornostno raven" 30 dolarjev, ki je povzročila v svetu že dovolj škode. Do pocenitve je prišlo dejansko zato, ker so investitorji spricho zopetne možnosti miroljubne poravnave zalivske krize, ki jo je ponudil Bush (a tudi Husein, ki je ponudbo sprejel), začeli na debelo prodajati črno zlato.

Podobno je bilo pri zlatu: newyorška cena je zdrsnila za 5,75 dolarja za unčo na 382,25 dolarja; če pojde tako naprej, se utegne kmalu približati "meji" 381 dolarjev za unčo.

Ameriški dolar je nazadoval z 1,5050 na 1,5020 marke, s 1,129,50 na 1,125,25 lire in s 133,25 na 132,50 jena, kar lahko navsezadnje ocenimo kot blag padec, saj se je zeleni bankovec vendarle obdržal nad ravni 1,50 nemške marke, ki jo je prekosil v četrtek brž po resoluciji, s katero je OZN pooblastila uporabo sile v primeru, da Husein do 15. januarja ne bi umaknil čet iz Kuvajta.

gospodarski dopis iz slovenije

Dober znak, denarja ni

JOŽE PETROVČIČ

Nenavadno ultimativna se je zdela pred dnevi izrečena zahteva hrvaške vlade, da naj zvezna vlada takoj razvrednoti dinar. Nekaj podobnega že dolgo časa zahteva slovenska vlada, celo srbska vlada opozarja na precejšen dinar, le južne republike nimajo takih zahtev. Toda sama zahteva je bila pospremljena še z veliko bolj ultimativnim besednjakom: Hrvaška ne bo več poravnala svojih obveznosti do zveznih skladov, ker od teh skladov nima nobene večje koristi, saj plačila zamujajo. Torej se je tudi Hrvaška odločila, da bo posnemala Srbijo in Slovenijo, ki sta takšna vplačila zaustavili že pred časom in zdaj celo ne plačujeta zveznega prometnega davka. Tem naštetim odločitvam pa je treba dodati še eno opozorilo: hrvaška vlada je namreč kar krepko pokarala slovensko vlado, češ da je povsem ravnodušna, ko gre za iskanje rešitev za Elan in da ne ravna korektno do hrvaških firm, ki so se vpletle v to slovensko gospodarsko godljio.

Zakaj kar naenkrat tako odločne zahteve hrvaške vlade? Se ji zdi, da mora stopiti v korak z drugimi, ki so najavili "ostro politiko do zvezne gospodarske politike" in jo delno tudi že izvajajo? Si hoče morda zagotoviti dobre štartne pozicije za delitve jugoslovanskega kolača, če bo ta država res dokončno propadla?

Mislim, da v ozadju ni nič takega ali vsaj, da misel na sedmino pri tem ni odločilna. Odločilne so zadnje gospodarske razmere v tej republiki (in kot bomo videli, so bile odločilne tudi pri ravnanju Slovenije in Srbije). Hrvaško je namreč začel pretresati nenavadno hud stečajni krč, zabeljen z grožnjo kovinarjev, da bodo 5. decembra stavkali. Ta grožnja ni kar tako: hrvaško kovinarstvo predstavlja tretjino vsega hrvaškega gospodarstva. Če njihova stavka "uspe", se bo hrvaška vlada znašla v strašanskih zagatah, saj nikakor ne more ugoditi njihovim zahtevam, da naj uvede moratorij na stečaje, zagotovi kovinarjem najmanj 600 mark plače in zmanjša davke, ki jih morajo plačevati podjetja. Pred stečajem pa so v glavnem velike državne firme, take kot sta na primer

Duro Đaković iz Slavonskega Bрода in Jugovinil iz Splita. V povsem enakem gospodarskem vrtincu je Slovenija, kjer se stečajni že vrstijo, vsak dan zapored pa napovedujejo kakšnega novega. Tudi tu se tresejo predvsem gospodarski giganti. Nič drugače ni v Srbiji. Tam je zdajšnja politična oblast dobesečno nakradla denar, ki ga daje podjetjem in jih še ohranja pri življenju. Srbske banke so zato pred zlomom, zaradi česar je Srbija prva nehala plačevati svoje prispevke v zvezne blagajne, uvaža carine in druge dajatve za "tuje" blago, zvezi pa noče več nakazovati niti zveznega prometnega davka.

Zahteve so enake vsepovsod. Tako na Hrvaškem kot v Sloveniji in Srbiji podjetja zahtevajo denar. Podjetja delajo tako, kot so bila navajena vsa leta po vojni: ko zaidajo v težave, zahtevajo denar od države. Če ga ne dobijo, grozijo s stavkami. Kako rade bi posamezne vlade dajale denar iz svojih blagajni! A so te blagajne povsem prazne, hkrati pa tudi same vedo, da je takšno reševanje gospodarstva nesmiselno, saj s tem ne odpravljajo nobenega gospodarskega problema. Tako je vsaj na Hrvaškem in v Sloveniji, kjer je gospodarski sistem vendarle nekoliko bolj "kapitalističen", ne pa tudi v Srbiji, kjer hoče zdajšnja oblast vsaj do volitev zadržati bolj idilično sliko svojega gospodarstva, ki pa je v resnici prav tako črveno, kot so vsa druga v državi, ali pa še celo bolj. Zato prevladuje vtis, da si oblast v Sloveniji in na Hrvaškem celo želi, da bi podjetja propadla, ker se na ta način najlažje odkriža gospodarskega bolnika, in da se srbska oblast na vse kriplje tepe za svoja podjetja in zato tam ni toliko stečajev.

V zahtevah po spremenjenem tečaju dinarja in v prenehanju plačevanja zveznih dajatev, k čemur so se zatekle že tri republike, se zrcali huda finančna suša, iz katere se rešuje vsak po svoje. Slabši tečaj dinarja bi lahko izboljšal vsaj položaj izvozne industrije; denar, ki ga ne oddvajajo v zvezno blagajno, vsaj nekoliko izboljšuje likvidnostni položaj; če bi bila slovenska oblast nekoliko bolj odločna pri Elanu, bi se na drugem koncu morda vendarle kdo izvil iz finančnega vrtinca.

A denarja ni! Prav to pa je morda ob vsem tem celo dober znak.

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

OBVESTILO DELNIČARJEM

Spoštovani delničarji,

v zvezi s poviškom družbene glavnice, Vam sporočamo, da je Upravni svet s svojim sklepom iz dne 20.11.1990 določil rok zapadlosti obveze delničarjev za plačilo dviga družbene glavnice nepreklicno na dan 18. decembra 1990.

Po tem roku bodo neporavnane delnice porazdeljene med delničarje interesente, v smislu sklepa izrednega občnega zbora z dne 1. junija 1990.

Upravni svet

Male hranilnice naj bi združili

MILAN — Zamisel o osredotočenju italijanskih hranilnic, v eno samo veliko bančno združbo, ki je bila iznešena že pred časom, je že spet planila na površje, kot agregacijski pol pa se ponuja sedaj sam njihov stanovski zavod IC-CRI, toda s pomembno novostjo nasproti prejšnjim načrtom: spojitve ne bi zaobjela štirih največjih hranilnic - lombardijske (Cariplo), rimske, turinske in veronske, ki bi ostale torej tudi še v bodoče samostojne.

Kakor sporoča gospodarski tednik Il Mondo, naj bi upravnim svetom zavoda ICCRI že pooblastil generalnega direktorja Paola Gnesa, da izroči potencialno zainteresiranim malim in srednjim hranilnicam ustrezen predlog, vendar pod pogojem, da se operacija definira pred izrednim stanovskim kongresom, ki bo marca 1991.

Preustroj hranilničnega sistema naj bi se naslonil na "zakon Amato", ki določa, da se pristno bančno poslovanje izlušči iz celovite dejavnosti hranilniških ustanov in da se del delniških paketov odda zavodu ICCRI v zameno za njegove delnice. Ta zavod naj bi se naposled preoblikoval v holding, ki bi na račun vseh pridruženih hranilnic upravljala vse tiste bančne in storitvene operacije, pri katerih je mogoče pomenljivo zbiti stroške. Posamezne hranilnice pa bi samostojno, in loco, upravljale samo tiste bančne operacije, ki jim pritičejo že po tradiciji.

Ob zadnjem krogu pogajanj o kmetijstvu v Bruslju

Protest 30.000 kmetov

BRUSELJ — Jutri se začne zadnji krog pogajanj GATT, ki pa ne bo lahak predvsem zaradi nesoglasij med ZDA in EGS glede državnih subvencij kmetijstvu. Amerika zahteva, da Evropa zmanjša tovrstne podpore najmanj za 70% do 85%, evropski kmetovalci pa utemeljeno zatrjujejo, da več kot 30-odstotnega oklestenja te pomoči ne bi prenesli. Ne samo, ameriški kmetijski minister Clayton Yeutter je v torej zažugal, da bo Washington v primeru, ko bi "urugvajska runda" propadla, povišal finančno podporo ameriškim kmetom na milijardo dolarjev letno.

Evropski kmetovalci seveda nočejo, da bi prevladale ameriški usmeritev, še zlasti italijanski ne, ki so tačas v najhušji stiski. Zaradi tega so že na poti v Bruselj, kjer se jih bo zbralo na protestni manifestaciji več kot 30.000. Med njimi bo kakšnih 6.000 italijanskih, tako tudi iz Furlanije-Juljske krajine, ki so organizirani v Coldiretti, Confagricolturi in Conifcoltivatoriju, katerega avtonomna članica je tudi Kmečka zveza.

Bo recesija ameriškega dolarja dolgoročna ali le kratkoročna?

MIRO KOCJAN

Tudi na nedavni konferenci o evropski varnosti in sodelovanju v Parizu niso mogli mimo nekaterih gospodarskih poudarkov in opozoril, dasiravno je bila bolj namenjena "političnim" vprašanjem. Številni predstavniki tako večjih kot manjših držav so navajali, kako je gospodarska oziroma finančna stabilnost navsezadnje pogoj za krepitev medsebojnega sodelovanja. Seveda je šlo v tem primeru za Evropo, toda pojem je gospodarsko mnogo širši, posebno če gre za tako ključno valuto, kakršen je dolar. Prav pri njej pa so zadnje čase težave. Ameriški dolar je opotečen. Neposredni predstavniki washingtonske administracije opozarjajo, da je v bistvu že nastopilo recesijsko obdobje, kar priznava tudi Bush, čeprav trdi, da ne bo dolgo. To je seveda bistveno vprašanje. Dejstvo je, da je zaupanje ameriških potrošnikov v ameriško gospodarstvo (to spada med meritorne dokazke) omejeno; samo v oktobru je nazadovalo kar za 24 točk, se pravi, da zdaj dosega komaj

okrog 65 točk. Padec je daleč večji kot npr. leta 1973 (tedaj so ga zaznamovali s 15 točkami), ko smo prav tako imeli petrolejsko krizo. Statistiki trdijo, da je bil položaj slabši samo leta 1946, torej kmalu po končani drugi svetovni vojni. Seveda strokovnjaki ugotavljajo, za kaj gre. Teorije se ponavljajo, prepletajo, nastajajo nove. Zdi pa se, da je začela prevladovati tista, po kateri gre še zmeraj za posledice Reaganove "overliberalne" politike, ki da gospodarsko še ni povsem pokazala svojih negativnih učinkov, deloma pa za odseve zalivske krize. Vidimo, da so cene nafte sila nestabilne, v bistvu še zmeraj kažejo tendenco navzgor. Toda slednji vzrok bržčas ni najbolj pomemben. Glavni je nemara še vedno prvi; če pred nekaj leti so ameriške institucije brez posebnih pomislekov uresničevale kreditno politiko "go-go" v znamenju t.i. "take oversov", ki so jih financirali s tujim denarjem. Kajpak to ni moglo trajati v neskončnost; stanje ameriškega gospodarstva potrjuje te dni tudi podatek, da je ameriški izvoz samo v oktobru padel za 2,5%,

kar je še kako zaskrbljivo. Domala vsi strokovnjaki k sreči manejo, da recesija le ne bo dolgoročna, čeprav predstavniki Federal Reserve niso najbolj optimisti. Alain Greenspan, glavni ravnatelj FED, sicer deli sodbo in teorijo o cikličnem, se pravi o kratkoročnem pojavu, vendar svari administracijo pred "tveganimi potezami". Vlada je namreč začela pritiskati na Rezervni sklad, da bi olajšal "finančno stisko", toda sklad trdi, da je olajšanje odvisno predvsem od ukrepov administracije. Res je, ugotavljajo v Rezervnem skladu, da preživljamo "down turn" (ciklični padec na gospodarski ravni), toda o njegovem trajanju se bo morala odločiti vlada z ukrepi, kot so nadzor nad potrošnjo, omejevanje kreditov, večji izvoz idr.

Administracija med drugim predlaga "realnejše" obrestne mere, da bi podjetja lahko zadela prosteje; ukrepi so vsekakor potrebni, toda Rezervni sklad bo, kot kaže, le moral priskočiti na pomoč. Padec vrednosti dolarja je še kako zaznaven; od januarja do konca oktobra se je nasproti marki njegova vrednost zmanjšala kar za 7%. Dolar dobesečno tava nekje na repu

"močnih" valut, saj je bil v preteklih dneh celo manj vreden kot na primer pred petnajstimi leti, ko je pomenil 1,4705 marke, tedaj pa je bil dolar zdrknil na najnižjo raven. Še drugi podatki pričajo o recesiji ameriškega gospodarstva. Pri široki potrošnji so letošnje cene poskočile kar za okrog 7%; število brezposelnih se je samo v zadnjih dveh mesecih povečalo za nadaljnjih 300.000 delavcev; dolg pa je dosegel izjemno visoko raven, tako da je danes kar za 2,5-krat višji od vrednosti bruto proizvoda.

Kljub temu pa prevladuje stališče o "blagi recesiji", seveda če bosta administracija in Rezervni sklad našla skupen jezik. To bo kajpak pomembno tudi za svetovno gospodarstvo, zlasti pa za dežele nekdanje vzhodne Evrope, ki računajo na trdnost predvsem ameriškega dolarja, da bi se začele odločneje osvobajati krize, ki jih je zajela. Znano je, med drugim, da je ameriški predsednik Bush na konferenci v Parizu sovjetskemu voditelju Gorbačovu priporočil "strpnost" vsaj dotlej, dokler se ne bodo pojavili prvi jasni protirecesijski znaki.

Začetek svetovnega pokala z ženskim veleslalomom Favoritinji brz v ospredju

VALZOLDANA (Belluno) — Premiera v ženskem delu alpskega smučarskega svetovnega pokala je imela pričakovan razplet. Svetovna prvakinja Avstrijka Petra Kronberger je s sijajno vožnjo (v obeh spustih je dosegla najboljši čas) premočno osvojila uvodni veleslalom, za njo pa se je uvrstila svetovna in olimpijska prvakinja Vreni Schneider. Prav tile smučarki sta tudi glavni kandidatki za osvojitev letošnjega »kristalnega globusa«.

Za največje presenečenje pa je na tej prvi preizkušnji poskrbela 20-letna Švedinja Pernilla Wiberg, ki je s tretjim mestom izenačila svoj najboljši rezultat, doseženim lani v slalomu.

Prvi točki za svetovni pokal je od Jugoslovank dosegla tudi Katjuša Pušnik. Pristala je na 14. mestu, če bi bila malo bolj hitra pa bi se mo-

goče uvrstila celo v prvo deseterico. Je pa vsekakor potrdila svoj status veleslalomске prvotkatgornice. Veronika Šarec je bila 24., debitantka Narcisa Šehovič pa je po prvi vožnji s 35. mestom za las zamudila nastop v finalu 30 najboljših. Med prvo štirideseterico ni nobene Italijanke.

Danes bo še slalom, ki je bil predviden za včeraj, vendar so organizatorji spremenili prvotni spored.

VRSTNI RED: 1. Kronberger (Av.) 2'27"92; 2. Schneider (Švi.) 2'29"06; 3. Wiberg (Šve.) 2'29"13; 4. Hurifr (ZRN) 2'30"03; 5. Watcher (Av.) 2'30"34; 6. Wolf (Av.) 2'30"57; 7. Hansen (Nor.) 2'30"80; 8. Roffe (ZDA) 2'30"91; 9. Nowen (Šve.) 2'31"21; 10. Ochoa (Šp.) in Meier (ZRN) 2'31"44; 12. Salvenmoser (Av.) 2'31"47; 13. Haecher (ZRN) 2'31"59; 14. Pušnik (Jug.) 2'31"65.

Danes moški super-G

VALLOIRE — S pobočja francoskega hriba Setaz, na višini 2080 m, bo danes ob 11. uri štart moškega superveleslalom, ki šteje kot uvodno tekmovalje za moški del svetovnega pokala. Favoriti so norveški in švedski tekmovalci, pa tudi domačina Piccard in Alphand. Italija bo nastopila z desetimi tekmovalci in veliko je pričakovanje za debut Alberta Tombe, ki malo za šalo, malo zares napoveduje zmago, čeprav naj bi več možnosti imel Ghedina. Favorit za osvojitev končne zmage v svetovnem pokalu, Luksemburčan avstrijskega porekla Marc Girardelli, je na treningih pokazal odlično formo, a šele tekma bo pokazala, ali si je res opomogel od poškodbe na kolenu. Organizatorji so za krstno preizkušnjo kraja Valloire v svetovnem pokalu pripravili odlično progo, ki naj bi vsem nudila iste pogoje za morebiten uspeh.

Kvalifikacije za košarkarsko EP Italija razočarala

POLJSKA - ITALIJA 91:81 (34:39)
POLJSKA: Zelig 13, Zielinski 11, Kabala 5, Sobczynski 18, Marcinkowski, Woycik 11, Yehorek 21, Wardach 12.

ITALIJA: Fantozzi 10, Gentile 11, Dell'Agnello 16, Avenia, Iacopini 8, Binelli 4, Riva 11, Pessina 11, Costa 2, Rusconi 8.
SODNIKA: Grigoriev (SZ), Umlandt (ZRN); PM: Poljska 25:32, Italija 16:24; PON: Riva (40); 3 TOČKE: Zelig 1:2, Zielinski 1:1, Sobczynski 0:2, Marcinkowski 0:1, Wardach 2:3, Fantozzi 1:2, Gentile 3:4, Dell'Agnello 1:3, Iacopini 0:4, Riva 1:7; GLEDALCEV: 3 tisoč.

WROCLAW — Po 21 letih je Italiji »uspelo«, da je izgubila proti Poljski. Nastop na sklepnem delu evropskega prvenstva, ki bo prihodnje lefo v Rimu, so si »azzurri« sicer že zagotovili, vendar so računali, da bodo kvalifikacije končali nepremagani. Sinoči so Italijani igrali slabo zlasti v 2. polčasu, ko so v napadu izgubili kar 23 žog.

JUGOSLAVIJA - ANGLIJA 86:68 (42:35)
LONDON — V okviru kvalifikacij za nastop na evropskem košarkarskem pr-

venstvu je Jugoslavija, ki igra v C skupini, dosegla svojo peto zaporedno zmago. V zadnji tekmi te skupine se bodo »modri« v sredo pomerili v Tuzli s Španijo, vendar je kvalifikacija že zagotovljena.

SKUPINA A: Švedska - Bolgarija 67:83; LESTVICA: Bolgarija 8, Grčija 6, Švedska 4, Romunija 0.

SKUPINA B: Poljska - Italija 91:81; LESTVICA: Italija 8, Nizozemska in Poljska 4, Belgija 2.

SKUPINA C: ZRN - Španija 78:79; Jugoslavija - Anglija 86:68; LESTVICA: Jugoslavija 10, Španija 8, ZRN 2, Anglija 0.

SKUPINA D: CSFR - Francija 106:115; Izrael - SZ 79:74; LESTVICA: SZ in Francija 6, CSFR in Izrael 4.

All Star game »jugu«

RIM — V tradicionalnem košarkarskem srečanju med tujimi igralci, ki nastopajo v Italiji (All Star Game) so zmagali predstavniki z »juga«. Tekma se je končala z izidom 182:176 (47:45, 95:83, 144:130).

SP v rokometu: »modre« za zlato

SEUL — Jugoslovanska ženska rokometna reprezentanca si je na svetovnem rokometnem prvenstvu priborila že najmanj srebrno kolajno. Po prepričljivi zmagi nad Avstrijo s 30:15 si je v polfinalni skupini A kolo pred koncem že zagotovila prvo mesto in s tem pravico za nastop v finalu. V torek dopoldne se bodo »modre« pomerile za zlato kolajno s Sovjetsko zvezo, ki je osvojila prvo mesto v polfinalni skupini B.

Včerajšnji izidi

SKUPINA A: Jugoslavija - Avstrija 30:15 (14:6), Kitajska - ZRN 14:19 (7:10), Poljska - Južna Koreja 29:24 (17:13).

LESTVICA: Jugoslavija 8 točk, Poljska, ZRN, Avstrija in Kitajska 4, Južna Koreja 0.

SKUPINA B: Bolgarija - Danska 20:19 (11:9), Norveška - NDR 14:22 (6:10), SZ - Romunija 29:26 (12:8).

LESTVICA: SZ 8 točk, Norveška 6, NDR 5, Romunija 3, Bolgarija 2, Danska 0.

Italijanski nogometni ligi danes brez »kričečih« dvobojev Kakovostna Verona proti Triestini

Zmaga na tujem je Triestini vlila novega poguma, položaj na lestvici pa je še naprej kočljiv in očitno terja novih podvigov in potrditev. Današnje srečanje proti visoko postavljeni Veroni bo verodostojnejše preverjanje trenutnega stanja tržaškega ligaša.

Triestina bo morala nastopiti brez poškodovanih Urbana, Terracciana in Donadona, važen pa bi moral biti povratek libera Consagre. Njegov doprinos naj bi bil zaželen predvsem pri zalaganju uporabnih žog napadalcem. Med temi obeta Scarafoni večjo učinkovitost od svojih predhodnikov, ki so se kot napadalci slabo izkazali.

Verona, Triestina in vodeča Messina imajo v B ligi najboljše obrambe, Triestina pa istočasno tudi najslabši napad. Na njeno srečo bo danes pri Veroni odsoten Fanna, torej zelo hiter in učinkovit igralec, pobudnik številnih ofenzivnih akcij.

Slab obisk domačih navijačev (morda bo zmaga v Cosenzi le prinesla kak tisoč duš več) bo verjetno nadoknadilo ojačenje iz Verona, od koder pričakujejo 4000 privržencev rumenomodrih.

DANAŠNJI SPORED (ob 14.30): Ancona - Cremonese, Ascoli - Foggia, Barletta - Udinese, Brescia - Taranto, Cosenza - Messina, Padova - Avellino, Reggiana - Pescara, Reggina - Lucchese, Salernitana - Modena, Triestina - Verona.

Italijanska A liga: Biato v ospredju?

11. kolo v A ligi ne ponuja velikih medsebojnih srečanj, kar pa ne pomeni, da bo mirno: tu je derbi med Laziom in Romo, pa tekma v Firencah, kjer bo Baggio igral proti svoji bivši ekipi. Baggio je baje še sedaj v srcih ostrih »vijoličastih« navijačev in Juventus predstavlja zanje nekakšno imperialistično silo v nogometu.

Razigrani Inter bo nastopil v Bariju. Z zanimanjem pričakujejo nastop Barijevega vratarja Biata (prej Triestina), ki je že redno v ospredju nogometnih kronik. Ni izključeno, da bo v kratkem postal kandidat tudi za državno selekcijo.

DANAŠNJI SPORED (ob 14.30): Bari - Inter, Bologna - Atalanta, Cagliari - Sampdoria, Genoa - Parma, Juventus - Fiorentina, Lazio - Roma, Milan - Lecce, Napoli - Torino, Pisa - Cesena.

V 1. jugoslovanski nogometni ligi Olimpija - Partizan

LJUBLJANA — V anticipirani tekmi 16. kola v 1. jugoslovanski zvezni nogometni ligi je Rad s 4:0 (2:0) premagal Osijek. Ostali bodo igrali danes, spored pa je naslednji: Sloboda - Hajduk, Proleter - Dinamo, Velež - Rijeka, Vojvodina - Spartak, Željezničar - Zemun, Budućnost - Borac, Olimpija - Partizan, Crvena zvezda - Sarajevo, prost je Radnički.

Kopru točka v gosteh, Izola izgubila obe

KOPER — V zadnjem, 17. kolu jesenskega dela tekmovanja v 3. jugoslovanski nogometni ligi sta oba obalna kluba igrala neodločeno 0:0. Po izvajanju Miljaničevih enajstmetrovk je Izola na svojem igrišču s Prijedorom ostala brez točke, ko je pri rezultatu 7:7 Omanović zgrešil odločilno enajstmetrovko.

Zato pa se je za konec jesenskega dela Koper vrnil domov s prvo točko z letošnjih gostovanj nasploh. Po enajstmetrovkah si jo je pristreljal s končnim izidom 4:1. V derbiju kola je vodilni Zadar gladko s 3:0 odpravil Maribor Branik.

Jesenski del je Maribor Branik sklenil na 3. mestu z 18 točkami, Koper je s 14 točkami deveti, Izola pa s točko manj petnajsta. Naslov jesenskega prvaka je osvojil Zadar s kar 5 točkami prednosti pred Jugokeramiko. (Kreft)

Dragocena točka za nogometaše Primorja

UNDER 18
FORTITUDO - PRIMORJE 1:1 (1:1)
STRELEC za Primorje: Škabar (11-m).
PRIMORJE: M. Fabris, Battigelli, Križman, Petz, Praselli, Taučar, Geri, Štoka, Košuta, Škabar, Žagar (M. Gherardi).

V tekmi, ki je odločala o prvem mestu, so mladinci Primorja na gostovanju v Miljah osvojili dragoceno točko proti Fortitudu. »Rdeče-rumeni« so zaigrali v 1. polčasu zelo dobro na sredini, kjer sta se izkazala Peter Štoka in Marko Škabar. Kljub terenski premoči naših so gostitelji povedli po grobi napaki prošeške obrambe. Nekaj minut pred odmorom je domači vratar na robu kazenskega prostora podri napadalca Primorja, sodnik pa je ta prekršek kaznoval z 11-metrovko, ki jo je Škabar zanesljivo realiziral.

V 2. polčasu so nogometaši trenerja Del Zia, ki so nastopili zelo okrnjeni, igrali slabše, domačini so pritisnili, a nalezli so na odličnega Maurizija Fabrisa, ki je z lepimi posegi rešil svoja vrata in začasno 1. mesto na lestvici.

OLIMPIA - BREG 0:5 (0:3)

STRELCA: Buzzi 4, Rocchetti 1.
BREG: Giglifano, Ota, Rocchetti, Švab, Zupin, Reja, Majeovski (Štefančič), Bandi, Buzzi, Sancin, Tamaro (Crissani).

Končno so Brežani igrali solidno in zaslužen zmagali. Nedvomno je bil glavni protagonist tekme Buzzi, ki je kar 4-krat zadel nasprotnikova vrata. Toda tudi ostali so igrali dobro, borbeno, tako da prav vsi zaslužijo pohvalo. Domačini so le v uvodnih minutah igre ogrožali vratarja Giglifanoja, nakar pa so Brežani prevzeli vrjeti igre v roke in v 25. minuti dosegli prvi zadetek po zelo lepi akciji Sancina in Bandija. Drugi gol je bil enak prvemu, za tretjega je poskrbel Rocchetti

po podaji Buzzija, a v 2. polčasu so Brežani le nadzirali igro in v protinapadu dosegli še dva zadetka. (E.B.)

NAJMLAJŠI

MOSSA - JUVENTINA 0:6 (0:5)
JUVENTINA: Pabio, Simone, Mažgon, Ambrosi, Zanier, Trampuš, Gallo, Peter Gergolet, Aljoša Gergolet, Černigoi, Paoletti (Rassu, Pisk, Subani, Lorenzut).

STRELCI za Juventino: Peter Gergolet 2, Gallo 2, Paoletti 1, Černigoi 1.

Juventina je še vedno nepremagana. Z lahkoto je že v prvih dveh minutah dvakrat zatresla mrežo. Po dveh ne preveč lepih tekmah se je tako spet prebudila in z lepo igro zabavala navijače obeh ekip. V prvem polčasu ji je to prineslo še tri gole, zato je trener dal priložnost vsem rezervnim igralcem. Igra je bila še vedno živa, toda ne preveč odločna, tako da je dosegla »samo« še en zadetek. V soboto pa si bomo lahko ogledali neposredni spopad med dvema najboljšima ekipama: Juventino in Azzurro. (Aljoša Gergolet)

CICIBANI

PRIMORJE - BOR 0:0

MLAJŠI CICIBANI

COSTALUNGA - BOR 0:1 (0:0)

BOR: Jaš Gregori, Sorini, Longo, Berce, Zornada, Primosi, Štokelj, Grgič, Tuso, Caponi, Feruglio, Žagar.

Najmlajši cicibani Bora so si — pa čeprav z avtogolom — zaslužen priborili dragoceno zmago proti Costalungi. Naši so bili skozi vso tekmo boljši, saj domačini niso niti enkrat resno zaposlili Borovega vratarja. Tekmo je vseskozi ovirala močna burja, saj je bilo skoraj nemogoče obvladati žogo. Igra se je tako odvijala pretežno na sredini.

Po odmoru so borovci z burjo v korist ustvarili več priložnosti za gol, a zmagoviti zadetek so dosegli s pomočjo avtogola, ko se je po Stokljemem kotu domači branilec slabo dotaknil žoge in ukanil vratarja. Po голу domačini niso reagirali, saj so bili gostje boljši in bi lahko z nekoliko več sreče rezultat še zvišali. (dgr.)

Na osnovnošolski olimpiadi Mikulusu šahovski turnir

Ivan Mikulus, učenec 4. razreda osnovne šole Finžgar iz Barkovelj, je zmagovalec letošnjega šahovskega turnirja, ki ga je priredila Športna šola Trst v okviru osnovnošolske olimpiade. S točko zaostanka sta se uvrstila na drugo mesto Luka Žiberna (Gregorič-Stepančič) in Danilo Bozari (Širok).

O turnirju bomo še poročali. (boj)

obvestila

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo danes, 2. decembra v dolinski telovadnici od 10. do 13. in od 16. do 18. ure.

SK BRDINA priredi 3. 4. in 5. decembra SEJEM RABLJENE SMUČARSKO OPREME istočasno s knjižnim sejmom, ki ga organizira openska knjižnica »P. Tomažič in tovariši«. Urnik sejma od 16. do 20. ure v Prosvetnem domu na Opčinah.

SK BRDINA organizira od 22. do 29. decembra zimovanje na Rogli. Vpisovanje na sedelju vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure. Informacije po tel. 212936.

HIPODROM »MONTEBELLO«

danes ob 14.30

DIRKA LASTNIKOV
(Palio dei proprietari)

DRŽAVNI FINALE

100.000.000 LIR

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 2. DECEMBRA 1990

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Tamaiu, Ul. Giovanni 23: Tamai - Juventina

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Pro Romans; 14.30 v Gorici: Audax - Vesna; 14.30 na Padričah: Gaja - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Vermeglianu: Vermegliano - Sovodnje; 14.30 v Repnu: Kras - Begliano; 14.30 v San Pier d'Isonzu: Isonzo - Mladost; 14.30 v Dolini: Breg - Don Bosco; 14.30 v Trebčah: Primorec - Stock

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Gradese; 10.30 na Proseku: Primorje - Costalunga; 10.30 v Dolini: Breg - Domio; 10.30 v Bazovici: Zarja - Sant'Andrea

NAJMLAJŠI

9.00 na Proseku: Primorje - Domio; 10.00 v Trstu, igrišče Campanell: Campanelle - Zarja

ZAČETNIKI

9.30 v Domju: Domio - Zarja; 9.30 v Ločniku: Lucinico - Sovodnje; 12.00 v Trstu, igrišče Campanell: Altura - Primorje

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Nabrežini: Sokol - Barcolana

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Trstu, Salita Zugnano: Santos - Bor Radenska

DEČKI

10.30 v Nabrežini: Sokol - Bor; 11.00 na Proseku: Kontovel - SGT

ODBOJKA

MLADINCI

9.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Pallavolo TS - Sloga Sagor; 11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor - Volley Club

MLADINKE

11.00 na Opčinah: Sloga Koimpex - OMA

DEČKI

11.00 v Repnu: Sloga - Teknoprogres; 15.30 v Ronkah, Ul. F.lli Cervi: ACLI - Olympia

DEKLICE

9.00 na Opčinah: Sloga B - OMA; 9.30 v Trstu, Montecengio: CUS A - Bor Friulexport A; 9.30 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexport B - Kontovel

ROKOMET

MOŠKA C LIGA

11.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Tassina Rovigo

KOLESA

DE PALMA

GIULIANO DI DONATO

PRODAJA KOLES
DODATNA OPREMA

POPRAVILA

TRST - Ul. U. Foscolo 8/A
Tel. 761020

v živo o našem športu
vsak ponedeljek ob 21.45 na
TV Koper - Capodistria
ponovitev v torek ob 16.30

- jutri v oddaji:
- nogomet: Gaja-Zarja ali derbi Vzhodnega Krasa
 - košarka: in dve minuti pred koncem je Jadran TKB...?
 - rokomet: rokometne zvezde Krasa

za odgovore na nagradno
uganko (003866) 25991

Sinoči v Trstu v 9. kolu košarkarskega prvenstva C lige Jadran TKB z muko do novih točk

JADRAN TKB - CONEGLIANO 89:80 (46:41)
JADRAN TKB: Crisma 6 (0:1), Oberdan 5, Cuk 16 (4:6), Pregarc 30 (10:12), Stanisa, Sosič 2, Pertot, Merlin 13, Paulina 4, Smotlak 13 (5:6).
CONEGLIANO: Damian 15 (1:3), Peccolo 11 (2:2), Biasin 22 (4:5), Gugel, Svaldus, Tolusso 4 (0:2), Lotto 15 (2:5), Ceccon 4, Vuanello 9 (0:3), Baldasso.
SODNIKA: Genovino in Marcasso iz Vidma. PM: Jadran 19:25; Conegliano 9:20. ON: Jadran 23; Conegliano 17. PON: Oberdan (36). TRI TOČKE: Pregarc 2, Merlin 2; Damian 1, Peccolo 1, Lotto 1, Vuanello 1. GLEDALCEV: 350.

V svoji dosedanji najslabši prvenstveni tekmi so jadrancovi premagali zadnjevrščeno moštvo Conegliana in tako po dveh zaporednih porazih vknjižili nov par točk. In spet bi lahko ponovili že »stari« refren: jadrancovi so igrali zelo slabo, pomembni pa sta točki.

Naši pa se morajo za zmago zahvaliti le gostom, saj so jim v bistvu podarili dve točki. Conegliano je namreč v 29. min. in v 31. min. vodil že za 10 točk (59:69, oz. 65:75). Gostje so nato dosegli do 36. min. le še dve borni točki, jadrancovi pa so odločno povedli z delno razliko 17:2 na 82:77 in tu se je predvsem razigral David Pregarc, ki je

vso tekmo v napadu igral odlično, saj je bil s 30 točkami tudi najboljši strellec srečanja. V zadnjih minutah je našim le uspelo obdržati mirne živce in tudi obdržati rahlo prednost do konca srečanja.

Če izvajamo Pregarca, ki je bil v napadu izredno razpoložen, so vsi ostali igrali pod svojimi sposobnostmi. Spet se je pri jadrancovih porajala že stara hiba, in sicer, da se prilagajajo nasprotniku: dobro igrajo proti dobrim, slabo pa proti slabim tekmecem. Sinoči pa je bil nasprotnik le prešibak, da bi jadrancem spodletelo. Če bodo naši igrali kot sinoči, pa se v

prihodnjem kolu v Vidmu proti CBU ne obeta nič dobrega. (bl)

ZDA osvojile Davisov pokal

ST. PETERSBURG — Z zmago v dvojicah proti Avstraliji so ZDA po osmih letih spet osvojile Davisov pokal. Potem ko sta v prvem dnevu Agassi in Chang premagala Fromberga oziroma Cahilla, sta odločilno tretjo točko za ZDA priborila Leach in Pugh, ki sta odpravila Casha in Fitzgeralda s 6:4, 6:2, 3:6, 7:6 (7:2).

Kasparov in Karpov prekinila 16. partijo

LYON — Kasparov in Karpov sta sinoči v 41. potezi prekinila 16. partijo za naslov svetovnega šahovskega prvaka. Bele figure je vodil Kasparov, ki se je odločil za škotsko otvoritev. Izid ostaja še vedno neodločen 7,5:7,5 točke.

Košarkarsko promocijsko prvenstvo Derbi Kontovelu

DEŽELNI KADETI

DOM - ITC 82:100 (47:41)
DOM: Zavadlal 20, Silič 13, Pečanec 7, Logrosso 15, Skok 15, Bordon 8, Primožič 4, Covi.
PON: Zavadlal v 35. min., Covi v 39.
ON: Dom 27, ITC 14. TRI TOČKE: Silič 1, Pečanec 2.

Prevelika želja do zmage je tokrat privedla domovce do poraza. Sicer so bili Brumnovi varovanci v prvem polčasu enakovredni nasprotniku in zaključili so s prednostjo šestih točk. Povsem drugače pa so igrali v nadaljevanju, ko so bili nezbrani in pomanjkljivi tako v napadu kot v obrambi. (Primožič)

FERROVIARIO - BOR 78:95 (44:48)

NARAŠČAJNIKI

A SKUPINA

POGGI BASKET - BOR 92:102 (47:54)
BOR: Bandi, Verri, Cupin 12, Gregorič, Porporati 4, Gallopin 19 (2:5), Grbec 18 (5:8), Samec 19 (1:1), Giacomini, Coloni, Korošič, Rustja 2 (1:4).

TRI TOČKE: Samec 2, Gallopin 1.
Borovci so zaslužno premagali solidno ekipo Poggia Basket, in to po izenačeni igri. V drugem polčasu so naši povedli že za 17 točk (69:52). Gostitelji so se v zadnji minuti nevarno približali našim na sedem točk, več pa niso zmogli.

Za lepo zmago gre pohvaliti vso ekipo. (F. S.)

DON BOSCO B - KONTOVEL 87:81 (43:40)

KONTOVEL: Vavpetič 29 (3:7), Milič 2, Spadoni 19 (1:2), Križman, Gerli, Daneu, Cingerla 2, Devetak, Malalan, Černe 15 (1:3), Vidali 6, Vatta 8.

PON: Cingerla (39).
Po dokaj poprečni tekmi so naši povsem zaslužno izgubili, saj so bile skoraj vse akcije le sad individualnih potez, medtem ko je Kontovelova ekipa povsem odpovala glede skupne igre. Gostitelji so pokazali večjo voljo do zmage in so tudi zaslužno slavili.

B SKUPINA

BREG - SANTOS 82:92 (46:45)
BREG: Cah 5 (3:5), Koren 19 (4:11), Pintarelli 7 (1:2), Mingot 6, Klabjan 4, Bandi 3 (1:2), Gobbo 10 (4:7), Canziani, Žerjal 28 (4:12).

PM: Breg 17:39. PON: Bandi (20), Mingot (31), Cah (35), Žerjal (40).
Proti enakovredni ekipi so Brežani zdržali le 27 minut, nakar so gostje, ki so imeli na razpolago več enakovrednih menjav, dosegli prednost 8-10 točk, ki so jo obdržali do konca tekme.

Boljša od ostalih v vrstah naše ekipe sta bila Žerjal in Koren, ki pa sta bila pomanjkljiva pri izvajanju prostih metov. (D. Čok)

TURNIR »SPITFIRE«

RICREATORI - BOR 75:57; BOR - POGGI BASKET 47:75.

V odbojgarski C-1 ligi jo je vodilni skupil v Trstu

Borovke pregazile Latisano!

BOR ELPRO CUNJA - LATISANA 3:1 (11:15, 15:4, 15:4, 15:7)

BOR ELPRO CUNJA: Vitez, Vidali, Nacinovi, Maver, Traettino, Fučka, Foraus, Venier, Grbec, Stoper.

Ne dogaja se ravno pogosto, da naša naša ekipa premaga vodilnega, zato je uspeh borovk v srečanju z dosedanjim liderjem odbojgarske C-1 lige še toliko bolj pomemben. Šlo je, mirno lahko zapišemo, za pravega triumfa, saj so plave renomiranega nasprotnika, ki je v Trst prišel kot še edina nepremagana ekipa, dobesedno pregazile.

Bila je to zmaga videorekorderja, »hudičeve« tehnološke škatle, ki omogoča trenerjem-strategom, da do potankosti analizirajo vse pomanjkljivosti nasprotnikovih ekip. In Borovemu trenerju Kalcu posnetkov Latisane res ni manjkalo, saj sta se tile šesterki le-tos pomerili že dvakrat v zveznem pokalu. Toda še vsak scenarij je brezpredmeten, če interpretacija akterjev ni na višini. Na Borovi strani pa sinoči kot, da bi bilo na igrišču šest hollywoodskih zvezdnih! S sijajnim servisom so plave razgalile šibke točke v nasprotnikovem sprejemu in najprej omejile, nato pa povsem onespobile napad Furlank. Kako močan in organi-

ziran je ta napad, se je pokazalo v prvem nizu, ko je bil pritisk borovk na nasprotnika - zaradi slabega sprejema servisa - minimalen. Kazalo je bolj slabo. Toda od drugega niza dalje so plave sprejem uredile in se tudi v polju in ob mreži začele z železno voljo in požrtvovalnostjo enakovredno kosati z močno Latisano, vse dokler niso igralkam le-te povsem popustili živci in so se brezpogojno (in tudi klavrnjo) predale.

»Servis je bil seveda naše najboljšje orožje«, je po tekmi povedal trener Kalc, »a z blokom smo izničili njihove udarne točke v napadu.« (ak)

GHEMAR - SLOGA KOIMPEX 3:0 (15:8, 15:13, 15:2)

SLOGA KOIMPEX: Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Mijot, Pertot, Sosič, Škerk, Žbogar.

Slogino gostovanje se res ni rodilo pod srečno zvezdo. Na pot so slogašice odpotovale brez poškodovane Ukmarjeve, za nameček pa si je takoj v prvi akciji, ko je bil rezultat še 0:0, resneje poškodovala gleženj še Katja Fabrizi, ki je morala tako z igrišča. Jasno je bilo, da bo naloga Sloge Koimpex brez dveh standardnih igralk zelo težka, če poleg vsega še pomislimo, da je Ghemar res dobro zaigral.

Izredno oster in nizek servis, močan napad in sinoči odlična obramba, so naše igralke prisilile k predaji. V prvih dveh nizih se je Sloga Koimpex sicer domačinkam uspešno upirala, v tretjem pa je popustila tako psihično kot fizično in prepustila Ghemaru obe točki. (INKA)

Namiznoteniški turnir

Miličeva presenetila

Z osvojitvijo prvega mesta na državnem turnirju v Ascoli Picenu je krasovka Katja Milič pripravila izredno presenečenje. Na tem tekmovalju, ki predstavlja kvalifikacijsko preizkušnjo za državno prvenstvo, ni štartala kot favoritinja, saj je bila postavljena šele na 8. mesto. V finalu se je srečala s Kitajko Tiao Ji, ki ima državljanstvo San Marina, in jo je premagala z 2:0 (21:18, 21:13). Erika Radovič je z isto nasprotnico tesno izgubila v četrtfinalu, v dvojicah pa je par Radovič-Milič zasedel 3. mesto.

Danes je na sporedu posamično tekmovalje mladincev in mladink, na katerem bodo branili barve Krasa Marian Milič, Biserka Simoneta in Monika Radovič. (S. M.)

DRŽAVNI KADETI

LATTE CARSO - KONTOVEL 55:88 (27:46)

KONTOVEL: Ban 4 (2:2), Kralj 9, Milič 8 (2:8), Kapun 4 (0:1), Briščik 2, Gulič 23 (7:10), Budin 19 (3:3), Daneu 2, Vodopivec 2, Gregori 15 (1:2).

TRI TOČKE: Kralj 3, Budin 2.
Čeprav brez strelca Rebule so Kontovelci zlahka prišli do novih točk, saj so bili v vseh elementih boljši od gostiteljev.

Že v prvem polčasu je bila premoč naših več kot očitna, tako da so imeli za igranje priložnost prav vsi naši košarkarji, ki so se tudi vpisali med strelce. (I. E.)

Smučarski skoki za SP Felderju prva tekma

LAKE PLACID — Avstrijec Andreas Felder je s skokoma 87 m in 85 m in s skupnimi 226,5 točke osvojil prvo mesto na prvi tekmi v smučarskih skokih za svetovni pokal. Na 70-metrski skakalnici je bil drugi lanski zmagovalc pokala Finec Ari-Pekka Nikkola (84 m in 90 m), tretji pa je bil njegov rojak Ansi Nieminen (87 m in 84 m). Najboljši Jugoslovian je bil Franci Petek s 5. mestom (84 m in 84 m). Tepeš je bil 13. (83 m in 79 m), Ulaga je bil 21., Samo Gostiša 26., Matjaž Zupan pa 40.

Šahovska olimpiada

NOVI SAD — Po 13. kolu šahovske olimpiade sta vrstna reda naslednja:
MOŠKI: SZ 36,5 točke, Anglija 33,5, ZDA 32,5; Jugoslavija A in Češkoslovaška 31,5 (1), Indija, Islandija, Kuba in Bolgarija 31. ŽENSKKE: Madžarska 32 točk, SZ 31 (1), Kitajska 27, Bolgarija 24,5, Jugoslavija A in ZDA 23,5.

Ob robu olimpiade je bil tudi kongres FIDE. Za predsednika je bil potrjen Florencio Campomanes (Filipini). Jugoslovanski veleojster Matanović bo podpredsednik.

Ženska rokometna C liga

Krasovke spet zmagale

KRAS - COLLETTI TREVISO 20:19
KRAS: Calzi, Zitter 2, Natural 7, Teresa Marzetti, Ukmar, Jagodic 6, Kozlov, Ferluga 4, Bizjak 1, Caterina Marzetti, Obad.

Krasovke so včeraj nepričakovano dosegle proti solidni ekipi iz Trevisa svojo letošnjo 3. zaporedno zmago. S temi nasprotnicami so se naše pomerile že v lanski sezoni in obakrat izgubile, kar daje včerajšnji zmagi še večji pomen. Naša dekleta imajo sedaj v žepu polno število točk, saj zasedajo prvo mesto na lestvici.

Včerajšnja tekma je bila vseskozi zelo borbeno in napeta in kljub tesnemu rezultatu, so si Krasove rokometnice zmagalo zares zaslužile. Še zlasti se je izkazala vratarka Klara Calzi, ki je ubranila kar štiri 7-metrovke. (Tanja)

V derbiju moške odbojgarske C-2 lige Bor Agrimpex - Valprapor Imsa

Izenačen boj samo v prvem setu

BOR AGRIMPEX - VALPRAPOR

IMSA 3:0 (17:16, 15:6, 15:11)
BOR AGRIMPEX: Stančič, Giacca, Aiello, Marega, Palin, Starc, Meton, Paganini, Batič in Rudes.

VALPRAPOR IMSA: Buzzinelli, Aleš in Mitja Feri, Lavrenčič, Lutman, Diego in Rajko Petejan, Tomšič, Vogrič, Princič in Berzacola.

Tako kot v lanskem prvenstvu so borovci tudi letos v domačem nastopu premagali Valprapor Imsa. Za nameček sta se oba derbija končala z istim izidom, z razliko, da je bil v lanskem obračunu izenačen drugi niz, ki se je končal na razliko. To pot pa je bil izredno izenačen prvi set in na koncu pol preobratov, saj je trajal rekordnih 42 minut. Po uvodni izenačenosti so prevzeli vodstvo gostje in najprej povedli z 10:7 ter kmalu potem še za dve točki več.

Mladi Goričani si zaslužijo pohvalo predvsem za dober sprejem, odličan blok, zanesljivo igro v obrambi in protinapadu. Ko je bilo stanje 14:10 za Valprapor Imsa, brzokone nihče ni verjel, da bodo borovci poskrbeli za preobrat, saj so zaradi slabe obrambe dosegli zelo malo točk s protinapadom, ki je običajno njihovo najboljšje orožje. Končna seta je bila prava kriminalka z neverjetnim razpletom. Gostje so zapravili nič manj kot 11 set žog, borovci pa so razliko najprej znižali za točko, po treh menjavah servisa, do dvanajste pa so se dokopali po dveh menjavah, tako da jim je uspelo v enem mahu izenačiti. Kot zanimivost povejmo še to, da je Bor Agrimpex dosegel 14. točko kot prvo s protinapadom. Pri stanju 15:14 so Petejan in tovariši zapravili še poslednji dve žogi za osvojitve seta, ki se je končal z minimalno razliko v korist Tržačanov.

V ženski odbojgarski C-2 ligi

Končno oboji uspešni

AGOREST POSOJILNICA

SOVODNJE - PRATA 3:2 (15:7,15:10, 15:17,11:15,15:12)

AGOREST POS. SOVODNJE: Zavadlav, Vižintin, Roner, Luvisutti, Krašček, Braini, Fajt, Scozziero, Orel in Florenin.

Zmaga je pač zmaga in prvi letošnji uspeh združene goriške ekipe je še toliko bolj dobrodošel in dragocen. Za zmago so se morale Goričanke pošteno namučiti in potruditi. Na začetku je kazalo, da bodo gostiteljice zlahka opravile z nasprotnicami, ki so tudi bile še brez zmage. V prvih dveh nizih so gostiteljice zaigrale odlično in povsem zaslužno povedle z 2:0. Toda domačinke so v nadaljevanju močno popustile ter izgubile tretji set na razliko in potem še četrtega. O zmagovalcu je tako odločal tie-break, ki je bil sicer izenačen, a končal se je v korist Goričank tudi po zaslugi navijanja gledalcev. Goričanke so pokazale nekaj lepih akcij in vidno je bilo delo trenerja in igralk na treningih. (I. Rojec)

SOKOL INDULES - JUNIORS

CASARSA 3:1 (15:5, 15:2, 12:15, 15:10)

SOKOL INDULES: Pertot, Vidali Ušaj, Škerk, T. in L. Masten, Visentin, Drasič, Ciocch, Conestabo.

Sokol je zabeležil četrto zaporedno zmago. V postavo je trener De Waldestein vključil mlado Drasičevno, namesto Pertotove, ki se je na petkovem treningu poškodovala. Nabrežinke so začele poletavno ter dobile uvodna niza. Z dobrimi servisi so spravile v težavo nasprotnikov sprejem. Juniors ni zdržal ritma domačink in je grešil v vseh elementih. V tretjem nizu pa preobrat: Nabrežinke so popustile na vsej črti in dovolile igralkam Juniorsa, da se zberejo. Obe ekipi sta veliko grešili in niti menjavi Ušaj-Škerk ter Pertot-Drasič pri domačinkah nista pomagali. V četrtem nizu so De Waldesteinove varovanke spet igrale kot na začetku. Pri vodstvu z 12:2 pa so nekajkrat zgrešile v sprejemu in kmalu je bilo 12:10. Domačinke pa so le imele dovolj moči, da so zmagale. (VIP)

»Po nesrečno izgubljenem prvem nizu so Goričani močno popustili in tudi kakovost igre je občutno padla, tako da so imeli Stančič in tovariši zelo olajšano pot do četrte prvenstvene zmage in osvojitve dveh dragocenih točk in so še naprej med najboljšimi v ligi. (G. F.)

OLYMPIA CDR - ROZZOL 3:2 (9:15, 15:6, 15:8, 4:15, 15:9)

OLYMPIA CDR: J., S. in A. Terpin, Cotič, Černic, Breganti, Dornik, Komjanc, Bensa, Milocco, Pellegrin.

Olympia je začela tekmo precej živčno, in to predvsem, ker so se mladi igralci zavedali pomembnosti srečanja. Rozzol sicer ni posebnost dobra ekipa, znal pa je izkoristiti vse hibe domačinov, ki jim predvsem v sprejemu in v servisu ni šlo od rok. Šele v drugem in tretjem setu je Olympia zaigrala tako, kot na nekaterih prejšnjih uspešnih tekmah. Z razgrizno igro in skoraj stoodstotno natančnim napadom je osvojila oba seta, zatem pa se je v igri gostiteljev spet zataknilo v sprejemu. Četrty niz so morali prepustiti gostom, v tie-breaku pa so kmalu premostili psihološko krizo in od menjavi igrišča so že vodili za tri točke (8:5). V nadaljevanju so vztrajali z dobro igro v napadu, ki je tokrat deloval zelo dobro, kar je tudi omogočilo pomembno zmago. (I. Č.)

MLADINKE

BOR FRIULEXPORT A - JULIA 3:0 (15:0, 15:1, 15:5)

DEKLICE

BREG - RICREATORI 1:3 (12:15, 15:4, 13:15, 13:15)

Zima je pred vrati.

START

sport

se vam priporoča z veliko izbiro zimske opreme.

Narodna ul. 160

OPČINE

Tel. 213193

**ŽELITE IMETI DNEVNIK DOMA, ŠE PREDEN SE PREBUDITE?
ŽELITE BITI O VSEM OBVEŠČENI ŽE ZGODAJ ZJUTRAJ?
SI ŽELITE VESTI, KI JIH DRUGI ČASOPISI NIMAJO?
STE KDAJ POMISLILI, DA BI SE NAROČILI NANJ?**

**Dnevnik vam vsak dan že zgodaj zjutraj
lahko prinese raznašalec,
zato ne odlašajte in se naročite!**

...dobro jutro

GRAFICENTER

vam želi
primorski
dnevnik

Ne odlašajte in prihranili boste 29.000 lir, saj boste ves december prejeli naš dnevnik brezplačno. Ne odpovejte se ugodnosti in nam sporočite svoj naslov med 8. in 12. uro na telefonsko štev. 7796-331 v Trstu ali 535723 v Gorici. Že naslednje jutro bo časopis na vašem domu!